

An Roinn Fiontar,
Trádála agus Fostaíochta
Department of Enterprise,
Trade and Employment

Comhairliúchán ar Scéim An Bhille um Chearta Tomhaltóirí 2021

Clár Ábhair

ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN	3
I RÉAMHRÁ	20
II CUID 2 CONARTHAÍ MAIDIR LE HEARRAÍ A DHÍOL	24
III CUID 3 CONARTHAÍ MAIDIR LE HÁBHAR DIGITEACH AGUS SEIRBHÍSÍ DIGITEACHA A SHOLÁTHAR	38
IV CUID 4 CONARTHAÍ MAIDIR LE SOLÁTHAR SEIRBHÍSE.....	48
V CUID 5 FAISNÉIS DO THOMHALTÓIRÍ AGUS CEARTA MAIDIR LE CEALÚ 57	
VI CUID 6 CEARTA TOMHALTÓIRÍ EILE	68
VII CUID 7 TÉARMAÍ ÉAGÓRACHA I GCONARTHAÍ TOMHALTÓIRÍ.....	71
VIII CUID 9 LEASÚ AR AN ACHT UM CHOSAINN TOMHALTÓIRÍ 2007	78
IX LEASÚ AR THREOIR 98/6/CE MAIDIR LE PRAGHSANNA TÁIRGÍ A LÉIRIÚ.....	82
AGUISÍN - FOIRMEACHA FREAGARTHA	85

Achoimre feidhmiúcháin

I Réamhrá

Achoimre na Scéime

1. I Scéim an Bhille um Chearta Tomhaltóirí 2021, ar ábhar an chomhairliúcháin seo é, féachtar leis na forálacha reachtacha lena rialaítear na príomhchineálacha conartha tomhaltóirí a chomhdhlúthú agus a nuashonrú. Le hAcht cuimsitheach, comhdhlúite um Chearta Tomhaltóirí de réir na mbeart a mholtar sa Scéim creat reachtach atá níos oiriúnaí do dhálaí agus riachtanais an lae inniu, cruthófar rialacha níos soiléire do ghnóthaí, agus feabhsófar cosaintí do thomhaltóirí. Toisc go mbíonn tionchar ag forálacha na reachtaíochta conartha tomhaltóirí ar bheagnach gach saoránach agus gnó sa Stát, is inmhianaithe go bhféadfar rochtain a fháil ar na príomhrialacha reachtúla a bhaineann leis na conarthaí seo in achtachán cuimsitheach amháin.

2. Tugann an Scéim le chéile in aon reacht amháin forálacha atá le fáil faoi láthair i roinnt achtachán éagsúil nó, mar is amhlaidh leis na forálacha maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha, déileálann sí le hábhair nach bhfuil faoi réir rialála reachtúil faoi láthair:

- cearta agus leigheasanna i gconarthaí tomhaltóirí maidir le hearraí a dhíol (Cuid 2),
- cearta agus leigheasanna i gconarthaí tomhaltóirí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar (Cuid 3),
- cearta agus leigheasanna i gconarthaí tomhaltóirí maidir le seirbhísí neamhdhigiteacha a sholáthar (Cuid 4),
- faisnéis do thomhaltóirí agus cearta gaolmhara agus cearta tomhaltóirí maidir le cianchonarthaí agus conarthaí seacháitribh a chealú (Codanna 5 agus 6),
- téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí (Cuid 7).

I gCuid 1 den Scéim tá sainmhínte ar théarmaí atá le fáil i níos mó ná Cuid amháin den Scéim, ina dtugtar breac-chuntas ar chur chun feidhme phríomhchodanna na Scéime, agus déantar foráil ann maidir le rialacháin, aisghairmeacha, leasuithe agus nithe eile. Déileálann Cuid 8 le cionta agus pionóis mar gheall ar shárú ar fhorálacha na Scéime. Foráiltear i gCuid 9 do roinnt leasuithe ar an Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 chun éifeacht a thabhairt do na leasuithe ar an Treoir um Chleachtais Tráchtála Éagóracha a rinne an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr agus chun na bearta forfheidhmithe atá ar fáil don Choimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí a fheabhsú. Pléann Cuid 10 le leasuithe ar achtachán eile, lena n-áirítear an Sale of Goods Act 1893 agus an tAcht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí, 1980.

3. Tugann an Scéim éifeacht do Threoir (AE) 2019/770 ar ghnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, agus do Threoir (AE) 2019/771 maidir

le gnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí chun earraí a dhíol, agus le príomhfhórlacha Threoir (AE) 2019/2161 maidir le forfheidhmiú agus nuachóiriú níos fearr rialacha cosanta tomhaltóirí an AE.¹ Tagraítear don Treoir seo sa chomhairliúchán seo mar an Treoir um Ábhar Digiteach, an Treoir Díolacháin, agus an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr faoi seach. Ceanglaítear ar Bhallstáit bearta a ghlacadh chun éifeacht a thabhairt do na Treoracha um Ábhar Digiteach agus Díolacháin faoin 1 Iúil 2021 agus na bearta sin a chur i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2022. Ní mór do fhorálacha na Treorach um Fhorfheidhmiú Níos Fearr a thrasú faoin 28 Samhain 2021 agus a chur i bhfeidhm ón 28 Bealtaine 2022.

Fócas an Chomhairliúcháin

4. Le heisceachtaí teoranta, déanann Codanna 2, 3, 5, 6 den Scéim na Treoracha comhchuibhithe uasta a thrasú nach féidir a gcosaintí a shárú nó a fhorlíonadh le reachtaíocht náisiúnta i mBallstáit an AE. Toisc nach mór do na Ballstáit forálacha comhchuibhithe uasta Threoracha an AE a chur i bhfeidhm go hiomlán agus go docht, tá fócas an chomhairliúcháin ar na Codanna seo den Scéim ar fhorálacha ina bhfuil níos mó saoire againn. I roinnt cásanna, tá sé seo toisc go bhfuil forálacha roghnacha sna Treoracha ar féidir le Ballstáit a roghnú iad a chur chun feidhme nó gan iad a chur chun feidhme, nó forálacha comhchuibhithe ar féidir iad a leathnú nó a fhorlíonadh sa reachtaíocht náisiúnta. I gcásanna eile, tá saoirse ag na Ballstáit forálacha na Treorach a leathnú chuig réimsí atá lasmuigh de raon feidhme na Treorach. Tugtar breac-chuntas ar na forálacha lánroghnacha sna Treoracha lena mbaineann sna codanna ábhartha den pháipéar comhairliúcháin mar aon leis na cúiseanna ar cuireadh chun feidhme iad sa Scéim nó nár cuireadh chun feidhme iad. Ní rialaítear le reachtaíocht an AE na forálacha maidir le conarthaí chun seirbhísí neamhdhigiteacha a sholáthar a phléitear i gCuid 4 den Scéim agus iarrtar tuairimí dá réir ar fhorálacha substainteacha uile na Coda seo. Beart comhchuibhithe íosta is ea Treoir 93/13/CEE maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí a a dtugtar éifeacht dóibh i gCuid 7 den Scéim agus iarrtar tuairimí dá bhrí sin ar fhorálacha na Coda a leathnaíonn cosaintí na Treorach. Cé go gcuirfí fáilte roimh fhreagróirí trácht a dhéanamh ar aon cheann d'fhorálacha na Scéime, ba chóir go mbeadh a fhios acu nach mór forálacha a thugann éifeacht d'fhorálacha arna gcomhchuihiú go hiomlán i dTreoracha an Aontais Eorpaigh a chur chun feidhme ina n-iomláine de réir ár n-oibleagáidí faoi dhlí an Aontais Eorpaigh.

5. De réir mar a bhaineann forálacha na Scéime le conarthaí idir trádálaithe agus tomhaltóirí le haghaidh cineálacha éagsúla táirge agus le cineálacha éagsúla conartha, beidh níos mó suime agus ábharthachta ag baint le cuid dá Codanna do thrádálaithe i réimsí áirithe gníomhaíochta. I gCuid 2 den Scéim

¹ Foráiltear le Treoir (AE) 2019/2161 do leasú ar na Treoracha seo a leanas: (i) Treoir 93/13/CEE maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí; (ii) Treoir 98/6/CE maidir le praghsanna táirgí a léiriú; (iii) Treoir 2005/29/CE maidir le cleachtais tráchtála éagóracha; agus (iv) Treoir 2011/83/AE maidir le cearta tomhaltóirí. Déantar foráil do na leasuithe ar Threoir 93/13/CEE i gCuid 7 den Scéim, na leasuithe ar Threoir 2005/29/CE i gCuid 9, agus na leasuithe ar Threoir 2011/83/AE i gCodanna 5 agus 6. Níl na leasuithe ar Threoir 98/6/CE maidir le praghsanna táirgí a léiriú san áireamh sa Scéim ach cuirfear chun feidhme iad trí leasú ar IR Uimh. 639/2002 trína dtugtar éifeacht don Treoir. Lorgaíonn Cuid IX den pháipéar comhairliúcháin tuairimí maidir le cur chun feidhme an phríomhleasaithe ar an Treoir seo.

pléitear go príomha le conarthaí chun earraí a dhíol, ar réimse spéise iad do mhiondíoltóirí, b'fhéidir go gcuirfidh trádálaithe sa gheilleagar digiteach spéis i gCuid 3 a bhaineann le conarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, beidh Cuid 4 ar chonarthaí chun seirbhísí a sholáthar mar ábhar spéise go príomha do sholáthraithe de raon leathan seirbhísí neamhdhigiteacha. Faoi réir eisceachtaí sonraithe, áfach, tá feidhm ag forálacha Codanna 5 agus 6 den Scéim maidir le faisnéis do thomhaltóirí, cealú agus cearta eile maidir le conarthaí le haghaidh earraí, ábhair dhigitigh, seirbhísí digiteacha agus seirbhísí. Baineann forálacha Chuid 7 den Scéim ar théarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí le conarthaí tomhaltóirí i ngach earnáil. Sna leasuithe i gCuid 9 d'fhorálacha an Achta um Chosaint Tomhaltóirí 2007 ar chleachtais tráchtála éagóracha, míthreoracha agus ionsaitheacha, cumhdaítear cleachtais tráchtála a bhaineann le hearraí, ábhar digiteach, seirbhísí agus seirbhísí digiteacha. Beidh spéis ar leith ag miondíoltóirí agus ag roinnt soláthraithe seirbhíse san Airteagal 6a nua a chuirtear leis an Treoir maidir le Táscaí Praghais i ndáil leis na rialacha a bhaineann le laghdúithe praghais a chur i láthair. Cé go mbaineann gach Cuid den Scéim le tomhaltóirí, d'fhéadfadh sé go mbeadh spéis nó ábharthacht níos mó ag baint le roinnt Codanna den Scéim do roinnt tomhaltóirí ná mar a bheadh do roinnt tomhaltóirí eile.

6. Iarrtar ar pháirtithe leasmhara ar mian leo tuairimí a chur isteach ar Scéim an Bhille a n-aigneachtaí a sheoladh i ríomhphost chuig conspol@enterprise.gov.ie tráth nach déanaí ná Dé Céadaoin 30 Meitheamh. Iarrtar ar fhreagróirí gan freagraí a chur isteach i gcóip chrua, de bharr go bhfuil an fhoireann i mbun cianoibre. Ba chóir go mbeadh na haighneachtaí marcáilte 'Comhairliúchán ar Scéim an Bhille um Chearta Tomhaltóirí 2021'. Cuirfear freagraí an chomhairliúcháin ar fáil go poiblí ar shuíomh gréasáin na Roinne Fiontar, Trádála agus Fostaíochta amach anseo. Ba cheart aon ábhar atá sna freagraí nár mhaith le freagróirí a phoibliú a aithint go soiléir mar ábhar rúnda. Ba chóir go mbeadh freagróirí ar an eolas go bhféadfadh an Roinn aighneachtaí a nochtadh mar fhreagairt ar iarratais faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014. Ba cheart faisnéis a mheastar a bheith íogair ó thaobh na tráchtála de a shainathint go soiléir agus an chúis lena híogaireacht a lua. I gcás iarrata faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, rachaidh an Roinn i gcomhairle le freagróirí faoi fhaisnéis a shainathnítear a bheith íogair ó thaobh na tráchtála de sula ndéanfaidh sí cinneadh ar an iarraidh. Déileálfar le sonraí pearsanta a áiríodh mar fhreagairt ar an gcomhairliúchán de réir an Achta um Chosaint Sonraí 2018.

II Cuid 2 Conarthaí maidir le hearraí a dhíol

1. Bunús de Chuid 2 den Scéim

7. Le Caibidlí 1-3 agus 5 de Chuid 2 den Scéim trasúitear Treoir (AE) 2019/771 maidir le gnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí um earraí a dhíol, an Treoir Díolacháin. Le Caibidil 4 ionchorpraítear go príomha forálacha ón Sale of Goods Act 1893 lena dtugtar éifeacht do na forálacha maidir le seachadadh agus riosca a chur aghaidh in earraí in Airteagail 18 agus 20 de Threoir 2011/83/AE ar chearta tomhaltóirí, an Treoir um Chearta Tomhaltóirí. Le heisceachtaí an-teoranta, is beart comhchuibhithe uasta é an Treoir Díolacháin nach bhféadtar a fhorálacha a shárú nó a fhorlíonadh na reachtaíocht náisiúnta. Maidir le conarthaí díolacháin tomhaltóirí, tiocfaidh forálacha Chuid 2 den Scéim in ionad phríomhfhorálacha na nAchtanna um Dhíol Earraí 1893 agus 1980 a bhfuil feidhm acu maidir leis na conarthaí seo. Leanfaidh na hAchtanna de bheith i bhfeidhm maidir le conarthaí díolacháin idir trádálaithe.

2. Raon feidhme de Chuid 2 den Scéim

8. Baineann Cuid 2 den Scéim le conarthaí idir trádálaí agus tomhaltóir i ndáil le hearraí a dhíol. Tá comhaontuithe fruilcheannaigh agus fruilithe tomhaltóirí maidir le soláthar earraí lasmuigh de raon feidhme Chuid 2 agus beidh siad fós á rialáil leis an Acht um Chreidmheas Tomhaltóirí 1995. Cé is moite d'fhorálacha Chaibidil 4 de Chuid 2 maidir le seachadadh agus riosca a chur ar aghaidh, tagann ábhar digiteach a sholáthraítear ar mheán inláimhsithe mar CD nó DVD faoi raon feidhme Chuid 3 den Scéim maidir le conarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar.

3. Achoimre de Chuid 2 den Scéim

Caibidil 1 (Cur i bhFeidhm - ceannteidil 11 go 14)

9. Sonraítear i gCaibidil 1 na conarthaí lena mbaineann agus nach mbaineann Cuid 2 leo; na leigheasanna sa bhreis ar na leigheasanna a cheanglaítear leis an Treoir Díolacháin a d'fhéadfadh bheith ar fáil do thomhaltóirí; agus cearta na dtomhaltóirí a fhaigheann earraí mar bhronntanas.

Caibidil 2 (Cearta tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hearraí a dhíol - ceannteidil 15 go 22)

10. I gCaibidil 2 leagtar amach cearta na dtomhaltóirí i gconarthaí díolacháin agus na ceanglais nach mór d'earraí a chomhlíonadh d'fhonn bheith i gcomhréir leis an gconradh.

Caibidil 3 (Leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hearraí a dhíol - ceannteidil 23 go 29)

11. I gCaibidil 3 leagtar amach na leigheasanna a bhfuil tomhaltóirí ina dteideal mura gcomhlíontar ceanglais Chaibidil 2 leis na hearraí. Foráiltear leis freisin go bhféadfaidh an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí beart forfheidhmiúcháin a dhéanamh i gcoinne trádálaí a mhainníonn nó a dhiúltaíonn leigheas nó aisíocaíocht a sholáthar a bhfuil tomhaltóir i dteideal a fháil.

Caibidil 4 (Rialacha eile i gconarthaí maidir le hearraí a dhíol - ceannteidil 23 go 29)

12. I gCaibidil 4 pléitear le seachadadh d'earraí agus le riosca a chur ar aghaidh in earraí; an ceart sásaimh do thrádálaithe i gcoinne daoine atá faoi dhliteanas sa slabhra idirbheart; agus le téarmaí conartha a thoirmeasc lena n-eisiatar nó lena dteorannaítear dliteanas an trádálaí.

Caibidil 5 (Ráthaíochtaí tráchtála - ceannteidil 36 go 39)

13. I gCaibidil 5 pléitear le ráthaíochtaí tráchtála d'earraí.

4. Forálacha roghnacha sa Treoir Díolacháin curtha chun feidhme i gCuid 2

den Scéim

14. Chomh maith le héifeacht iomlán a thabhairt d'fhorálacha na Treorach Díolacháin, tá roinnt forálacha i gCuid 2 den Scéim a thugann éifeacht do roghanna lánroghnacha do Bhallstáit atá sa Treoir nó a bhaineann le hábhair atá lasmuigh de raon feidhme na Treorach. Is iad seo a leanas na príomhfhorálacha den sórt sin ar a dtugtar tuairimí sa chomhairliúchán seo:

- ceart gearrthéarmach na dtomhaltóirí an conradh a fhoirceannadh (míreanna 2.15-2.18);
- ré dhliteanas an trádálaí, agus teidlíocht an tomhaltóra ar leigheasanna, as easpa comhréireachta na n-earraí (míreanna 2.19- 2.22);
- na leigheasanna atá ar fáil don tomhaltóir i dteannta le príomh-leigheasanna na Treorach maidir le deisiú, athsholáthar, laghdú praghais agus foirceannadh an chonartha (míreanna 2.23- 2.25);
- na coinníollacha agus na rialacha mionsonraithe maidir leis an bpraghas a aisíoc i gcás fhoirceannadh an chonartha (míreanna 2.26-2.28);
- an asbhaint a cheadaítear in aisíocaíocht an phraghais leis an tomhaltóir i leith úsáid na n-earraí roimh fhoirceannadh an chonartha (míreanna 2.29-2.32).

5. Forálacha roghnacha sa Treoir Díolacháin nár cuireadh chun feidhme i gCuid 2 den Scéim

15. Iarrtar tuairimí freisin ar na forálacha roghnacha seo a leanas sa Treoir Díolacháin nár cuireadh chun feidhme i gCuid 2:

- an t-eisiamh de chonarthaí maidir le hearraí athlámhe a dhíoltar ag ceant poiblí a dhíol (mír 2.33);
- an t-eisiamh de chonarthaí maidir le hainmhithe beo a dhíol (mír 2.34);
- fad na tréimhse chun an dualgas cruthúnais a aisiompú mar gheall ar easpa comhréireachta na n-earraí (míreanna 2.35-2.37);
- an oibleagáid ar an tomhaltóir easpa comhréireachta a chur in iúl laistigh de dhá mhí óna bhrath (míreanna 2.38-2.39).

III Cuid 3 Conarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar

1. Bunús de Chuid 3 den Scéim

16. I gcuid 3 den Scéim trasúitear Treoir (AE) 2019/770 maidir le gnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí um ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, an Treoir um Ábhar Digiteach. Ní raibh cearta agus leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí um ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha ina n-ábhar do rialáil chomhchosúil i reachtaíocht AE nó náisiúnta roimhe seo. Le heisceachtaí an-teoranta, is beart comhchuibhithe uasta í an

Treoir um Ábhar Digiteach nach bhféadtar a fhorálacha a shárú nó a fhorlíonadh sa reachtaíocht náisiúnta.

2. Raon feidhme de Chuid 3 den Scéim

17. Baineann Cuid 3 den Scéim le conarthaí idir trádálaí agus tomhaltóir um ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar. Sainmhínítear ábhar digiteach mar shonraí a tháirgtear agus a sholáthraítear i bhfoirm dhigiteach, agus áirítear ann cláir ríomhaire, feidhmchláir, comhaid físe, comhaid fuaimne, comhaid cheoil, cluichí digiteacha, r-leabhair agus r-fhoilseacháin eile. Sainmhínítear seirbhísí digiteacha mar sheirbhísí a cheadaíonn don tomhaltóir sonraí a chruthú, a phróiseáil, a stóráil nó rochtain a fháil orthu i bhfoirm dhigiteach, nó a cheadaíonn do shonraí i bhfoirm dhigiteach arna n-uaslódáil nó arna gcruthú ag an tomhaltóir nó ag úsáideoirí eile den seirbhís a roinnt nó aon idirghníomhaíocht eile leis na sonraí. I measc na seirbhísí seo tá comhroinnt físe agus fuaimne agus óstáil comhad eile, na meáin shóisialta, agus próiseáil focal nó cluichí a thairgtear i dtimpeallacht na néalríomhaireachta. Mar imeacht nua i ndlí na dtomhaltóirí, tá feidhm ag an Treoir um Ábhar Digiteach agus Cuid 3 den Scéim maidir le conarthaí ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí chomh maith le conarthaí ina n-íocann an tomhaltóir praghas an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití.

3. Achoimre de Chuid 3 den Scéim

Caibidil 1 (Cur i bhFeidhm - ceannteidil 40 go 42)

18. Sainmhíníonn Caibidil 1 roinnt téarmaí nach bhfuil le fáil ach i gCuid 3; tugtar breacchuntas ar na conarthaí lena mbaineann an Chuid, agus nach mbaineann sí leo; agus sonraítear na leigheasanna sa bhreis ar na leigheasanna a cheanglaítear leis an Treoir um Ábhar Digiteach a d'fhéadfadh bheith ar fáil do thomhaltóirí.

Caibidil 2 (Cearta tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar - ceannteidil 43 go 52)

19. I gCaibidil 2 leagtar amach cearta na dtomhaltóirí i gconarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar agus na ceanglais nach mór d'ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a chomhlíonadh d'fhonn a bheith i gcomhréir leis an gconradh.

Caibidil 3 - (Leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar - ceannteidil 52 go 60)

20. I gCaibidil 3 leagtar amach na leigheasanna a bhfuil tomhaltóirí ina dteideal mura gcomhlíontar ceanglais Chaibidil 2 le hábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach. Foráiltear leis freisin go bhféadfaidh an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí beart forfheidhmiúcháin a dhéanamh i gcoinne trádálaí a mhainníonn nó a dhiúltaíonn leigheas nó aisíocaíocht a sholáthar a bhfuil tomhaltóir i dteideal a fháil.

4. Forálacha roghnacha sa Treoir um Ábhar Digiteach arna gcur chun feidhme i gCuid 3

21. Chomh maith le héifeacht iomlán a thabhairt d'fhorálacha na Treorach Díolacháin, tá roinnt forálacha i gCuid 3 den Scéim a thugann éifeacht do roghanna lánroghnacha do Bhallstáit atá sa Treoir nó a bhaineann le hábhair atá lasmuigh de raon feidhme na Treorach. Is iad seo a leanas na príomhfhorálacha den sórt sin ar a dtugtar tuairimí sa chomhairliúchán seo:

- ré dliteanais an trádálaí, agus teidlíocht an tomhaltóra ar leigheasanna, as easpa comhréireachta an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití (mír 3.10);
- na leigheasanna atá ar fáil don tomhaltóir i dteannta le príomh-leigheasanna na Treorach maidir leis an ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a thabhairt chun comhréire leis an gconradh, laghdú praghais agus foirceannadh an chonartha (míreanna 3.11-3.12);
- rialacha maidir le conarthaí cruachta agus coimhdeacha a fhoirceannadh (míreanna 3.13-3.16).

5. Forálacha roghnacha sa Treoir um Ábhar Digiteach nach gcuirtear chun feidhme i gCuid 3

22. Iarrtar tuairimí freisin ar na forálacha roghnacha seo a leanas sa Treoir um Ábhar Digiteach nár cuireadh chun feidhme i gCuid 2:

- na hiarmhairtí don chonradh má tharraingíonn an tomhaltóir siar toiliú le próiseáil sonraí pearsanta (míreanna 3.17-3.18);
- cur i bhfeidhm Chuid 3 den Scéim maidir le meiteashonraí a bhailíonn an trádálaí agus le cásanna ina mbíonn nochtadh ar fhógraí i gceist le rochtain ar ábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha (míreanna 3.19-3.20).

IV Cuid 4 Conarthaí maidir le soláthar seirbhíse

1. Bunús de Chuid 4 den Scéim

23. Tá forálacha Chuid 4 den Scéim maidir le conarthaí chun seirbhísí a sholáthar difriúil ó fhorálacha phríomhchodanna eile na Scéime sa mhéid nach dtugann siad éifeacht d'fhorálacha Threoir AE. Rialaítear na hábhair a bhaineann le conarthaí seirbhíse a ndéileáiltear leo i gCuid 4 faoi láthair le Cuid IV (Soláthar Seirbhísí) den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980. Maidir le conarthaí díolacháin le tomhaltóirí, beidh forálacha Chuid 4 den Scéim in ionad Chuid IV den Acht 1980. Leanfaidh Cuid IV den Acht de bheith i bhfeidhm maidir le conarthaí seirbhíse idir trádálaithe.

24. Tá na ceithre alt d'Acht 1980 a tugadh do chonarthaí chun seirbhís a sholáthar i

—
—

gcodarsnacht le níos mó ná 60 alt a dhéileálann le conarthaí chun earraí a dhíol sna hAchtanna um Dhíol Earraí 1983 agus 1980. Tá na hoibleagáidí a leagtar ar sholáthraithe seirbhísí le hAcht 1980 i bhfad níos teoranta agus níos mionsonraithe ná na hoibleagáidí reachtúla ar dhíoltóirí earraí. Ina theannta sin, murab ionann agus na forálacha reachtacha a bhaineann le conarthaí díola, thairis sin, níl aon fhoráil leigheasanna in Acht 1980 i gcás nach gcomhlíonadh seirbhísí ceanglais an Achta. Is gá dá réir sin cearta na dtomhaltóirí i gconarthaí seirbhíse a neartú agus leigheasanna reachtúla a thabhairt isteach do thomhaltóirí i gcás nach gcomhlíontar na cearta sin leis an tseirbhís a sholáthraíonn trádálaí. Le forálacha Chuid 4 den Scéim, faoi réir roinnt modhnuithe riachtanacha a bhaineann le carachtar sonrach conarthaí seirbhíse, tabharfar na cearta agus na leigheasanna i gconarthaí seirbhíse do thomhaltóirí chun comhréire níos fearr maidir leis na forálacha do chineálacha eile conarthaí tomhaltóirí. Tugtar breac-chuntas ar na príomh-athruithe ar na forálacha atá ann cheana maidir le conarthaí seirbhíse ar a dtugtar cuireadh do thuairimí ina leith.

2. Príomh-athruithe ar rialáil conarthaí seirbhíse i gCuid 4 den Scéim

Am soláthair na seirbhíse (míreanna 4.10-4.12)

25. Ní rialaítear leis an Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 an t-am ag a gcaithfidh nó faoina gcaithfidh trádálaí seirbhís a sholáthar faoi chonradh le tomhaltóir. Toisc gur féidir le míchaoithiúlacht a bheith ann do thomhaltóirí agus, i gcásanna áirithe, cailteanas nuair a mhainníonn trádálaithe seirbhís a sholáthar ag an am comhaontaithe nó sonraithe, cuimsítear i gCuid 4 rialacha maidir le ham soláthair conarthaí seirbhíse agus leigheasanna mar gheall ar mhainneachtain an tseirbhís a sholáthar ag an am ar gá leis.

Comhréireacht na seirbhíse leis an gconradh (míreanna 4.13-4.16)

26. Ceanglaítear go príomha leis na forálacha a bhaineann le comhréireacht seirbhísí leis an gconradh san Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 go mbeadh an scil riachtanach ag an trádálaí chun an tseirbhís a sholáthar agus í a sholáthar de réir na scile, an chúraim agus na dúthrachta cuí. Foráiltear i gCuid 4 den Scéim do na ceanglais chomhréireachta breise seo a leanas:

- ní mór don tseirbhís comhlíonadh le haon ráiteas ó bhéal nó i scríbhinn ar thug an trádálaí nó duine thar a cheann don tomhaltóir, a raibh an tomhaltóir ag brath air agus cinneadh á dhéanamh aige an conradh a dhéanamh;
- ní mór don seirbhís bheith oiriúnach go réasúnta d'aon fheidhm a chuir an tomhaltóir in iúl don trádálaí sular tugadh an conradh i gcrích agus ar ghlac an trádálaí léi;
- ní mór don tseirbhís bheith de chineál agus de cháilíocht ar féidir a bhféadfaí a bheith ag súil go réasúnach leis go mbainfí an toradh a chuir an tomhaltóir in iúl don trádálaí amach ar mhian leis nó léi go mbainfí amach leis an tseirbhís agus ar ghlac an trádálaí leis;
- ní mór do thrádálaí a airbheartaíonn seirbhís a sholáthar ar chaighdeán níos airde cúraim agus scile ná an gnáthchaighdeán scile agus cúraim réasúnaí a bhaineann le Cuid 4 an caighdeán cúraim agus scile níos airde sin a sholáthar agus an tseirbhís á soláthar aige nó aici;

- ní mór do thrádálaí atá, nó a airbheartaíonn a bheith, ina bhall de chomhlacht gairmiúil soláthraithe seirbhíse a bhfuil an caighdeán cúraim agus scile sin leagtha síos ag an gcomhlacht sin nó ag údarás poiblí, na caighdeáin chúraim agus scile sin a fheidhmiú agus an tseirbhís á soláthar aige nó aici;
- ní mór do thrádálaí atá, nó a airbheartaíonn, a bheith faoi cheangal ag cód cleachtais i ndáil le soláthar seirbhíse cloí leis an gcód sin agus an tseirbhís á sholáthar.

Leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí i ndáil le soláthar seirbhíse (míreanna 4.17-4.18)

27. Toisc go bhfuil leigheasanna tomhaltóirí chomh tábhachtach agus chomh riachtanach i gconarthaí seirbhíse agus atá i gconarthaí díolacháin nó ábhar digiteach, leagtar amach i gCuid 4 den Scéim na leigheasanna a bhfuil tomhaltóirí i dteideal mura bhfuil an tseirbhís i gcomhréir leis an gconradh. Tá na leigheasanna seo ar aon dul leis na leigheasanna atá i bhfeidhm i gCodanna 2 agus 3 agus foráiltear leo -

- i gcás nach bhfuil seirbhís i gcomhréir leis an gconradh, tá sé de cheart ag an tomhaltóra an tseirbhís a thabhairt chun comhréireachta saor in aisce, laistigh de thréimhse réasúnta agus gan aon mhíchaoithiúlacht suntasach don tomhaltóir seachas i gcás ina mbeadh sé sin dodhéanta nó go gcuirfeadh sé costais dhíreireacha ar an trádálaí;
- ceart an tomhaltóra laghdú comhréireach a dhéanamh ar an bpraghas nó an conradh a fhoirceannadh in imthosca sonrath, lena n-áirítear -
 - (a) gur mhainnigh an trádálaí an tseirbhís a thabhairt chun comhréireachta laistigh de thréimhse réasúnta nó gan aon mhíchaoithiúlacht suntasach don tomhaltóir,
 - (b) go mbíonn an easpa comhréireachta céanna nó easpa comhréireachta difriúil le feiceáil in ainneoin an trádálaí iarracht a dhéanamh an tseirbhís a thabhairt chun comhréire leis an gconradh;
 - (c) go bhfuil an easpa comhréireachta chomh tromchúiseach agus is údar é le laghdú láithreach praghais nó le fhoirceannadh an chonartha;
 - (d) go bhfuil an tseirbhís, nó aon earraí a tháirgeann an tseirbhís nó a eascraíonn as, neamhshábháilte.

28. Sa chás go gcuireann an tomhaltóir deireadh leis an gconradh, ní mór don trádálaí an tomhaltóir a aisíoc as gach íocaíocht a rinneadh faoin gconradh gan mhoill mhíchuí agus tráth nach déanaí ná 14 lá ón dáta a cuireadh in iúl don trádálaí faoi chinneadh an tomhaltóra an conradh a fhoirceannadh. Foráiltear le Cuid 4 freisin go bhféadfaidh an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí beart forfheidhmiúcháin a dhéanamh i gcoinne trádálaí a mhainníonn nó a dhiúltaíonn leigheas nó aisíocaíocht a sholáthar a bhfuil tomhaltóir i dteideal a fháil.

Dliteanas trádálaí a eisiámh nó a theorannú (míreanna 4.19-4.20)

29. Foráiltear leis an Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 go bhféadfaí ceanglais an Achta

maidir leis an scil riachtanach bheith ag soláthróir seirbhíse chun an tseirbhís a sholáthar agus chun í a sholáthar leis an scil chuí, leis an gcúram cuí agus leis an dícheall cuí a fhaillí nó a athrú le téarma sainráite den chonradh má tá an téarma sainráite sin cóir agus réasúnach agus má tharraingítear aird an tomhaltóra air go sonrach. I gcodarsnacht leis sin, is ar neamhní atá téarmaí conartha a eisiann nó a shrianann na téarmaí atá intuigthe i gconarthaí díolachán tomhaltóirí leis an Sale of Goods Act 1893. Toisc nach bhfuil údar le cóireáil dhifreálach na gclásal díolúine sin, foráiltear le Cuid 4 nach mór do théarma conartha seirbhíse dliteanas an trádálaí a eisiámh nó a theorannú faoi fhorálacha ábhartha na Coda.

V CUID 5 Faisnéis do thomhaltóirí agus cearta i ndáil le cealú

1. Bunús de Chuid 5 den Scéim

30. I gCuid 5 den Scéim tugtar éifeacht do Chaibidlí I go IV de Threoir 2011/83/AE maidir le cearta tomhaltóirí, an Treoir um Chearta Tomhaltóirí. Tugtar éifeacht don Treoir faoi láthair ag Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013 (IR Uimh. 484 de 2013). Sa bhreis air sin, cuirtear chun feidhme i gCuid 5 níos mó ná daichead leasú arna dhéanamh ar an Treoir um Chearta Tomhaltóirí le hAirteagal 4 de Threoir (AE) 2019/2161 maidir le forfheidhmiú níos fearr agus nuachóiriú ar chearta tomhaltóirí AE, an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr.

31. Ionchorpraíodh an Treoir um Chearta Tomhaltóirí sa Scéim ar dhá phríomhchúis. Ar dtús, tá dlúthbhaint ag a fhorálacha maidir le faisnéis réamhchonarthach do chonarthaí ar áitribh, cianchonarthaí agus conarthaí seacháitribh agus maidir leis an gceart conarthaí cianchonarthaí agus conarthaí seacháitribh a chealú, leis na forálacha dlí conartha i gCodanna eile den Scéim. ²Ar an dara dul síos, tá líon agus cineál na leasuithe ar an Treoir chomh mór sin go mbeadh sé deacair do thomhaltóirí agus do thrádálaithe na Rialacháin a leanúint dá gcuirfí chun feidhme iad trí leasuithe ar na Rialacháin 2013. Cosúil leis na Treoracha Díolacháin agus Ábhar Digiteach, is beart comhchuibhithe uasta í an Treoir um Chearta Tomhaltóirí, le heisceachtaí teoranta.

2. Raon feidhme de Chuid 5 den Scéim

32. Baineann an Treoir um Chearta Tomhaltóirí agus Cuid 5 den Scéim leis na conarthaí seo a leanas idir trádálaí agus tomhaltóir:

(a) conarthaí díolacháin;

(b) conarthaí seirbhíse;

² Is éard atá i gconarthaí ar an áitreabh ná conarthaí a tugadh i gcrích idir an trádálaí agus an tomhaltóir in áitreabh gnó an trádálaí. Is éard atá i gcianchonarthaí ná conarthaí a chuirtear i gcrích trí úsáid eisiach modhanna cumarsáide cianda amhail conarthaí ar líne agus conarthaí a chuirtear i gcrích ar an teileafón. Is éard atá i gconarthaí seacháitribh ná conarthaí a tugadh i gcrích go príomha lasmuigh d'áitreabh gnó an trádálaí, lena n-áirítear i dteach an tomhaltóra.

- (c) conarthaí chun ábhar digiteach a sholáthar nach soláthraítear ar mheán inláimhsithe;
- (d) conarthaí chun uisce, gás nó leictreachas a sholáthar nach soláthraítear i méid teoranta nó i gcainníocht shocraithe;
- (e) conarthaí chun téamh ceantair a sholáthar.

Sonraítear in Airteagal 3(3) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí raon conarthaí nach bhfuil feidhm ag a fhorálacha maidir leo, lena n-áirítear conarthaí le haghaidh seirbhísí sóisialta; cúraim shláinte; cearrbhachais; seirbhísí airgeadais; maoine dochorraithe; foirgnimh nua a thógáil; tiontaithe substaintiúil na bhfoirgneamh atá ann cheana; amroinnte; agus seachas i gcás líon beag forálacha, taisteal paisinéirí agus láneagraithe. Foráiltear le hAithris (13) den Treoir, áfach, go bhféadfaidh na Ballstáit, de réir dhlí an AE, 'reachtaíocht náisiúnta a choimeád nó a thabhairt isteach a fhreagraíonn d'fhorálacha na Treorach seo, nó cuid dá forálacha, maidir le conarthaí nach dtagann faoi raon feidhme an Treoir seo'.

3. Achoimre de Chuid 5 den Scéim

33. I gCaibidil 1 de Chuid 5 tugtar éifeacht do Chaibidil I den Treoir um Chearta Tomhaltóirí agus sainmhínítear na téarmaí nach bhfuil ar fáil ach i gCuid 5 agus sonraítear na conarthaí lena mbaineann, agus nach mbaineann, leis an gCuid (ceannteidil 74-75).

I gCaibidil 2 de Chuid 5 tugtar éifeacht do Chaibidil II den Treoir um Chearta Tomhaltóirí agus sonraítear ann na ceanglais faisnéise réamhchonarthacha a bhaineann le conarthaí ar an áitreabh (ceannteidil 76-77).

I gCaibidil 3 de Chuid 5 tugtar éifeacht do na ceanglais faisnéise réamhchonarthacha maidir le cianchonarthaí agus áitribh in Airteagail 6 go 8 de Chaibidil III den Treoir (ceannteidil 78-85).

I gCaibidil 4 de Chuid 5 tugtar éifeacht do cheart na dtomhaltóirí conarthaí seacháitribh agus cianchonarthaí a chealú in Airteagail 9 go 16 de Chaibidil III den Treoir agus sonraítear ann na coinníollacha lena rialaítear feidhmiú an chirt seo (ceannteidil 86-97).

4. Forálacha roghnacha sa Treoir um Chearta Tomhaltóirí arna gcur chun feidhme i gCuid 5

34. Faoi dhlí na hÉireann, is trí reachtaíocht phríomha amháin a fhéadtar a chur chun feidhme forálacha reachtacha lena gcuirtear bearta roghnacha i reachtaíocht an AE chun feidhme, nó lena gcuirtear forálacha reachtaíocht an AE chun feidhme maidir le réimsí atá lasmuigh de raon feidhme na reachtaíochta sin, nó a théann thar forálacha reachtaíocht an AE de réir na gclásal comhchuibhithe íosta. Ní raibh feidhm ag an rogha chun forálacha na Treorach um Chearta Tomhaltóirí a leathnú ar na bealaí seo in 2013 toisc gur cuireadh an Treoir chun feidhme i Rialacháin a rinneadh faoi Acht na gComhphobal Eorpach 1972.

Toisc go bhfuil an Treoir um Chearta Tomhaltóirí le cur i bhfeidhm anois i bpríomhreachtaíocht, tá na bearta seo a leanas i gCuid 5 den Scéim lena síntear roinnt d'fhorálacha na Treorach maidir le conarthaí atá lasmuigh dá raon feidhme nó trína cuirtear forálacha comhchuibhithe roghnacha agus íosta chun feidhme:

- síneadh le ceanglais faisnéise réamhchonarthacha na Treorach, agus an ceart chun conarthaí seacháitribh agus cianchonarthaí a chealú, chuig conarthaí le haghaidh seirbhísí sóisialta cosúil le cúram leanaí agus cúram tí altranais (míreanna 5-13-5.14);
- síneadh le ceanglais faisnéise réamhchonarthacha na Treorach maidir le conarthaí ar an áitreabh chuig conarthaí cúraim shláinte (míreanna 5.15-5.16);
- foráil don Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta ceanglais bhreise faisnéise a fhorordú i rialacháin maidir le conarthaí ar an áitreabh i gcoitinne nó le haghaidh aicmí nó cineálacha éagsúla conartha ar an áitreabh (mír 5.17);
- méadú ó 14 go 30 lá sa tréimhse cealaithe le haghaidh conarthaí seacháitribh a tugadh i gcrích i gcomhthéacs cuairteanna gan iarraidh ó thrádálaí ar theach tomhaltóra, nó turais arna n-eagrú ag trádálaí leis an aidhm nó an éifeacht táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí (míreanna 5.18-5.19).

5. Forálacha roghnacha sa Treoir um Chearta Tomhaltóirí nach bhfuil curtha chun feidhme i gCuid 5.

35. Ní dhéantar foráil i gCuid 5 do chur chun feidhme na bhforálacha roghnacha seo a leanas sa Treoir um Chearta Tomhaltóirí a bhaineann leis an gceart aistarraingthe le haghaidh conarthaí seacháitribh áirithe:

- maolú ón eisceacht ar cheart aistarraingthe do chonarthaí sonraithe seacháitribh arna dtabhairt i gcrích i gcomhthéacs cuairteanna gan iarraidh ó thrádálaí ar theach tomhaltóra nó turais arna n-eagrú ag trádálaí leis an aidhm nó an éifeacht táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí (míreanna 5.20 -5.21);
- Athrú ar na coinníollacha a bhaineann leis an eisceacht ar an gceart aistarraingthe do chonarthaí seacháitribh i gcás gur iarr an tomhaltóir cuairt go sonrach ón trádálaí chun deisiúcháin a dhéanamh (mír 5.22).

VI Cuid 6 Cearta tomhaltóirí eile

1. Bunús de Chuid 6 den Scéim

36. I gCuid 6 den Scéim tugtar éifeacht d'Airteagal 19 (Táillí as modhanna íocaíochta a úsáid), Airteagal 21 (Cumarsáid ar an teileafón) agus Airteagal 22 (Íocaíochtaí breise) de Chaibidil IV den Treoir um Chearta Tomhaltóirí, agus d'Airteagal 27 (Díol gan Iarraidh) de Chaibidil V (Forálacha Ginearálta) den Treoir. Cuirtear na forálacha seo i bhfeidhm faoi láthair i Rialacháin 24 go

27 agus 32 de Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013.

2. Raon feidhme de Chuid 6 den Scéim

37. De réir Chaibidlí IV agus V den Treoir um Chearta Tomhaltóirí lena gcuirtear chun feidhme a forálacha, tá feidhm ag Cuid 6 den Scéim maidir leis na conarthaí seo a leanas idir trádálaí agus tomhaltóir:

- (a) conarthaí díolacháin;
- (b) conarthaí seirbhíse;
- (c) conarthaí chun ábhar digiteach a sholáthar nach soláthraítear ar mheán inlámhsithe;
- (d) conarthaí chun uisce, gás nó leictreachas a sholáthar nach soláthraítear i méid teoranta nó i gcainníocht shocraithe;
- (e) conarthaí chun téamh ceantair a sholáthar.

Mar a leagtar amach i mír 32 thuas, eisiatar in Airteagal 3(3) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí raon conarthaí ó raon feidhme na Treorach, lena n-áirítear conarthaí le haghaidh seirbhísí sóisialta; cúraim shláinte; cearrbhachais; seirbhísí airgeadais; maoiné dochorraithe; foirgnimh nua a thógáil; tiontaithe substaintiúil na bhfoirgneamh atá ann cheana; amroinnte; agus seachas i gcás líon beag forálacha, taisteal paisinéirí agus láneagraithe. Baineann na heisiaimh seo le hAirteagail 19, 21 agus 22 den Treoir, ach ní bhaineann siad le hAirteagal 27.

Síneadh Chuid 6 den Scéim chuig conarthaí atá eisiata ó raon feidhme na Treorach um Chearta Tomhaltóirí (míreanna 6.3-6.4)

38. De réir mar a cheadaítear leis an Treoir um Chearta Tomhaltóirí do Bhallstáit forálacha na Treorach a chur bhfeidhm ar chonarthaí atá lasmuigh dá raon feidhme agus toisc go bhfuil sé seo incheadaithe faoi dhlí na hÉireann má dhéantar í sa phríomhreachtaíocht, déantar foráil i gCuid 6 d'fhorálacha Airteagail 19, 21 agus 22 den Treoir a shíneadh do na conarthaí go léir atá eisiata ó raon feidhme na Treorach seachas conarthaí le haghaidh seirbhísí airgeadais. Ceapadh na heisiaimh in Airteagal 3(3) den Treoir, agus forálacha na Treorach maidir le faisnéis réamhchonarthach agus cealú conarthaí cian agus áitribh i gcuimhne agus níl aon chúis beartais ná praiticiúil ann nár cheart go mbeadh feidhm ag forálacha Airteagail 19, 21 agus 22, seachas seirbhísí airgeadais, maidir le conarthaí tomhaltóirí i gcoitinne. Toisc go bhfuil conarthaí agus idirbhearta seirbhísí airgeadais faoi réir rialála mionsonraithe eárnála, tá údar le heisceacht ó na conarthaí seo.

VII Cuid 7 Téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí

1. Bunús de Chuid 7 den Scéim

39. I gCuid 7 den Scéim tugtar éifeacht do Threoir 93/13/CEE ar théarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí. In Aithris (9) den Treoir luaitear go bhféachann sí le tomhaltóirí a fhaigheann earraí agus seirbhísí a chosaint 'ar mhí-úsáid cumhachta ag an díoltóir nó ag an soláthróir, go háirithe i gcoinne conarthaí caighdeánacha aon-thaobhach agus eisiamh éagórach cearta riachtanacha i gconarthaí.' Murab ionann agus na Treoracha Díolacháin, Ábhar Digiteach agus Cearta Tomhaltóirí a chuirtear chun feidhme i gCodanna 2, 3, 5 agus 6 den Scéim, is beart comhchuibhithe íosta í an Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha. Tugtar éifeacht don Treoir go príomha le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Éagóracha i gConarthaí Tomhaltóirí) 1995 (IR Uimh. 27 de 1995). Cé gur bhain an chuid is mó de Bhallstáit an AE leas as íos-stádas comhchuibhithe na Treorach chun a fhorálacha sa reachtaíocht náisiúnta a fhorlíonadh, ní chuimsítear i Rialacháin 1995 aon bhreiseanna substainteacha le forálacha na Treorach nó síneadh leo.

40. Tar éis beagnach trí scór bliain ó glacadh na Treorach, tá sé in am anois na forálacha reachtúla lena rialaítear téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí a neartú. Le forbairtí ar nós méadaithe ar idirbhearta ar líne, tá gá le cosaintí níos fairsinge agus níos éifeachtaí do thomhaltóirí ó théarmaí conartha éagóracha agus aon-thaobhacha. Foráiltear le Cuid 7 den Scéim dá réir sin do roinnt athruithe suntasacha ar fhorálacha na Treorach um Théarmaí Conartha Éagóracha mar a thugtar éifeacht dóibh faoi láthair sna Rialacháin 1995.

2. Príomh-athruithe ar fhorálacha reatha ar théarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí

1. Raon feidhme na bhforálacha (míreanna 7.7-7.9)

41. Ní bhaineann an Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha ach le téarmaí conartha nár caibidlíodh ina n-aonar. Tá feidhm ag forálacha Chuid 7 maidir le téarmaí conartha ar caibidlíodh agus nár caibidlíodh. B'fhéidir go gceapfaí go bhfuil téarmaí a comhaontaíodh idir trádálaí agus tomhaltóir níos dóchúla a bheith cóir ná téarmaí 'tóg leat é nó fág i do dhiaidh é' i gconradh foirme caighdeánach, ach níl aon ráthaíocht ann go dtabharfar neamhshiméadracht den tréith chumhachta faisnéise agus margála de chonarthaí tomhaltóirí dóibh amhlaidh.

2. Trédhearcacht théarmaí conartha (míreanna 7.10-7.11)

42. Luaitear in Airteagal 5 den Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha 'i gcás conarthaí ina bhfuil na téarmaí go léir nó téarmaí áirithe a thairgtear don tomhaltóir i scríbhinn, nach mór na téarmaí seo a dhréachtú i dteanga shimplí intuigthe'. In Aithris 20 den Treoir déantar an coinníoll measartha cúng seo a leathnú agus luaitear 'cé gur cheart conarthaí a dhréachtú i dteanga shimplí, intuigthe, ba cheart go dtabharfaí deis don tomhaltóir na téarmaí go léir a scrúdú.' I roinnt breithiúnas, chinn Cúirt Bhreithiúnais na hEorpa nach bhféadtar an ceanglas de

thrédhearcacht a laghdú go ceanglas go mbeadh téarmaí conartha 'intuigthe go foirmiúil agus go gramadach' ach 'go gcaithfear iad a thuiscint ar bhealach níos leithne'.

43. Chomh maith leis an gceanglas go gcuirfí téarmaí conartha in iúl i dteanga shimplí intuigthe, foráiltear le ceannteideal 106 go bhfuil téarma conartha tomhaltóra thrédhearcach más rud é -

- go gcuirtear ar fáil don tomhaltóir é ar bhealach a thugann fíor-dheis don tomhaltóir dul i dtaithe ar an téarma sula gcuirtear an conradh i gcrích;
- go dtugtar suntasacht chuí dó más téarma núíosacha nó dochraideach é;
- go mbeadh na costais agus na hiarmhairtí eacnamaíocha a thagann as an téarma intuigthe don ghnáth-thomhaltóir.

3. *Téarmaí conartha díolmhaithe ó mheasúnú ar éagothroime (míreanna 7.12-7.13)*

44. In Airteagal 4(2) den Treoir maidir le Téarmaí Conartha Éagóracha déantar maolú ó mheasúnú ar théarmaí conartha éagothroime nach mbaineann 'leis an sainmhíniú ar phríomhábhar an chonartha ná le leordhóthanacht an phraghais agus an luach saothair, ar thaobh amháin, i gcoinne na seirbhísí nó na n-earraí a sholáthraítear mar mhalairt, ar an taobh eile, a mhéid atá na téarmaí seo i dteanga shimplí intuigthe'. I gCuid 7 cuimsítear forálacha a fhéachann lena chinntiú go bhfuil feidhm ag an díolúine seo de réir chásdlí Chúirt Bhreithiúnais na hEorpa agus nach ndéantar í a léirmhíniú ar bhealach ró-leathan. Foráiltear leo seo nach n-áirítear sa tagairt don phraghas san fhoráil díolúine íocaíochtaí teagmhasacha nó coimhdeacha agus nach n-áirítear sa díolúine praghais íocaíochtaí teagmhasacha ar tharlú nó neamh-tarlú de theagmhas áirithe.

4. *Téarmaí conartha a bhíonn éagórach i gcónaí (míreanna 7.14-7.16)*

45. I bhformhór Bhallstáit an AE, cuimsítear sa reachtaíocht lena dtugtar éifeacht don Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha liosta de théarmaí conartha atá éagórach go huathoibríoch agus i gcónaí. De ghnáth tugtar téarmaí dubhliosta ar théarmaí conartha den chineál seo. Dá bharr, ní gá na téarmaí a chuimsítear ar liostaí den sórt sin a mheas maidir le héagothroime trí thagairt a dhéanamh do na critéir maidir le héagothroime in Airteagal 3(1) den Treoir. Liostaítear i gCuid 7 den Scéim naoi dtéarma conartha a bhíonn éagórach i gcónaí. Dar leis an Roinn, tá na téarmaí lena mbaineann sách tromchúiseach agus soiléir go leor chun stádas ar an liosta dubh a thabhairt dóibh.

5. *Téarmaí conartha a mheastar bheith éagórach (míreanna 7.17-7.18)*

46. Luaitear in Airteagal 3(3) den Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha go bhfuil 'liosta táscach agus neamh-uileghabhálach de na téarmaí a d'fhéadfaí a mheas mar théarma éagórach' san larscríbhinn a ghabhann leis an Treoir. Ní gá go measfaí go bhfuil téarma conartha atá liostaithe san larscríbhinn éagórach, cé go bhféadtar a mheas go bhfuil

téarma nach bhfuil ar an liosta éagórach. Tá liosta na dtéarmaí san Iarscríbhinn, nó an 'liosta liath' mar a thugtar air de ghnáth, atáirgthe i Sceideal 3 de Rialacháin 1995 lena dtugtar éifeacht don Treoir. Cé go dtugtar saintréithe sa Treoir ar na téarmaí atá liostaithe san Iarscríbhinn mar théarmaí 'a d'fhéadfaí a mheas mar éagórach', foráiltear le ceann 114 go bhféadfar na téarmaí ar an liosta comhfhreagrach i Sceideal 4 den Scéim 'a mheas mar éagórach'. I liosta na dtéarmaí a mheastar a bheith éagórach i gCuid 1 de Sceideal 4, cuimsítear breisithe ag míreanna 4, 8, 12, 14, 20, 21, 22 agus 23 le liosta na dtéarmaí atá san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Treoir.

VIII Cuid 9 Leasú ar an Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007

1. Leasuithe ar an Acht (míreanna 8.1-8.5)

47. Foráiltear le hAirteagal 3 den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr do líon mór leasuithe ar Threoir 2005/29/CE ar chleachtas éagóracha tráchtála (TCET). Tugtar éifeacht don TCET i gCodanna 3 agus 4 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 agus déantar foráil i gCuid 9 do na leasuithe riachtanacha ar an Acht. Sa bhreis air sin, déantar sa Chuid sin roinnt leasuithe agus breisithe ar na bearta forfheidhmithe ar fáil don Choimisiún Iomaíochta agus Cosanta Tomhaltóirí.

2. Foráil roghnach sa Treoir um Chleachtas Tráchtála Éagóracha nár cuireadh chun feidhme i gCuid 9 den Scéim (mír 8.6)

48. Foráiltear leis an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr freisin go gcuirfead beart roghnach leis an TCTE lena gceadaítear do Bhallstáit forálacha a ghlacadh chun leasanna dlísteanacha tomhaltóirí a chosaint maidir le cleachtas mhargaíochta nó díola ionsaithigh nó mhíthreoraigh i gcomhthéacs cuairteanna gan iarraidh ar theach an tomhaltóra nó turais arna n-eagrú ag trádálaí leis an aidhm nó leis an éifeacht táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí. Ní áirítear i gCuid 9 den Scéim foráil a thugann éifeacht don rogha rialála seo.

IX Leasú ar Threoir 98/6/CE maidir le praghsanna táirgí a léiriú (míreanna 9.1-9.3)

49. D'fheadfadh éilimh gur laghdaíodh praghas earraí nó seirbhísí de réir céatadáin nó méid sonraithe a bheith ina gcúis le dochar do thomhaltóirí i gcás go bhfuil bunús an éilimh, go háirithe an praghas roimhe sin trína ndéantar an laghdú praghas a ríomh, doiléir nó míthreorach. D'fhonn an bealach a léiriú laghduithe praghas a rialáil, leis an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr, cuirtear an tAirteagal 6a nua seo a leanas isteach i dTreoir 98/6/CE maidir le praghas na dtáirgí a thairgtear do thomhaltóirí a léiriú:

(a) Léireoidh aon fhógra faoi laghdú praghas an réamhphraghas a chuirfidh an trádálaí i bhfeidhm ar feadh tréimhse áirithe ama sula gcuirfead an laghdú praghas i bhfeidhm.

(b) Ciallaíonn an réamhphraghas an praghas is ísle a chuir an trádálaí i bhfeidhm le linn tréimhse ama nach giorra ná 30 lá sula gcuirtear an laghdú praghas i bhfeidhm.

(c) Féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le rialacha éagsúla maidir le hearraí a d'fheadfadh meath teacht orthu nó dul in éag go tapa.

(d) I gcás go bhfuil an táirge ar an margadh ar feadh níos lú ná 30 lá, féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh ar feadh tréimhse níos giorra ná an tréimhse a shonraítear i mír 2.

(e) Féadfaidh na Ballstáit a fhoráil, nuair a dhéantar an laghdú praghais a mhéadú de réir a chéile, gurb é an réamhphraghas an praghais gan an laghdú praghais roimh an gcéad chur i bhfeidhm den laghdú praghais.

50. Cuirfear na leasuithe ar an Treoir um Tháscairí Pragsanna i bhfeidhm trí leasuithe ar na Rialacháin lena gcuirtear an Treoir chun feidhme, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Ceanglais maidir le Pragsanna Táirgí a Léiriú) 2002 (IR Uimh. 639 de 2002). De réir mar a fhágann foráil na Treorach roinnt gnéithe dá cur chun feidhme chuig na Ballstáit, iarrtar ar thuairimí ar mhíreanna 3 go 5 den Airteagal 6a nua.

I Réamhrá

Achoimre ar an Scéim

1.1 Scéim an Bhille um Chearta Tomhaltóirí 2021, ar ábhar an chomhairliúcháin seo é, féachtar leis na forálacha reachtacha lena rialaítear na príomhchineálacha conartha tomhaltóirí a chomhdhlúthú agus a nuashonrú. Le hAcht cuimsitheach, comhdhlúite um Chearta Tomhaltóirí de réir na mbeart a mholtar sa Scéim creat reachtach atá níos oiriúnaí do dhálaí agus riachtanais an lae inniu, cruthófar rialacha níos soiléire do ghnóthaí, agus feabhsófar cosaintí do thomhaltóirí. Toisc go mbíonn tionchar ag forálacha na reachtaíochta conartha tomhaltóirí ar bheagnach gach saoránach agus gnó sa Stát, is inmhianaithe go bhféadfar rochtain a fháil ar na príomhrialacha reachtúla a bhaineann leis na conarthaí seo in achtachán cuimsitheach amháin.

1.2 Tugann an Scéim le chéile in aon reacht amháin forálacha atá le fáil faoi láthair i roinnt achtachán éagsúil nó, mar is amhlaidh leis na forálacha maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha, déileálann sí le hábhair nach bhfuil faoi réir rialála reachtúil faoi láthair:

- cearta agus leigheasanna i gconarthaí tomhaltóirí maidir le hearraí a dhíol (Cuid 2),
- cearta agus leigheasanna i gconarthaí tomhaltóirí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar (Cuid 3),
- cearta agus leigheasanna i gconarthaí tomhaltóirí maidir le seirbhísí neamhdhigiteacha a sholáthar (Cuid 4),
- faisnéis do thomhaltóirí agus cearta gaolmhara agus cearta tomhaltóirí maidir le cianchonarthaí agus conarthaí seacháitribh a chealú (Codanna 5 agus 6),
- téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí (Cuid 7).

I gCuid 1 den Scéim tá sainmhínte ar théarmaí atá le fáil i níos mó ná Cuid amháin den Scéim agus tugtar breac-chuntas ar chur i bhfeidhm phríomhchodanna na Scéime. Pléitear sé freisin le rialacháin, aisghairmeacha, leasuithe agus nithe eile. I gCuid 8 pléitear le cionta agus pionóis mar gheall ar shárú ar fhorálacha na Scéime. I gCuid 9 den Scéim, foráiltear do roinnt leasuithe ar an Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 chun éifeacht a thabhairt do na leasuithe ar an Treoir um Chleachtais Tráchtála Éagóracha a rinne an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr agus chun na bearta forfheidhmithe atá ar fáil don Choimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí a fheabhsú. Pléann Cuid 10 le leasuithe ar achtachán eile, lena n-áirítear an Sale of Goods Act 1893 agus an tAcht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí, 1980.

1.3 Leis an Scéim tugtar éifeacht do Threoir (AE) 2019/770 ar ghnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, Treoir (AE) 2019/771 maidir le gnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí chun earraí a dhíol, agus leis na príomhforálacha de Threoir (AE) 2019/2161 maidir le forfheidhmiú níos fearr agus nuachóiriú ar rialacha um chosaint tomhaltóra an AE

.³ Tagraítear do na Treoracha seo sa chomhairliúchán seo mar an Treoir um Ábhar Digiteach, an Treoir Díolacháin, agus an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr faoi seach.⁴ Ceanglaítear ar Bhallstáit bearta a ghlacadh chun éifeacht a thabhairt do na Treoracha um Ábhar Digiteach agus Díolachán faoin 1 Iúil 2021 agus na bearta sin a chur i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2022. Ní mór do fhorálacha na Treorach um Fhorfheidhmiú Níos Fearr a thrasú faoin 28 Samhain 2021 agus a chur i bhfeidhm ón 28 Bealtaine 2022.

1.4 Aithníodh le tamall go bhfuil gá le hAcht um Chearta Tomhaltóirí nuashonraithe agus comhdhlúite. Ina thuarascáil deiridh, thug an Grúpa Athbhreithnithe Dlí Díolacháin faoi deara go raibh an creat reachtach do chonarthaí díolacháin tomhaltóirí ‘mearbhallach agus, ar roinnt bealaí, contrártha’ agus bhain sé de thábal as go mbeadh tairbhe suntasach ann do thomhaltóirí agus do ghnóthaí araon na príomhfhorálacha reachtúla a bhaineann le cearta conartha tomhaltóirí fa thabhairt le chéile ar bhealach inrochtana .⁵ In 2014, d’fhoilsigh an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta páipéar comhairliúcháin ar athchóiriú an dlí conartha tomhaltóra inar leagadh amach an cás d’Acht um Chearta Tomhaltóirí den chineál seo.⁶ Ina dhiaidh sin i mBealtaine 2015 foilsíodh an Scéim de Bhille um Chearta Tomhaltóirí.⁷ Cé gur beartaíodh go leanfaí leis seo achtachán reachtaíochta in 2016, cuireadh an Scéim ar fionraí mar gheall ar fhoilsiú an Choimisiúin Eorpaigh i mí na Nollag 2015 tograí le haghaidh Treoracha maidir le conarthaí le haghaidh earraí a dhíol ar líne agus go cianda agus conarthaí chun ábhar digiteach a sholáthar. Measadh nach mbeadh mórán buntáiste ann reachtaíocht a thabhairt isteach a mbeadh gá le leasú suntasach a dhéanamh air laistigh de thréimhse réasúnta gearr óna achtachán. Pé scéal é, is i mí na Bealtaine 2019 a nglacfaí na Treoracha maidir le díol earraí agus soláthar ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha.

³ Foráiltear le Treoir (AE) 2019/2161 do leasú ar na Treoracha seo a leanas: (i) Treoir 93/13/CEE maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí; (ii) Treoir 98/6/CE maidir le praghsanna táirgí a léiriú; (iii) Treoir 2005/29/CE maidir le cleachtais tráchtála éagóracha; agus (iv) Treoir 2011/83/AE maidir le cearta tomhaltóirí. Déantar foráil do na leasuithe ar Threoir 93/13/CEE i gCuid 7 den Scéim, na leasuithe ar Threoir 2005/29/CE i gCuid 9, agus na leasuithe ar Threoir 2011/83/AE i gCodanna 5 agus 6. Níl na leasuithe ar Threoir 98/6/CE maidir le praghsanna táirgí a léiriú san áireamh sa Scéim ach cuirfear i bhfeidhm iad trí leasú ar IR Uimh. 639/2002 trína dtugtar éifeacht don Treoir. Lorgaíonn Cuid IX den pháipéar comhairliúcháin tuairimí maidir le cur chun feidhme an phríomhleasaithe ar an Treoir seo.

⁴ Is féidir teacht ar théacs na Treorach um Ábhar Digiteach ar <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0770&from=en> . Is féidir teacht ar théacs na Treorach Díolacháin ar

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0771&from=en> . is féidir teacht ar théacs na treorach um fhorfheidhmiú níos fearr ar

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L2161&from=EN> .

⁵ <https://enterprise.gov.ie/en/What-We-Do/Consumer-Competition/Sales-Law-Review-Group/Report-on-the-Legislation-Governing-the-Sale-of-Goods-and-Supply-of-Services.pdf> .

⁶ <https://enterprise.gov.ie/en/Consultations/Consultations-files/Consultation-Paper-Reform-of-the-Law-on-Consumer-Contract-Rights.pdf> .

⁷ <https://enterprise.gov.ie/en/Consultations/Consultations-files/Scheme-of-a-proposed-Consumer-Rights-Bill-May-2015.pdf> .

Fócas an Chomhairliúcháin

1.5 Le heisceachtaí teoranta, déanann Codanna 2, 3, 5, 6 den Scéim na Treoracha comhchuibhithe uasta a thrasúí nach féidir a gcosaintí a shárú nó a fhorlíonadh le reachtaíocht náisiúnta i mBallstáit an AE. Tá ceannteidil na Scéime lena dtugtar éifeacht d'fhorálacha na dTreoracha Díolacháin, Ábhar Digiteach, Cearta Tomhaltóirí agus Téarmaí Conartha Éagóracha ag cloí go dlúth le foclaíocht na dTreoracha. Ionchorpraítear roinnt de na ceannteidil i gCodanna 2 agus 3 den Scéim pointí ó aithrisí na dTreoracha Díolacháin agus Ábhar Digiteach d'fhonn gnéithe d'fhorálacha na dTreoracha a shoiléiriú.

1.6 Toisc nach mór do na Ballstáit forálacha comhchuibhithe uasta Threoracha an an AE, a thrasúítear i gCodanna 2, 3, 5 agus 6 den Scéim a chur chun feidhme go hiomlán agus go docht, tá fócas an chomhairliúcháin ar na Codanna seo den Scéim ar fhorálacha ina bhfuil níos mó saoire againn. I roinnt cásanna, tá sé seo toisc go bhfuil forálacha roghnacha sna Treoracha ar féidir le Ballstáit a roghnú iad a chur chun feidhme nó gan iad a chur chun feidhme, nó forálacha comhchuibhithe ar féidir iad a leathnú nó a fhorlíonadh sa reachtaíocht náisiúnta. I gcásanna eile, tá saoirse ag na Ballstáit forálacha na Treorach a leathnú chuig réimsí atá lasmuigh de raon feidhme na Treorach. Tugtar breac-chuntas ar na forálacha lánroghnacha sna Treoracha lena mbaineann sna codanna ábhartha den pháipéar comhairliúcháin mar aon leis na cúiseanna ar cuireadh i bhfeidhm iad sa Scéim nó nár cuireadh i bhfeidhm iad. Ní rialaítear le reachtaíocht an AE na forálacha maidir le conarthaí chun seirbhísí neamhdhigiteacha a sholáthar a phléitear i gCuid 4 den Scéim agus iarrtar tuairimí dá réir ar fhorálacha substainteacha uile na Coda seo. Beart comhchuibhithe íosta is ea Treoir 93/13/CEE maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí a dtugtar éifeacht di i gCuid 7 agus iarrtar tuairimí dá bhrí sin ar fhorálacha na Coda a shíneann cosaintí na Treorach. Cé go gcuirfí fáilte roimh fhreagróirí trácht a dhéanamh ar aon cheann d'fhorálacha na Scéime, ba chóir go mbeadh a fhios acu nach mór forálacha a thugann éifeacht d'fhorálacha arna gcomhchuibhiú go hiomlán i dTreoracha an Aontais Eorpaigh a chur chun feidhme ina n-iomláine de réir ár n-oibleagáidí faoi dhlí an Aontais Eorpaigh.

1.7 De réir mar a bhaineann forálacha na Scéime le conarthaí idir trádálaithe agus tomhaltóirí le haghaidh cineálacha éagsúla táirge agus le cineálacha éagsúla conartha, beidh níos mó suime agus ábharthachta ag baint le cuid dá Codanna do thrádálaithe i réimsí áirithe gníomhaíochta. I gCuid 2 den Scéim pléitear go príomha le conarthaí chun earraí a dhíol, ar réimse spéise iad do mhiondíoltóirí, b'fhéidir go gcuirfidh trádálaithe sa gheilleagar digiteach spéis i gCuid 3 a bhaineann le conarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, beidh Cuid 4 ar chonarthaí chun seirbhísí a sholáthar mar ábhar spéise go príomha do sholáthraithe de raon leathan seirbhísí neamhdhigiteacha. Faoi réir eisceachtaí sonraithe, áfach, tá feidhm ag forálacha Chodanna 5 agus 6 maidir le faisnéis do thomhaltóirí, cealú agus cearta eile maidir le conarthaí le haghaidh earraí, ábhair dhigitigh, seirbhísí digiteacha agus seirbhísí. Cé go mbaineann forálacha Chuid 5 go príomha le cianchonarthaí agus conarthaí seacháitribh, tá ceanglais faisnéise ann freisin a bhaineann le conarthaí ar an áitreabh. Baineann forálacha Chuid 7 ar théarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí le conarthaí tomhaltóirí i ngach earnáil. Sna leasuithe i gCuid 9 d'fhorálacha an

Achta um Chosaint Tomhaltóirí 2007 ar chleachtais tráchtála éagóracha, míthreoracha agus ionsaitheacha, cumhdaítear cleachtais tráchtála a ceangailte a bhaineann le hearraí, ábhar digiteach, seirbhísí digiteacha agus seirbhísí a chur chun cinn, a dhíol nó a sholáthar do thomhaltóirí. Cé go bhfuil na leasuithe a dhéantar leis an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr ar Threoir 98/6/CE maidir le léiriú phraghsanna na dtáirgí a thairgtear do thomhaltóirí a chur chun feidhme le leasuithe ar na Rialacháin a thugann éifeacht don Treoir, lorgaíonn Cuid IX den chomhairliúchán seo tuairimí maidir le cur chun feidhme na leasuithe.⁸ Beidh spéis ar leith ag miondíoltóirí agus ag soláthraithe seirbhíse i roinnt earnálacha san Airteagal 6a nua a chuirtear leis an Treoir maidir leis na rialacha a bhaineann le laghdúithe praghsais a léiriú. Cé go mbaineann gach Cuid den Scéim le tomhaltóirí, d'fhéadfadh sé go mbeadh spéis agus ábharthacht níos mó nó níos lú ag baint le roinnt Codanna den Scéim do roinnt tomhaltóirí ná mar a bheadh do roinnt tomhaltóirí eile.

1.8 Iarrtar ar pháirtithe leasmhara ar mian leo tuairimí a chur isteach ar Scéim an Bhille a n-aighneachtaí a sheoladh i ríomhphost chuig conspol@enterprise.gov.ie tráth nach déanaí ná Dé Céadaoin 30 Meitheamh 2021. Iarrtar ar fhreagróirí gan freagraí a chur isteach i gcóip chrua, de bharr go bhfuil an fhoireann i mbun cianoibre. Ba chóir go mbeadh na haighneachtaí marcáilte 'Comhairliúchán ar Scéim an Bhille um Chearta Tomhaltóirí 2021'.

1.9 Cuirfear freagraí an chomhairliúcháin ar fáil go poiblí ar shuíomh gréasáin na Roinne Fiontar, Trádála agus Fostaíochta amach anseo. Ba cheart aon ábhar atá sna freagraí nár mhaith le freagróirí a phoibliú a aithint go soiléir mar ábhar rúnda. Ba chóir go mbeadh freagróirí ar an eolas go bhféadfadh an Roinn aighneachtaí a nochtadh mar fhreagairt ar iarratais faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014. Ba cheart faisnéis a mheastar a bheith íogair ó thaobh na tráchtála de a shainaithint go soiléir agus an chúis lena híogaireacht a lua. I gcás iarrata faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, rachaidh an Roinn i gcomhairle le freagróirí faoi fhaisnéis a shainaithnítear a bheith íogair ó thaobh na tráchtála de sula ndéanfaidh sí cinneadh ar an iarraidh. Déileálfar le sonraí pearsanta a áiríodh mar fhreagairt ar an gcomhairliúchán de réir an Achta um Chosaint Sonraí 2018.

⁸ Is féidir teacht ar an Treoir um Tháscairí Praghais ar https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b8fd669f-e013-4f8a-a9e1-2ff0dfee7de6.0008.02/DOC_1&format=PDF . Is féidir teacht ar na Rialacháin lena dtugtar éifeacht don Treoir ar <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2002/si/639/made/en/print> .

II Cuid 2 Conarthaí maidir le hEarraí a Dhíol

1. Bunús de Chuid 2

2.1 Le Caibidlí 1-3 agus 5 de Chuid 2 déantar an Treoir (AE) 2019/771 ar ghnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí chun earraí a dhíol, an Treoir Díolacháin, a thrasú. Le Caibidil 4 ionchorpraítear go príomha forálacha ón Sale of Goods Act 1893 lena dtugtar éifeacht do na forálacha maidir le seachadadh agus riosca a chur aghaidh in earraí in Airteagail 18 agus 20 de Threoir 2011/83/AE ar chearta tomhaltóirí, um Chearta Tomhaltóirí.

2.2 Ceanglaítear ar Bhallstáit bearta reachtacha a ghlacadh chun éifeacht a thabhairt don Treoir Díolacháin faoin 1 Iúil 2021 agus na bearta sin a chur i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2022. Tiocfaidh an Treoir in ionad Threoir 1999/44/CE maidir le gnéithe áirithe de dhíol earraí agus ráthaíochtaí gaolmhara a aisghairfear le héifeacht ón 1 Eanáir 2022. Beart comhchuibhithe íosta a bhí i dTreoir 1999/44/CE lenar ligeadh do Bhallstáit cosaintí breise a thabhairt isteach nó a choinneáil sa reachtaíocht náisiúnta. Le heisceachtaí an-teoranta, is beart comhchuibhithe uasta é an Treoir Díolacháin nua nach féidir a fhorálacha a shárú nó a fhorlíonadh sa reachtaíocht náisiúnta.

2.3 Maidir le conarthaí díolacháin tomhaltóirí, tiocfaidh forálacha Chuid 2 den Scéim in ionad na bhforálacha seo a leanas den Sale of Goods Act 1893 agus den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980:⁹

- Sale of Goods Act 1893 - ailt 1, 3, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 29, 30, 31, 32, 35, 53, 55 agus 61.
- An tAcht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 - ailt 12, 13, agus 15.

Leanfaidh na forálacha seo de bheith i bhfeidhm maidir le conarthaí díolacháin idir trádálaithe. Foráiltear le Cuid 10 agus Sceideal 6 den Scéim do na leasuithe riachtanacha ar Achtanna 1893 agus 1980.

2.4 Tiocfaidh Cuid 2 den Scéim in ionad Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Gnéithe Áirithe de Dhíol Earraí agus Ráthaíochtaí Gaolmhara) 2003 (IR Uimh. 68 de 2003).

⁹ Is féidir teacht ar théacs athbhreithnithe an Sale of Goods Act 1893 arna ullmhú ag an gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí ina gcuimsítear leasuithe ar an Acht a rinneadh suas go dtí an 28 Bealtaine 2019 ag <https://revisedacts.lawreform.ie/eli/1893/bps/71/front/revised/en/html>. Is féidir teacht ar théacs athbhreithnithe an Achta um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 a ina gcuimsítear a rinneadh suas go dtí an dáta céanna ag <https://revisedacts.lawreform.ie/eli/1980/act/16/front/revised/en/html>.

I Ceannteideal 5 de Chuid 1 agus Cuid 2 de Sceideal 5 den Scéim foráiltear d'aisghairm na Rialachán seo.

2. Raon Feidhme Chuid 2

2.5 Baineann Cuid 2 den Scéim le conarthaí idir trádálaí agus tomhaltóir chun earraí a dhíol (conarthaí díolacháin).

Conarthaí díolacháin is conarthaí iad faoina n-aistríonn nó a thugann an trádálaí úinéireacht earraí a aistriú chuig an tomhaltóir agus íocann an tomhaltóir

- (a) nó geallann sé nó sí praghas na n-earraí a íoc,¹⁰ nó
- (b) aistríonn nó geallann sé nó sí úinéireacht earraí a aistriú chuig an trádálaí nuair a íoctar an praghas go hiomlán nó go páirteach.¹¹

Tá comhaontuithe fruilcheannaigh agus fruilithe tomhaltóirí maidir le soláthar earraí lasmuigh de raon feidhme Chuid 2 agus beidh siad fós á rialáil leis an Acht um Chreidmheas Tomhaltóirí 1995.

Earraí aon earra inlámhsithe sochorraithe agus áirítear earraí le heilimintí digiteacha iontu,¹² agus uisce, gás agus leictreachas a chuirtear ar díol i méid teoranta nó i gcainníocht shocraithe. Cé is moite d'fhorálacha Chaibidil 4 maidir le seachadadh agus riosca a chur ar aghaidh, níl feidhm ag Cuid 2 maidir le hábhar digiteach a sholáthraítear ar mheán inlámhsithe mar CD nó DVD i gcás ina bhfreastalaíonn an meán inlámhsithe go heisiach mar iompróir don ábhar digiteach. Tá ábhar digiteach a sholáthraítear ar an mbealach seo laistigh de raon feidhme Chuid 3 den Scéim ar chonarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar.

¹⁰ Murab ionann agus Cuid 3 den Scéim ar chonarthaí chun ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, níl feidhm ag Cuid 2 maidir le conarthaí ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí.

Foráiltear le Ceannteidil 12(13) agus (14) de Chuid 2, áfach, go bhféadfaidh an tAire Fiontair, Trádála agus Fostaíochta a fhoráil le rialacháin go mbeidh feidhm ag na Codanna maidir le conarthaí ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí má tá an tAire sásta go bhfuil a leithéid ann de chonarthaí á dtabhairt i gcrích ar scála suntasach agus go mbeadh a rialáil ina leas do chosaint tomhaltóirí agus iomaíocht chóir.

¹¹ Mar shampla, i gcás ina ndéanann tomhaltóir trádáil i mótarfheithicil mar íocaíocht nó mar pháirt-íocaíocht as feithicil eile.

¹² Sainmhínítear iad i gceannteideal 2(1) mar earraí lena 'n-ionchorpraítear nó atá idirnasctha le hábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach sa chaoi is go gcuirfeadh easpa an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití sin cosc ar na hearraí a bhfeidhmeanna a chomhlíonadh'. Uaireanta tugtar earraí 'cliste' ar earraí den chineál seo. Foráiltear le hAirteagal 3(6) den Treoir a gcuirtear éifeacht léi i gceannteideal 12(6) de Chuid 1 den Scéim, i gcás amhrais maidir le soláthar ábhar digiteach corpraithe nó idirnasctha nó seirbhís dhigiteach ionchorpraithe nó idirnasctha mar

chuid den chonradh díola, toimhdeofar go gcumhdófar an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach leis an gconradh díolacháin.

2.6 Tá faisnéis níos mionsonraithe faoi na conarthaí a chuimsítear i gCuid 2 le fáil sna forálacha iarratais ag ceannteideal 3 de Chuid 1 agus i gceannteidil 12 agus 13 de Chuid 2 agus sna fonótaí a ghabhann leis na forálacha seo. Tá sainmhínithe ar na príomhthéarmaí a úsáidtear i gCuid 2 le fáil sna forálacha léirmhíniúcháin ag ceannteideal 2 de Chuid 1 agus i gceann 11 de Chuid 2.

3. Achoimre ar Chuid 2

Caibidil 1 (Cur i bhFeidhm - ceannteidil 11 go 14)

2.7 Sonraítear i gCaibidil 1 na conarthaí lena mbaineann agus nach mbaineann Cuid 2 leo; na leigheasanna sa bhreis ar na leigheasanna a cheanglaítear leis an Treoir Díolacháin a d'fhéadfadh bheith ar fáil do thomhaltóirí; agus cearta na dtomhaltóirí a fhaigheann earraí mar bhronntanas.

Caibidil 2 (Cearta tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hearraí a dhíol - ceannteidil 15 go 22)

2.8 I gCaibidil 2 leagtar amach cearta na dtomhaltóirí i gconarthaí díolacháin agus na ceanglais nach mór d'earraí a chomhlíonadh d'fhonn bheith i gcomhréir leis an gconradh. Áirítear orthu seo—

- an ceanglas go mbeadh earraí de réir an cur síos, na cainníochta, na cáilíochta agus na gnéithe eile lena gceanglaítear leis an gconradh; a bheith oiriúnach chun aon chríche faoi leith arna chur in iúl ag an tomhaltóir agus arna ghlacadh ag an trádálaí; a sheachadadh leis na gabháil agus na treoracha, agus na nuashonruithe atá le soláthar, arna sonrú sa chonradh; (ceannteideal 16);¹³
- an ceanglas go mbeadh earraí oiriúnach do na críocha go léir a n-úsáidí earraí den chineál céanna ina leith de ghnáth; a bheith ar chaighdeán agus a bheith comhfhreagrach d'aon sampla nó samhail de na hearraí a chuirtear ar fáil don tomhaltóir; a sheachadadh, nuair is infheidhme, leis na gabháil agus na treoracha a bhféadfadh an tomhaltóir a bheith ag súil le réasún a fháil; agus a bheith den chainníocht agus an cháilíocht, an marthanacht agus na gnéithe eile is gnách a bheith acu d'earraí den chineál céanna agus a bhféadfadh an tomhaltóir a bheith ag súil leo le réasún (ceannteideal 17);

¹³ Tagraítear d'fhorálacha Airteagal 6 den Treoir a dtugtar éifeacht dóibh i gceannteideal 16 sa Treoir mar na 'ceanglais suibichtúla' maidir le comhréireacht leis an gconradh. Tagraítear d'fhorálacha Airteagal 7 den Treoir a dtugtar éifeacht dóibh i gceannteideal 17 mar na 'ceanglais oibichtúla' maidir le comhréireacht leis an gconradh. Úsáidtear téarmaí comhchosúla le

haghaidh na bhforálacha comhfhreagracha in Airteagail 7 agus 8 den Treoir um Ábhar Digiteach a dtugtar éifeacht dóibh i gceannteidil 46 agus 47 de Chuid 3. Ar mhaithe le comhsheasmhacht na gCodanna éagsúla den Scéim, cuireadh na téarmaí seo i bhfeidhm freisin ar na forálacha ag ceannteidil 65 agus 66 de Chuid 4 maidir le comhréireacht conarthaí seirbhísí leis an gconradh.

- i gcás earraí le heilimintí digiteacha i gcás ina ndéantar foráil sa chonradh do sholáthar leanúnach d'ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach, an ceanglas a chinntiú go soláthraítear nuashonruithe is gá chun na hearraí a choinneáil i gcomhréir (ceannteideal 17);
- na himthosca ina measfar easpa comhréireachta a eascraíonn as suiteáil mhícheart na n-earraí mar easpa comhréireachta sna hearraí (ceannteideal 18)
- an ceanglas go mbeadh sé de cheart ag an trádálaí na hearraí a dhíol mura bhfuil sé i gceist ag na páirtithe teideal teoranta a aistriú chuig na hearraí (ceannteideal 19);
- ceart an tomhaltóra chun leigheasanna a fháil i leith easpa comhréireachta i gcás ina gcuireann srian a eascraíonn as sárú ar cheart tríú páirtí, go háirithe ceart maoinne intleachtúla, cosc nó teorainn ar úsáid na n-earraí de réir na gceanglas maidir le comhréireacht leis an gconradh (ceannteideal 20).

2.9 I gCaibidil 2, rialaítear dliteanas an trádálaí freisin i gcás nach raibh earraí i gcomhréir leis an gconradh tráth an tseachadta (ceannteideal 21) agus foráiltear go gceaptar go bhfuil aon easpa comhréireachta den sórt sin a thiocfaidh chun solais laistigh de bhliain amháin ó am an tseachadta go raibh sé ann ag an am a seachadadh na hearraí (ceannteideal 22).

Caibidil 3 (Leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hearraí a dhíol - ceannteidil 23 go 29)

2.10 I gCaibidil 3 leagtar amach na leigheasanna a bhfuil tomhaltóirí ina dteideal mura gcomhlíontar ceanglais Chaibidil 2 leis na hearraí. I measc na leigheasanna seo tá -

- ar an gcéad dul síos an conradh a fhoirceannadh laistigh de thréimhse 30 lá ó sheachadadh nó suiteáil na n-earraí nó na hearraí a thabhairt chun comhréire leis an gconradh trí dheisiú nó athsholáthar (ceannteidil 23 (1) agus 24);¹⁴
- más rud é go dtugtar earraí chun comhréire trí dheisiú nó athsholáthar, an ceanglas go ndéanfar an deisiúchán nó an t-athsholáthar saor in aisce, laistigh de thréimhse réasúnta agus gan aon mhíchaoithiúlacht suntasach don tomhaltóir seachas i gcás ina mbeadh sé dodhéanta deisiúchán agus athsholáthar a dhéanamh, nó a chuirfeadh costais dhíreireacha ar an trádálaí (ceannteidil 23(1) go (3) agus 25);

¹⁴ Sa chás go bhfuil na hearraí de chineál ar féidir a bheith ag súil le réasún go rachaidh siad in

éag nó go rachaidh siad in olcas laistigh de thréimhse níos lú ná 30 lá, is é an teorainn ama d'fheidhmiú an chirt ghearrthéarmaigh an conradh a fhoirceannadh ná deireadh na tréimhse is giorra sin.

- an ceart chun laghdú comhréireach ar phraghas na n-earraí nó an ceart deiridh a fheidhmiú chun an conradh a fhoirceannadh más rud é¹⁵ -
 - (a) gur dhiúltaigh an trádálaí na hearraí a thabhairt chun comhréire leis an gconradh, nó mura bhfuil an deisiúchán nó an t-athsholáthar críochnaithe aige nó nach ndearna sé amhlaidh de réir cheanglais cheanteideal 25;
 - (b) go mbíonn an easpa comhréireachta céanna nó easpa comhréireachta difriúil le feiceáil in ainneoin an trádálaí iarracht a dhéanamh na hearraí a thabhairt chun comhréire leis an gconradh;
 - (c) go bhfuil an easpa comhréireachta chomh tromchúiseach agus is údar é le laghdú láithreach praghais nó le fhoirceannadh an chonartha;
 - (d) dhearbhaigh an trádálaí, nó is léir ó na cúinsí nach dtabharfar na hearraí i gcomhréir laistigh de thréimhse réasúnta nó gan míchaoithiúlacht shuntasach don tomhaltóir (ceanteidil 23(3) go 23(8), 24 agus 26).

2.11 I gcás go gcuireann an tomhaltóir deireadh leis an gconradh, ní mór don trádálaí an praghas a íocadh as na hearraí a aisíoc, mar aon le haon chostais a thabhaigh an tomhaltóir as na hearraí a thabhairt ar ais, gan mhoill mhíchuí agus tráth nach déanaí ná 14 lá ón dáta a fuair an trádálaí na hearraí ar ais nó, má roghnaíonn an trádálaí amhlaidh, fianaise gur seoladh na hearraí ar ais (cinn 27 agus 28).

2.12 Foráiltear le Ceannteideal 24 agus 29 go bhféadfaidh an Coimisiún um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí beart forfheidhmiúcháin a dhéanamh i gcoinne trádálaí a mhainníonn nó a dhiúltaíonn leigheas nó aisíocaíocht a sholáthar a bhfuil tomhaltóirí i dteideal a fháil faoi Chaibidil 3.

Caibidil 4 (Rialacha eile i gconarthaí maidir le hearraí a dhíol - ceanteidil 23 go 29)

2.13 Sonraítear i gCeannteideal 30 raon feidhme Chaibidil 4, lena n-áirítear a chur i bhfeidhm ar ábhar digiteach a sholáthraítear ar mheán inláimhsithe.

I gceanteidil 31 go 33 pléitear le riosca a chur ar aghaidh in earraí agus le seachadadh earraí agus le seachadtaí tráthchoda freisin. Maidir le conarthaí díolacháin tomhaltóirí, tiocfaidh na forálacha seo in ionad ailt 20, 29 B) go (F) agus 31 den Sale of Goods Act 1893.

¹⁵ Níl feidhm ag an gceart deiridh chun an conradh a fhoirceannadh nuair is beag easpa comhréireachta na n-earraí. Is ar an trádálaí a bheidh an dualgas cruthúnais maidir le cibé an

bhfuil easpa comhréireachta beag nó nach bhfuil.

Pléitear i gceannteideal 34 le ceart trádálaí atá faoi dhliteanas i leith easpa comhréireachta a éiríonn as gníomh nó neamhghníomh duine i naisc roimhe seo den slabhra idirbheart a bhaineann leis an gconradh díolacháin chun leigheasanna a shaothrú i gcoinne an duine sin.

Foráiltear le ceannteideal 35 nach mór do théarma conartha díola dliteanas an trádálaí a eisiáimh nó a theorannú faoi fhorálacha sonrathite de Chuid 2. Tá cion á dhéanamh ag trádálaí a sáraíonn téarmaí a chonartha an ceann.

Caibidil 5 (Ráthaíochtaí tráchtála - ceannteidil 36 go 39)

2.14 I gCaibidil 5 tugtar éifeacht d'fhorálacha Airteagal 17 den Treoir Díolacháin ar ráthaíochtaí tráchtála, a shainmhínítear mar 'aon ghnóthas ag an trádálaí nó ag táirgeoir i leith an tomhaltóra, i dteannta le hoibleagáidí dlíthiúla an trádálaí a bhaineann le ráthaíocht comhréireachta, an praghas a íocadh nó earraí a athsholáthar, a dheisiú nó a sheirbheáil ar bhealach ar bith mura gcomhlíonann siad na sonraíochtaí nó aon cheanglais eile nach mbaineann le comhréireacht atá leagtha amach sa ráiteas ráthaíochta nó i bhfógraíocht ábhartha '.

4. Forálacha roghnacha sa Treoir Díolacháin arna gcur chun feidhme i gCuid 2

1. Ceart gearrthéarmach an conradh a fhoirceannadh (ceannteidil 23(1) agus 24)

2.15 Cé gur b iad deisiú agus athsholáthar na príomh-leigheasanna ar earraí lochtacha i bhformhór na mBallstát den AE, tá an ceart chun earraí lochtacha a dhiúltú agus aisíocaíocht a fháil ar an bpraghas mar bhunchloch den dlí díolacháin in Éirinn agus i ndlínsí dlí coiteann eile. Cé gur fhoráiltear le Treoir 1999/44/CE maidir le conarthaí chun earraí a dhíol nár cuireadh i bhfeidhm ceart na dtomhaltóirí an conradh a fhoirceannadh ach nuair nach raibh deisiúchán nó athsholáthar dodhéanta nó nár críochnaíodh é laistigh de thréimhse réasúnta nó gan míchaoithiúlacht shuntasach don tomhaltóir, le nádúr comhchuibhithe íosta na Treorach ceadaíodh don cheart chun diúltú in Sale of Goods Act 1893 a choinneáil in éineacht le leigheasanna na Treorach.

2.16 Cé gur cosaint thábhachtach do thomhaltóirí an ceart diúltú, laghdaítear a luach go suntasach toisc go gcailltear an ceart nuair a mheastar gur ghlac an tomhaltóir leis na hearraí. Mar a thug an Grúpa Athbhreithnithe Dlí Díolacháin faoi deara, tá na rialacha maidir le glacadh earraí san Acht casta bhíonn sé deacair go praiticiúil do thomhaltóirí dá bharr an ceart diúltaithe a fheidhmiú mar níl sé soiléir cathain a tharlaíonn glacadh leo agus níl feidhm ag an gceart diúltú a thuilleadh. Mhol an Grúpa Athbhreithnithe dá réir sin gur cheart go mbeadh feidhm ag an gceart de ghnáth ar feadh tréimhse tríocha lá ó sheachadadh na n-earraí.

2.17 Cosúil le Treoir 1999, foráiltear leis an Treoir Díolacháin nua go mbeidh deisiú nó athsholáthar na n-earraí mar leigheasanna ar an gcéad dul ar iontaoibh do thomhaltóirí. Mar fhreagairt ar éilimh ón tír seo agus ó líon beag Ballstát eile, áfach, chomhaontaigh an Chomhairle Eorpach agus an Pharlaimint le linn na díospóireachtaí ar an Treoir go gcuirfí an fhoráil roghnach seo a leanas do Bhallstáit in Airteagal 3(7) den Treoir:

Ní dhéanfaidh an Treoir seo difear do shaoirse na mBallstát ligean do thomhaltóirí leigheas sonracha a roghnú, má thagann easpa comhréireachta na n-earraí chun solais laistigh de thréimhse tar éis an tseachadta, nach faide ná tríocha lá. ¹⁶

2.18 De réir na rogha rialála do Bhallstáit sa Treoir Díolacháin agus de réir mholadh an Ghrúpa Athbheithnithe Dlí Díolacháin, foráiltear le ceannteidil 23(1) agus 24 de Chuid 2, i gcás easpa comhréireachta na n-earraí, beidh sé de cheart ag an tomhaltóir ar an gcéad dul síos an conradh díolacháin a fhoirceannadh laistigh de 30 lá ó sheachadadh na n-earraí. Beidh teorainn ama níos giorra i bhfeidhm i gcás earraí ar féidir a bheith ag súil le réasún go rachaidh siad as feidhm nó in olcas laistigh de thréimhse níos lú ná 30 lá.

2. Ré dhliteanas an trádálaí, agus teidlíocht an tomhaltóra ar leigheasanna, as easpa comhréireachta leis an gconradh (ceannteideal 21)

2.19 Foráiltear le hAirteagal 10(1) den Treoir Díolacháin go mbeidh an díoltóir faoi dhliteanas don tomhaltóir as aon easpa comhréireachta a bhí ann tráth a seachadadh na hearraí agus a thiocthaidh chun solais laistigh de dhá bhliain ón am sin. Tugtar an tréimhse dliteanais nó ráthaíochta ar an tréimhse seo de dhá bhliain tar éis an tseachadta.

2.20 Tá foráil roghnach in Airteagal 10(5) den Treoir, áfach, a cheadaíonn do Bhallstáit gan an tréimhse dhá bhliain a chur i bhfeidhm maidir le dliteanas an trádálaí, ach gan ach tréimhse teorann a choinneáil nó a thabhairt isteach le haghaidh leigheasanna an tomhaltóra as easpa comhréireachta earraí ar choinníoll go gceadaíonn tréimhse den sórt sin don tomhaltóir na leigheasanna seo a fheidmiú ar feadh na dtréimhsí ama a shonraítear in Airteagal 10. Socraíonn tréimhsí teorann an tréimhse ama ar féidir imeachtaí dlí a thionscnamh d'fhonn bailchríoch a chur ar chaingne dlí agus chun cosc a chur ar pháirtithe éilimh a d'fhéadfadh a bheith éiginnte a sheasamh. Is í an phríomhreachtaíocht lena rialaítear tréimhsí teorann in Éirinn Reacht na dTréimhsí 1957, ina sonraítear i gCuid II de na tréimhsí teorann a bhaineann le roinnt cúiseanna caingne coitianta. Foráiltear le hAirteagal 11(1)(a) den Reacht gurb é an tréimhse teorann do na caingne conartha atá ábhartha don Scéim ná sé bliana ón dáta a fhabhraigh cúis na caingne - is é sin, dáta an tsáraithe conartha.

2.21 Áiríodh i dTreoir Díolacháin 1999 tréimhse ráthaíochta de dhá bhliain freisin maidir le dliteanas an trádálaí as easpa comhréireachta. Cé gur chuir mórchuid na mBallstát an fhoráil seo chun feidhme agus iad ag trasú na Treorach, ní dhearnadh amhlaidh leis na Rialacháin a thug éifeacht don Treoir in Éirinn.

¹⁶ Luaitear in Aithris (19) den Treoir nár cheart go ndéanfaidh an Treoir 'difear do shaoirse na mBallstát leigheas sonracha a thabhairt do thomhaltóirí má thagann easpa comhréireachta na n-earraí chun solais go gairid tar éis an tseachadta, eadhon forálacha náisiúnta lena ndéantar foráil maidir le ceart diúltú earraí a bhfuil locht orthu agus chun an conradh a láimhseáil mar sheánadh nó a iarraidh go n-athrófaí iad láithreach, laistigh de thréimhse ghearr sonracha tar

éis na hearraí a sheachadadh, nár chóir bheith níos faide ná 30 lá ann. Ina ionad sin, bhí dlíteanas an díoltóra as easpa comhréireachta na n-earraí faoi réir na tréimhse teorann sé bliana d'éilimh chonartha i Reacht na dTréimhsí. **Foráiltear le Ceannteideal 21 de Chuid 2 ar an gcaoi chéanna nach mbeidh dlíteanas an trádálaí as easpa comhréireachta, agus teidlíocht an tomhaltóra ar leigheasanna as easpa comhréireachta, faoi réir tréimhse dlíteanais dhá bhliain ach beidh feidhm aige ina ionad sin de réir leis an tréimhse teorann sé bliana le haghaidh caingne conartha i Reacht na dTréimhsí 1957. Ní fheiceann an Roinn aon chúis bhailí ar cheart go scoirfeadh teidlíocht na dtomhaltóirí ar leigheas ar earraí lochtacha tar éis dhá bhliain beag beann ar chineál, costas agus marthanacht na n-earraí lena mbaineann nó cineál an easpa comhréireachta.**

2.22 I bhforáil ghaolmhar, luaitear in aithris (44) den Treoir Díolacháin nár cheart don Treoir na coinníollacha a rialáil faoinar féidir an tréimhse dlíteanais dá bhforáiltear sa Treoir, nó tréimhse teorann faoin dlí náisiúnta, a chur ar fionraí nó cur isteach uirthi. Ceadaítear do na Ballstáit dá réir sin foráil a dhéanamh chun an tréimhse dlíteanais nó teorannaithe a chur ar fionraí nó cur isteach uirthi - mar shampla i gcás earraí a dheisiú nó a athsholáthar nó idirbheartaíocht idir an trádálaí agus an tomhaltóir d'fhonn socrú a dhéanamh faoi neamhchomhréireacht earraí. Ní dhéantar foráil i gCuid 2 den Scéim, áfach, go gcuirfean an tréimhse teorann sin ar fionraí nuair a bhíonn earraí á ndeisiú nó á n-athsholáthar. Toisc go mbeidh feidhm ag ceart an tomhaltóra ar leigheas ar feadh sé bliana tar éis easpa comhréireachta a bheith ann, measadh go raibh foráil den chineál seo neamhriachtanach. Cé go rachadh fionraí na tréimhse de thríocha lá don cheart gearrthéarmach an conradh a fhoirceannadh chun leasa tomhaltóirí agus go ndearnadh machnamh dáiríre air, chuir an Coimisiún Eorpach in iúl don Roinn nach raibh sé i gceist go ndéanfaí an fhoráil lánroghnach don cheart seo ag Airteagal 3(7) den Treoir a shíneadh le saoráid chun í a chur ar fionraí.

3. Íocaíocht ar chuid den phraghas, atá gan íoc a choinneáil siar damáistí agus leigheasanna eile (ceannteidil 12(7) agus 12(8) go (11))

2.23 Cé gurb iad na príomh-leigheasanna faoi Airteagal 13 den Treoir Díolacháin a chuirtear i bhfeidhm i gCaibidil 3 de Chuid 2 an ceart earraí a thabhairt chun comhréire trí dheisiú nó athsholáthar, laghdú praghais agus foirceannadh an chonartha, foráiltear le hAirteagal 13(6) go mbeidh sé de cheart ag an tomhaltóir freisin aon chuid den phraghas nó cuid de gan íoc a choinneáil siar go dtí go gcomhlíonfaidh an trádálaí oibleagáidí an trádálaí faoin Treoir. Foráiltear freisin go bhféadfaidh na Ballstáit na coinníollacha agus na rialacha mionsonraithe don tomhaltóir a chinneadh maidir leis an gceart an íocaíocht a choinneáil siar. Foráiltear le Ceannteideal 12(7) go bhfuil na leigheasanna i gCaibidil 3 gan dochar do cheart an tomhaltóra leigheasanna eile a shaothrú i gcás nach gcomhlíonann conradh díolacháin ceanglais Chuid 2 ar an gcoinníoll nach bhfuil an tomhaltóir ag iarraidh an cailíteanas céanna a fhulaingt faoi dhó. Sonraítear i gCeannteideal 12(8) na leigheasanna eile a d'fhéadfadh a bheith ar fáil don tomhaltóir, lena n-áirítear i mír (b) an ceart íocaíocht an praghais a choinneáil siar. Sonraítear i gCeannteideal 12(10) go (11) na coinníollacha chun an ceart seo a fheidhmiú.

2.24. Luaitear in Aithris (61) den Treoir gur gné riachtanach de chonarthaí díolacháin é prionsabal dlíteanas an díoltóra as damáistí, gur cheart go mbeadh tomhaltóirí i dteideal cúiteamh a éileamh as aon díobháil a rinne an trádálaí de shárú ar an Treoir,

lena n-áirítear damáiste a rinneadh mar thoradh ar easpa comhréireachta. Ba cheart go gcuirfeadh cúiteamh den sórt sin an tomhaltóir a oiread agus is féidir sa riocht ina mbeadh an tomhaltóir dá ma rue é go mbeadh na hearraí i gcomhréir leis an gconradh. Foráiltear le Ceannteideal 12(8)(a) de Chuid 2 go n-áirítear damáistí a éileamh sna leigheasanna eile atá ar fáil don tomhaltóir. Foráiltear le Ceannteideal 12(9), de réir aithris (61) agus i gcomhréir leis an mbeart seanbhunaithe damáistí i ndlí na hÉireann, gur cheart go ndéanfadh damáistí as aon chaillteanas nó díobháil de bharr sárú ar fhorálacha Chuid 2 ag an trádálaí an tomhaltóir a chur, a oiread agus is féidir, sa riocht ina mbeadh an tomhaltóir dá gcomhlíonadh an trádálaí na forálacha sin.

2.25 Luaitear in Aithris(18) den Treoir Díolacháin nár cheart go ndéanfadh an Treoir difear don dlí náisiúnta sa mhéid nach bhfuil na hábhair lena mbaineann á rialú ag an Treoir. Toisc go mbaineann an rogha rialála seo do Bhallstáit le leigheasanna sa bhreis ar na cinn dá bhforáiltear sa Treoir, foráiltear le ceannteidil 12(8)(c) go (e) de Chuid 2, mar aon le héilimh ar dhamáistí agus íocaíocht an phraghais a choinneáil siar , d'fhéadfadh na leigheasanna seo a leanas a bheith ar fáil don tomhaltóir i gcás nach gcomhlíonann conradh díolacháin forálacha Chuid 2:

(c) ag brath ar easpa comhréireachta leis an gconradh i gcoinne éilimh faoin gconradh ag an trádálaí ar an bpraghas a íoc;

(d) ag iarraidh airgead a íocadh leis an trádálaí as earraí nach gcomhlíonann ceanglais Chuid 2 a aisghabháil;

(e) easpa comhréireachta na n-earraí leis an gconradh arna leigheas in áit eile agus na costais réasúnacha go léir a thabhaítear as an easpa comhréireachta a leigheas a fháil ar ais ón trádálaí.

4. Na rialacha mionsonraithe maidir leis an bpraghas a aisíoc i gcás fhoirceannadh an chonartha (ceannteideal 29)

2.26 Foráiltear le hAirteagal 16 den Treoir Díolacháin, i gcás go gcuireann an tomhaltóir deireadh le conradh díolacháin, go dtabharfaidh an tomhaltóir na hearraí ar ais don trádálaí ar chostas an trádálaí, agus go n-aisíocfaidh an díoltóir an tomhaltóir as an bpraghas a íocadh as na hearraí nuair a fuarthas na hearraí nó fianaise ón tomhaltóir gur sheol sé na hearraí ar ais. Luaitear freisin go bhféadfaidh 'Ballstáit na rialacha mionsonraithe maidir le fillleadh agus aisíocaíocht a chinneadh'.

2.27 Tá cur chuige na Treorach Díolacháin maidir leis na ceanglais maidir le haisíoc an phraghais difriúil ón gcur chuige a ghlactar sa Treoir um Ábhar Digiteach agus sa Treoir um Chearta Tomhaltóirí. I ngach ceann de na Treoracha seo ceanglaítear go ndéanfar aisíocaíocht gan mhoill mhíchúí agus laistigh de 14 lá ón tráth a chuirtear an trádálaí ar an eolas faoi chinneadh an tomhaltóra an conradh a fhoirceannadh nó a chealú. Foráiltear sa dhá Threoir freisin, mura n-aontaíonn an tomhaltóir a mhalairt, gur cheart an aisíocaíocht a dhéanamh ar an modh íocaíochta céanna a úsáideann

an tomhaltóir agus nár cheart don trádálaí aon táille a ghearradh i leith na haisíocaíochta.

2.28 Níl sé inmhianaithe, dar leis an Roinn, ar dtús, nach mbeadh aon rialacha reachtúla i gCuid 2 ar ábhar chomh tábhachtach le haisíocaíocht an phraghais i gcás fhoirceannadh an chonartha. Tá sé míshásúil, ar an dara dul síos, rialacha a bheith ann maidir le haisíocaíocht as conarthaí um ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha i gCuid 3 agus maidir le cianchonarthaí agus conarthaí seacháitribh i gCuid 5 agus gan rialacha comhchosúla a bheith acu maidir le conarthaí díolacháin i gCuid 2. Dá réir sin, áirítear i gCeannteideal 29 de Chuid 2 forálacha maidir leis na teorainneacha ama le haghaidh aisíocaíochta ón trádálaí agus modh na haisíocaíochta i gcás ina gcuireann an tomhaltóir deireadh le conradh atá cosúil le forálacha na Treorach um Ábhar Digiteach a thugtar i bhfeidhm i gceannteideal 57 de Chuid 3 agus den Treoir um Chearta Tomhaltóir lena dtugtar éifeacht di i gceannteideal 92 de Chuid 5.

5. Asbhaint as earraí a úsáid sula gcuirfear deireadh leis an gconradh sa aisíoc an phraghais leis an tomhaltóir (ceannteidil 28(2) agus (3))

2.29. Ceann de na ceisteanna is conspóidí i ndlí díolacháin is í an cheist ar cheart go mbeadh sé de cheart ag trádálaithe asbhaint a dhéanamh ar aisíocaíocht an phraghais is iníoctha le tomhaltóir ar fhoirceannadh conartha díolacháin chun úsáid an tomhaltóra as na hearraí a fhoirceannadh sula ndéantar iad a fhoirceannadh. Tá tomhaltóirí agus grúpaí tomhaltóirí i gcoinne aon chirt den sórt sin ar an bhforas nach bhfuil an ceart foirceanta ann ach sa chás gur sháraigh an trádálaí an conradh trí earraí atá lochtach nó nach gcomhlíonann an conradh, a sheachadadh ar bhealach éigin eile. Féadfaidh trádálaithe a bheith den tuairim nár cheart go gcaithfí aisíocaíocht iomlán an phraghais is iníoctha le tomhaltóir a bhí ábalta earraí a úsáid go sásúil ar feadh tréimhse suntasaí sular cuireadh deireadh leis an gconradh agus ba cheart go gcaithfí é a dhéanamh ina iomláine agus úsáid an tomhaltóra as na hearraí a chur san áireamh don tréimhse ama atá i gceist. Ní phléitear leis an gceist seo san Acht um Dhíol Earraí, is dóichí toisc gur tuigeadh gur ceart réasúnta gearrthéarmach an ceart diúltaithe nuair a achtaíodh an tAcht i dtosach.

2.30 In Aithris (60) den Treoir Díolacháin is leis na Ballstáit iad féin a chinneadh an féidir asbhaintí a dhéanamh ón aisíocaíocht atá dlíthe do thomhaltóirí ar fhoirceannadh conartha i leith úsáid an tomhaltóra na hearraí roimh foirceannadh, ina luaitear nár cheart go ndéanfaidh an Treoir ‘dífear do shaoirse na mBallstát iarmhairtí foirceanta seachas na cinn dá bhforáiltear sa Treoir seo a rialáil, amhail iarmhairt an laghdaithe ar luach na n-earraí.’ I gCeannteideal 28(2) de Chuid 2 rialaítear an iarmhairt seo trína fhoráil go bhféadfar aisíocaíocht an phraghais a bhfuil an tomhaltóir ina theideal air ar fhoirceannadh an chonartha díolacháin ‘a laghdú i gcomhréir le haon dímheas i luach na n-earraí de bhreis ar an dímheas a d’fhéadfaí a bheith ag súil le réasún go dtiocfaí as a ngnáthúsáid.’ Foráiltear le Ceannteideal 28(3), i gcás díospóide, gur faoin trádálaí a thaispeánfaidh gur sháraigh an dímheas i luach na n-earraí an méid a mbeifí ag súil le réasún go dtiocfaí as a ngnáthúsáid.

2.31 Tá Ceannteideal 28(2) bunaithe ar fhoráil in Airteagal 13(3)(d) de thogra bunaidh an Choimisiúin Eorpaigh 2015 don Treoir Díolacháin a scriosadh sa phlé ina dhiaidh sin ar an togra.¹⁷ I dtuairim an Choimisiúin, chinnteodh foráil den chineál seo maidir le hasbhaint lena húsáid 'éifeachtacht an chirt chun foirceanta do thomhaltóirí, agus shaibhriú gan údar an tomhaltóra a sheachaint'. Tá an fhoráil atá beartaithe comhsheasmhach freisin leis an bhforáil in Airteagal 14(4) den Treoir Díolacháin a dtugtar éifeacht di i gceannteideal 25(7) de Chuid 2, níor cheart don tomhaltóir a fhaigheann earraí athsholáthair i gcás nach bhfuil na hearraí ar chuir an trádálaí ar fáil ar dtús i gcomhréir leis an gconradh, íoc as úsáid na n-earraí bunaidh sa tréimhse sula ndéanfaí iad a athsholáthar.

2.32 Tá cur chuige difriúil ag Alt 24 den Acht um Chearta Tomhaltóirí na RA 2015 agus foráiltear, i gcás ina bhfeidhmíonn tomhaltóir an ceart deiridh chun an conradh a fhoirceannadh, go bhféadfar aon aisíocaíocht ar an bpraghas leis an tomhaltóir a laghdú trí asbhaint chun úsáid an tomhaltóra a chur san áireamh a raibh aige nó aici sa tréimhse óna seachadadh na hearraí.¹⁸ Seachas i gcás mótarfheithiclí, áfach, ní cheadaítear aon asbhaint lena n-úsáid má chuirtear deireadh leis an gconradh laistigh de shé mhí ó sheachadadh na n-earraí. Cé go mb'fhéidir nach bhfeictear go bhfuil na forálacha seo míréasúnta, is é an éifeacht atá leo cumhacht a thabhairt don trádálaí a chinneadh cén asbhaint le húsáid ar cheart a dhéanamh nuair a chuirfear deireadh le conradh díolacháin. Is é an t-aon gníomh atá oscailte do thomhaltóir a mheasann asbhaint den sórt sin a bheith míréasúnta nó iomarcach ná an cheist a thabhairt os comhair na gcúirteanna. Toisc nach ndéanadh tomhaltóirí caingean sna cúirteanna i bhformhór mór na gcásanna, bheadh an baol ann go mbainfeadh foráil den chineál seo an bonn de luach agus éifeachtúlacht an chirt chun an conradh a fhoirceannadh i gcás nach bhfuil earraí i gcomhréir leis an gconradh.

2.33 Tá forálacha i gCeannteidil 23(10) go (15) de Chuid 2 ina bhfuil forálacha maidir le conarthaí cruachta agus coimhdeacha a fhoirceannadh cosúil leis na cinn a leagtar amach i míreanna 3.13 go 3.14 thíos.

Iarrtar tuairimí ar na forálacha roghnacha ar chonarthaí díolacháin atá i gCuid 2 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015PC0635&from=EN>

¹⁸ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/15/contents> .

5. Forálacha roghnacha sa Treoir Díolacháin nár cuireadh chun feidhme i gCuid 2

1. Eisiamh de chonarthaí maidir le hearraí athláimhe a dhíoltar ag ceant poiblí a dhíol

2.33 Le hAirteagal 3(5)(a) den Treoir Díolacháin ligtear do Bhallstáit conarthaí chun earraí athláimhe a dhíoltar ag ceant poiblí a dhíol a eisiamh ó raon feidhme na Treorach. Ní dhéantar foráil i gCuid 2 den Scéim maidir le heisiamh den sórt sin. Cumhdófar forálacha na Coda dá réir sin le conarthaí chun earraí athláimhe a dhíoltar ag ceant poiblí a dhíol.

Lenár dtrasuí den Treoir Díolacháin roimhe seo níor tugadh éifeacht do rogha den chineál céanna do Bhallstáit ag Airteagal 1(3) den Treoir sin. Dar leis an Roinn, tá forálacha na Treorach agus go háirithe na forálacha maidir le comhréireacht earraí leis an gconradh solúbtha go leor chun tréithe áirithe earraí athláimhe a dhíoltar ag ceant a chur san áireamh.

2. Eisiamh de chonarthaí maidir le hainmhithe beo a dhíol

2.34 Le hAirteagal 3(5)(b) den Treoir Díolacháin ligtear do Bhallstáit conarthaí chun ainmhithe beo a dhíol a eisiamh ó raon feidhme na Treorach. Ní dhéantar foráil i gCuid 2 den Scéim maidir le heisiamh den sórt sin. Beidh conarthaí idir trádálaí agus tomhaltóir chun ainmhí beo a dhíol faoi réir fhorálacha na Coda dá réir.

Tá margadh suntasach ann, agus dealraíonn sé go bhfuil sé ag fás, chun ainmhithe a dhíol mar pheataí. Dar leis an Roinn, níl aon chúis bheartais bhailí ann chun díolacháin den sórt sin a eisiamh ó raon feidhme na Scéime agus ó chosaintí a forálacha.

3. Ré aisiompú an dualgais chruthúnais mar gheall ar easpa comhréireachta

2.35 Foráiltear le hAirteagal 11(1) den Treoir Díolacháin go measfar go raibh aon easpa comhréireachta de na hearraí a thiocfaidh chun solais laistigh de bhliain ón am a seachadadh na hearraí ann tráth a seachadadh na hearraí, mura gcruthófar a mhalairt nó mura bhfuil an toimhde seo neamh-chomhoiriúnach le cineál na n-earraí nó le cineál an easpa comhréireachta. Uaireanta tugtar aisiompú an dualgais cruthúnais air seo. Foráiltear le hAirteagal 11(2) den Treoir, in ionad na tréimhse bliana a leagtar síos in Airteagal 11(1), go bhféadfaidh na Ballstáit tréimhse dhá bhliain a choinneáil nó a thabhairt isteach ón am a seachadadh na hearraí.

2.36 Foráiltear le Ceannteideal 22(1) de Chuid 2 lena dtugtar éifeacht d'Airteagal 11(1) den Treoir go toimhdeofar go raibh easpa comhréireachta a thiocfaidh chun solais laistigh de bhliain amháin ó seachadadh na n-earraí tráth an tseachadta. Tá sé tábhachtach i dtuairim na Roinne go bhféachann forálacha na Scéime le cothromaíocht réasúnta a bhaint amach idir cearta na dtomhaltóirí agus na hoibleagáidí ar ghnóthaí. Leis an tréimhse roghnach dhá bhliain a áireamh chun an dualgais cruthúnais a aisiompú

dá bhforáiltear sa Treoir cothromaíocht cuirfí isteach ar na cearta agus na

leigheasanna i gCuid 2. Faoi Threoir Díolacháin 1999, níl feidhm ag an aisiompú den dualgas cruthúnais faoi láthair ach ar feadh sé mhí tar éis an tseachadta. Thabharfaí athrú ró-tobann agus géar ó thaobh leigheasanna de dá ndéanfaí an tréimhse seo a athrú ó sé mhí go dhá bhliain. Ina theannta sin, is faide an tréimhse ama ó sheachadadh earraí, is ea is mó an fhéidearthacht go bhféadfadh sé go raibh aon easpa comhréireachta a nochtann é féin i láthair nó folaigh tráth an tseachadta agus go bhféadfadh modh úsáide na n-earraí a bheith bhí sé ina fhachtóir ranníocach.

2.37 Seachas nuair a dhéantar foráil sa chonradh do sholáthar leanúnach ábhar digiteach nó seirbhíse digití thar thréimhse ama, foráiltear leis an bhforáil chomhfhreagrach sa Treoir um Ábhar Digiteach go bhfuil an t-ualach cruthúnais maidir le cibé an raibh an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach i gcomhréir beidh tráth an tsoláthair ar an trádálaí ar feadh tréimhse bliana ó thráth an tsoláthair. Níl aon rogha ann do na Ballstáit an tréimhse seo a mhéadú go dhá bhliain. Bheadh sé aimhrialta agus deacair údar a thabhairt le tréimhse dhá bhliain a bheith agat chun an t-ualach cruthúnais ar earraí a aisiompú agus tréimhse bliana i bhfeidhm ar ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha. Toisc nach bhfuil ábhar digiteach, murab ionann agus earraí, faoi réir caitheamh agus cuimilt, tá cás níos láidre ann más rud é go mbeidh ré níos faide ag baint leis an ualach cruthúnais droim ar ais d'ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha ná earraí.¹⁹

4. Oibleagáid ar thomhaltóirí easpa comhréireachta a chur in iúl laistigh de dhá mhí

2.38 Foráiltear le hAirteagal 12 den Treoir Díolacháin go bhféadfaidh na Ballstáit ceanglas a choinneáil nó a thabhairt isteach go gcaithfidh an tomhaltóir, chun leas a bhaint as cearta an tomhaltóra, an díoltóir a chur ar an eolas faoi easpa comhréireachta laistigh de 2 mhí ar a laghad ón dáta a mbraitheann an tomhaltóir an t-easpa comhréireachta. Ní raibh an fhoráil seo mar chuid den Treoir bhunaidh ón gCoimisiún Eorpach ach cuireadh san áireamh í níos déanaí mar fhreagairt ar éilimh ó mhionlach de na Ballstáit.

2.39 Ní áirítear i gCuid 2 den Scéim ceanglas roghnach na Treorach don tomhaltóir easpa comhréireachta na n-earraí a chur in iúl don trádálaí laistigh de dhá mhí óna bhrath. Níor cuireadh foráil roghnach den chineál céanna i dTreoir Díolacháin 1999 chun feidhme inár dtrasuí den Treoir. Tá sé éagórach agus míréasúnta cosaintí na Treorach a dhiúltú do thomhaltóir as easpa comhréireachta earraí toisc go dteipeann air nó uirthi spriocdháta dhá mhí a chomhlíonadh chun an easpa comhréireachta sin a chur in iúl don trádálaí. Is é leas na dtomhaltóirí é a chur in iúl don trádálaí go pras faoi locht sna hearraí agus b'fhéidir go mbeadh sé níos deacra ar thomhaltóir a mbíonn moill air déanamh amhlaidh ar feadh tréimhse suntasach ama sásamh a fháil. Chomh maith le heaspa réasúnaíochta diongbháilte beartais d'oibleagáid den chineál seo, d'fhágfadh a fhorfheidhmiú saincheisteanna agus deacrachtaí follasacha.

¹⁹ Foráladh i dtogra bunaidh an Choimisiúin Eorpaigh don Treoir um Ábhar Digiteach ar an gcúis seo nach mbeadh aon teorainn ama ann chun an t-ualach cruthúnais a aisiompú.

Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na bhforálacha roghnacha thuas i gCuid 2 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

III Cuid 3 Conarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar

1. Bunús de Chuid 3

3.1 I gcuid 3 den Scéim trasúitear Treoir (AE) 2019/770 maidir le gnéithe áirithe a bhaineann le conarthaí um ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar, an Treoir um Ábhar Digiteach. Ní raibh cearta agus leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí um ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha ina n-ábhar do rialáil chomhchosúil i reachtaíocht AE nó náisiúnta roimhe seo. Ceanglaítear ar Bhallstáit bearta reachtacha a ghlacadh chun éifeacht a thabhairt don Treoir faoin 1 Iúil 2021 agus na bearta sin a chur i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2022. Le heisceachtaí an-teoranta, is beart comhchuibhithe uasta í an Treoir um Ábhar Digiteach nach bhféadtar a fhorálacha a shárú nó a fhorlíonadh sa reachtaíocht náisiúnta.

3.2 Cé go raibh difríocht shuntasach idir togra bunaidh an Choimisiúin Eorpaigh in 2015 maidir le Treoir maidir le soláthar ábhar digiteach agus an togra le haghaidh Treorach maidir le díol earraí ar líne agus ciandíolachán earraí eile a foilsíodh ag an am céanna, d'éirigh a fhorálacha níos gaire d'fhorálacha an togra díolacháin le linn an dul chun cinn a rinneadh ar an togra ábhair dhigitigh ina dhiaidh sin trí phróiseas reachtach an AE. Mar is léir, tá forálacha na Treorach um Ábhar Digiteach mar a ghlacadh in 2019 cosúil ar go leor bealaí le forálacha na Treorach Díolacháin.

2. Raon Feidhme Chuid 3

3.3 Baineann Cuid 3 le conarthaí idir trádálaí agus tomhaltóir um ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar. Ní bhaineann sé le conarthaí chun earraí a sholáthar le heilimintí digiteacha nó le 'earraí cliste'. Mar a tugadh faoi deara i mír 2.5 thuas, tagann na hearraí seo faoi raon feidhme Chuid 2.

Conradh chun ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar is conradh é trína ndéanann an trádálaí ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar don tomhaltóir agus íocann an tomhaltóir

- (a) nó geallann sé nó sí praghas an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití a íoc, nó
- (b) soláthraíonn sé nó sí nó tugann sé nó sí faoi ghealltanas sonraí pearsanta a sholáthar don trádálaí, ach amháin i gcás ina ndéanann an trádálaí na sonraí pearsanta a sholáthraíonn an tomhaltóir a phróiseáil go heisiach chun críche -
 - (i) an t-ábhar digiteach a sholáthar de réir Chuid 3 seo, nó
 - (ii) ligean don trádálaí ceanglais dhlíthiúla a bhfuil an trádálaí faoina réir a

chomhlíonadh;

agus ní phróiseálann an trádálaí na sonraí sin chun aon chríche eile.

3.4 Is imeacht nua i ndlí na dtomhaltóirí é cur i bhfeidhm na Treorach um Ábhar Digiteach maidir le conarthaí ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí chomh maith le conarthaí ina n-íocann an tomhaltóir praghas an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití.²⁰ Foráiltear le hAirteagal 3(8) den Treoir go mbeidh feidhm ag dlí an AE maidir le cosaint sonraí pearsanta maidir le haon sonraí pearsanta a phróiseáiltear i dtaca le conarthaí chun ábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha a sholáthar. Luaitear freisin go bhfuil an Treoir gan dochar do Rialachán (AE) 2016/679 maidir le daoine nádúrtha a chosaint maidir le próiseáil sonraí pearsanta (an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí nó GDPR) agus le Treoir 2002/58/CE maidir leis an sonraí pearsanta a phróiseáil agus príobháideacht a chosaint san earnáil cumarsáide leictreonaí. I gcás coimhlinte idir forálacha na Treorach agus dhlí an AE maidir le cosaint sonraí pearsanta, beidh dlí an AE maidir le cosaint sonraí pearsanta i réim.

3.5 Sainmhínítear ábhar digiteach sa Treoir mar shonraí a tháirgtear agus a sholáthraítear i bhfoirm dhigiteach, agus áirítear ann cláir ríomhaire, feidhmchláir, comhaid físe, comhaid fuaime, comhaid cheoil, cluichí digiteacha, r-leabhair agus r-fhoilseacháin eile. Cé is moite de cheannteideal 40 maidir le soláthar an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití agus cheannteideal 52 maidir leis an leigheas ar mhainneachtain an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a sholáthar, tá feidhm ag Cuid 3 maidir le haon mheán inláimhsithe mar CD nó DVD a fhreastalaíonn go heisiach mar iompróir ábhar digiteach.²¹

Sainmhínítear **seirbhísí digiteacha** sa Treoir mar sheirbhísí a cheadaíonn don tomhaltóir sonraí a chruthú, a phróiseáil, a stóráil nó rochtain a fháil orthu i bhfoirm dhigiteach, nó a cheadaíonn do shonraí i bhfoirm dhigiteach arna n-uaslódáil nó arna gcruthú ag an tomhaltóir nó ag úsáideoirí eile den seirbhís a roinnt nó aon idirghníomhaíocht eile leis na sonraí. I measc na seirbhísí seo tá comhroinnt físe agus fuaime agus óstáil comhad eile, na meáin shóisialta, agus próiseáil focal nó cluichí a thairgtear i dtimpeallacht na néalríomhaireachta.

²⁰ Tugtar faoi deara in Aithris (24) den Treoir maidir le soláthar ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha go n-úsáidtear samhlacha gnó atá bunaithe ar sholáthar sonraí pearsanta i bhfoirmeacha éagsúla i gcuid mhaith den mhargadh do tháirgí digiteacha. Cé nach mbaineann Codanna 2 agus 4 ach le conarthaí díolacháin agus seirbhíse sa chás go n-íocann an tomhaltóir praghas na n-earraí nó na seirbhíse, foráiltear i gceannteidil 12(13) agus (14) de Chuid 2 agus i gceannteidil 62(6) agus (7) de Chuid 4 go bhféadfaidh an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta, le rialacháin, foráil a dhéanamh go mbeidh feidhm ag na Codanna seo maidir le conarthaí i gcás ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí más rud é go bhfuil an tAire sásta conarthaí den sórt sin á dtabhairt i gcrích ar scála suntasach agus go mbeadh a rialáil chun leasa cosanta tomhaltóirí agus iomaíocht chóir.

²¹ Mar gheall ar a nádúr inláimhsithe, tá ábhar digiteach a sholáthraítear ar an mbealach seo faoi réir na bhforálacha maidir le seachadadh agus riosca a chur ar aghaidh i ndáil le hearraí i gCaibidil 4 (ie earraí sochorraithe inláimhsithe).

3. Achoimre ar Chuid 3

Caibidil 1 (Cur i bhFeidhm - ceannteidil 40 go 42)

3.6 Sainmhíníonn Caibidil 1 roinnt téarmaí nach bhfuil le fáil ach i gCuid 3; tugtar breac-chuntas ar na conarthaí lena mbaineann an Chuid, agus nach mbaineann sí leo; agus sonraítear na leigheasanna sa bhreis ar na leigheasanna a cheanglaítear leis an Treoir um Ábhar Digiteach a d'fhéadfadh bheith ar fáil do thomhaltóirí.

Caibidil 2 (Cearta tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar - ceannteidil 43 go 52)

3.7 I gCaibidil 2 leagtar amach cearta na dtomhaltóirí i gconarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar agus na ceanglais nach mór d'ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a chomhlíonadh d'fhonn a bheith i gcomhréir leis an gconradh. Áirítear orthu seo—

- an ceanglas ar an trádálaí an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a sholáthar don tomhaltóir, agus foirmeacha agus módúlachtaí an tsoláthair sin (ceann 43);
- an ceanglas ar an trádálaí an ceart a bheith aige an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a sholáthar (ceann 44);
- an ceanglas go mbeadh an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach de réir an chur síos, na cainníochta, na cáilíochta agus go mbeadh an fheidhmiúlacht, an comhoiriúnacht, an idir-inoibritheacht, an tslándáil agus na gnéithe eile arna sonrú sa chonradh aige; a bheith oiriúnach chun aon chríche faoi leith arna chur in iúl ag an tomhaltóir agus arna ghlacadh ag an trádálaí; na gabhálaí, na treoracha agus an cúnamh uile do chustaiméirí a sholáthar, agus iad a nuashonrú, mar a leagtar síos sa chonradh - tugtar na ceanglais shuibhachtúla orthu maidir le comhréireacht leis an gconradh (ceannteideal 46);
- an ceanglas go mbeadh an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach oiriúnach chun na gcríoch uile chun ábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha den chineál céanna a úsáid de ghnáth; a bheith ar chaighdeán agus a bheith comhfhreagrach d'aon sampla nó samhail de na hearraí a chuirtear ar fáil don tomhaltóir; na gabhálaí agus na treoracha a d'fhéadfadh a bheith ag súil le réasún a fháil ón tomhaltóir a sholáthar, más infheidhme; a bheith den chainníocht agus na cáilíochtaí agus na gnéithe feidhmíochta is gnách a bheith aige maidir le hábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha den chineál céanna agus a bhféadfadh an tomhaltóir a bheith ag súil le réasún; an ceanglas ar an trádálaí a chinntiú go gcuirtear an tomhaltóir ar an eolas faoi nuashonruithe is gá chun an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a choinneáil i gcomhréir; mura gcomhaontaítear a mhalairt, an ceanglas go soláthrófar an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach sa leagan is déanaí atá ar fáil - tugtar na ceanglais oibiachtúla orthu maidir le comhréireacht leis an gconradh (ceannteideal 47);

- na himthosca ina measfar easpa comhréireachta mar thoradh ar chomhtháthú mícheart an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití i dtimpeallacht dhigiteach an tomhaltóra mar easpa comhréireachta san ábhar digiteach nó sa tseirbhís dhigiteach (ceannteideal 48)
- ceart an tomhaltóra chun leigheasanna a fháil mar gheall ar easpa comhréireachta i gcás ina gcuireann srian a eascraíonn as sárú ar cheart tríú páirtí, go háirithe ceart maoinne intleachtúla, cosc nó teorainn ar úsáid an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití de réir na gceanglas maidir le comhréireacht leis an gconradh (ceannteideal 49).

I gCaibidil 2 rialaítear dliteanas an trádálaí as aon mhainneachtain an t-ábhar digiteach a sholáthar de réir cheanglais na Caibidle nó as aon easpa comhréireachta san ábhar digiteach nó sa tseirbhís dhigiteach leis an gconradh tráth an tsoláthair (ceannteideal 50). Foráiltear leis freisin go measfar go raibh aon easpa comhréireachta den sórt sin a thiocfaidh chun solais laistigh de bhliain amháin ó am an tsoláthair, ann ag an am sin mura léiríonn an trádálaí go raibh timpeallacht dhigiteach an tomhaltóra neamh-chomhoiriúnach le riachtanais theicniúla an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití (ceannteideal 51).

Caibidil 3 - (Leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí maidir le hábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a sholáthar - ceannteidil 52 go 60

3.7 I gCaibidil 3 leagtar amach na leigheasanna a bhfuil tomhaltóirí ina dteideal mura gcomhlíontar ceanglais Chaibidil 2 le hábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach. I measc na leigheasanna seo tá -

- i gcás ina mainneoidh an trádálaí an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a sholáthar de réir Chaibidil 2, ceart an tomhaltóra a éileamh ar an trádálaí é a sholáthar gan mhoill mhíchuí nó laistigh de thréimhse bhreise arna chomhaontú ag na páirtithe agus, in imthosca sonrath, chun an conradh a fhoirceannadh (ceannteideal 52);
- i gcás nach bhfuil ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach i gcomhréir leis an gconradh, an ceart é a thabhairt chun comhréireachta saor in aisce, laistigh de thréimhse réasúnta agus gan aon mhíchaoithiúlacht suntasach don tomhaltóir seachas i gcás ina mbeadh sé sin dodhéanta nó a chuirfeadh costais dhíréireacha ar an trádálaí leis(ceannteidil 53(1) go 53(4));²²
- an ceart chun laghdú comhréireach ar an bpraghas nó an conradh a fhoirceannadh más rud é²³ -

²² Ní áirítear sa Treoir um Ábhar Digiteach rogha do Bhallstáit ceart gearrthéarmach a thabhairt do thomhaltóirí an conradh a fhoirceannadh ar aon dul leis an gconradh sin in Airteagal 3(7) den Treoir Díolacháin a leagtar amach i mír 2.17 thuas. Murab ionann agus an cás le conradh díolacháin, ní fhéadfadh Éire agus Ballstáit eile a mhaíomh go raibh ceart reachtúil seanbhunaithe den chineál seo i bhfeidhm faoi dhlíthe náisiúnta maidir le hábhar digiteach agus conarthaí seirbhísí digiteacha.

²³ Ní bheidh feidhm ag an gceart chun an conradh a fhoirceannadh i gcás ina bhfuil easpa comhréireachta an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití beag. Is ar an trádálaí a bheidh an

dualgas cruthúnais maidir le cibé an bhfuil easpa comhréireachta beag nó nach bhfuil.

- (a) go bhfuil sé dodhéanta an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a thabhairt chun comhréireachta nó go gcuirfeadh sé costais dhírreireacha ar an trádálaí;
- (b) nár thug an trádálaí an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach chun comhréireachta de réir cheanglais na Caibidle;
- (c) gur léir an easpa comhréireachta céanna nó easpa comhréireachta difriúil in ainneoin iarracht an trádálaí an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a chur chun comhréireachta leis an gconradh;
- (d) go bhfuil an easpa comhréireachta chomh tromchúiseach agus is údar é le laghdú láithreach praghais nó le foirceannadh an chonartha;
- (e) gur dhearbhaigh an trádálaí, nó gur léir ó na cúinsí nach dtabharfar an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach i gcomhréir laistigh de thréimhse réasúnta nó gan míchaoithiúlacht shuntasach don tomhaltóir (ceannteidil 53(5) go (6), 54 agus 55 .

3.8 Sa chás go gcuireann an tomhaltóir deireadh leis an gconradh, ní mór don trádálaí an tomhaltóir a aisíoc as gach íocaíocht a rinneadh faoin gconradh gan mhoill mhíchúí agus tráth nach déanaí ná 14 lá ón dáta a cuireadh in iúl don trádálaí faoi chinneadh an tomhaltóra an conradh a fhoirceannadh. Mura n-aontaíonn an tomhaltóir a mhalairt, caithfear aisíocaíocht a dhéanamh ar an modh íocaíochta céanna a úsáideann an tomhaltóir as a íocaíocht nó a híocaíocht agus ní mór nach mbeidh sé faoi réir aon táille a ghearrfaidh an trádálaí. I gcás ina ndéantar foráil sa chonradh do sholáthar an ábhair dhigitigh thar thréimhse ama mar mhalairt ar phraghas a íoc, ní cheanglaítear ar an trádálaí an tomhaltóir a aisíoc ach as an gcuid den phraghas a íocadh as an tréimhse nach raibh an t-ábhar digiteach ann nó an tseirbhís dhigiteach i gcomhréir leis an gconradh. Maidir le sonraí pearsanta an tomhaltóra, caithfidh an trádálaí na hoibleagáidí atá i bhfeidhm faoin Acht um Chosaint Sonraí 2018 a chomhlíonadh. Faoi réir eisceachtaí sonraithe, ní mór don trádálaí staonadh ó aon ábhar seachas sonraí pearsanta a sholáthraíonn nó a chruthaíonn an tomhaltóir a úsáid agus an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a sholáthraíonn an trádálaí á úsáid aige agus ní mór dó an t-ábhar sin a chur ar fáil don tomhaltóir arna iarraidh sin dó. Tar éis fhoirceannadh an chonartha, ní mór don tomhaltóir staonadh ó úsáid a bhaint as an ábhar digiteach nó as an tseirbhís dhigiteach agus ní mór dó, ar iarratas ón trádálaí, aon ábhar digiteach a sholáthraítear ar mheán inláimhsithe a thabhairt ar ais (ceannteidil 55 go 57). Foráiltear le ceannteidil 55 go 57 go bhféadfaidh an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí beart forfheidhmiúcháin a dhéanamh i gcoinne trádálaí a mhainníonn nó a dhiúltaíonn leigheas nó aisíocaíocht a sholáthar a bhfuil tomhaltóir i dteideal a fháil faoi Chaibidil 3.

3.9 I gCeannteideal 58 leagtar amach na coinníollacha faoina bhféadfaidh trádálaí ábhar digiteach a mhodhnú, nó seirbhís dhigiteach a sholáthraítear don tomhaltóir thar thréimhse ama níos faide ná a bhfuil riachtanach chun an t-ábhar nó an tseirbhís a choinneáil i gcomhréir leis an gconradh. Má théann modhnú den sórt sin i bhfeidhm go diúltach ar rochtain an tomhaltóra ar an ábhar digiteach nó ar an tseirbhís dhigiteach, nó ar a úsáid, beidh sé de cheart ag an tomhaltóir an conradh a fhoirceannadh. Pléann Ceannteideal 59 le

ceart trádálaí atá faoi dhliteanas i leith easpa comhréireachta a éiríonn as gníomh nó neamhghníomh duine roimhe seo I naisc de shlabhra na n-idirbheart a bhaineann leis an ábhar digiteach nó leis an gconradh seirbhíse digití chun leigheasanna a shaothrú i gcoinne an duine sin. Foráiltear le Ceannteideal 60 nach mór do théarma conartha chun ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar dliteanas an trádálaí a eisiámh nó a theorannú faoi fhorálacha sonraithe de Chaibidil 2. Tá cion á dhéanamh ag trádálaí a sáraíonn téarmaí a chonartha an ceann.

4. Forálacha roghnacha sa Treoir um Ábhar Digiteach arna gcur chun feidhme i gCuid 3

1. Ré dhliteanas an trádálaí, agus teidlíocht an tomhaltóra ar leigheasanna, as easpa comhréireachta leis an gconradh (ceannteideal 21)

3.10 Foráiltear le hAirteagal 11(2) den Treoir um Ábhar Digiteach do thréimhse dliteanais dhá bhliain cosúil leis an tréimhse in Airteagal 10(1) den Treoir Díolacháin a phléitear ag míreanna 2.19 go 2.21 thuas. Luaitear, ar dtús, i gcás ina bhforáiltear le conradh d'aon ghníomh amháin chun ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar nó do shraith gníomhartha den sórt sin, go mbeidh an trádálaí faoi dhliteanas as aon easpa comhréireachta a bhí ann tráth an tsoláthair. Foráiltear leis freisin, mura bhfuil an trádálaí faoi dhliteanas ach as easpa comhréireachta a thioctaidh chun solais laistigh de thréimhse ama tar éis an tsoláthair, faoin dlí náisiúnta, nach mbeidh an tréimhse sin níos lú ná dhá bhliain ó am an tsoláthair. Cosúil leis an Treoir Díolacháin, áfach, ceadaítear le hAirteagal 11 do na Ballstáit a fhoráil nach mbeidh teidlíocht an tomhaltóra na leigheasanna a fheidhmiú ar easpa comhréireachta an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití faoi réir ach tréimhse teorann chomh fada agus a cheadaíonn tréimhse den sórt sin tomhaltóir na leigheasanna seo a fheidhmiú ar feadh na dtréimhsí ama a shonraítear in Airteagal 11. **De réir an chur chuige a glacadh maidir leis na forálacha comhfhreagracha maidir le conarthaí díolacháin i gCuid 2, foráiltear le ceannteideal 50 de Chuid 3 go mbeidh dliteanas an trádálaí as easpa comhréireachta, agus teidlíocht an tomhaltóra ar leigheasanna as easpa comhréireachta, faoi réir tréimhse dliteanais dhá bhliain ach beidh feidhm aici ina ionad sin de réir na tréimhse teorann sé bliana le haghaidh caingne conartha i Reacht na dTréimhsí 1957.**

2. Ceart an tomhaltóra íocaíocht a choinneáil siar agus leigheasanna eile

3.11 Luaitear in Aithris (15) den Treoir um Ábhar Digiteach gur cheart go bhfanfadh na Ballstáit saor chun cearta páirtithe chun a gcuid oibleagáidí nó cuid de a chomhlíonadh go dtí go gcomhlíonfaidh an páirtí eile a oibleagáidí. Ba cheart go mbeadh sairse dá réir sin ag na Ballstáit chun a rialáil an bhfuil tomhaltóir, i gcásanna easpa comhréireachta, i dteideal íocaíocht an phraghais nó cuid de a choinneáil siar go dtí go mbeidh an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach i gcomhréir leis an gconradh.

3.12 Sonraítear i gCeannteideal 41(9) de Chuid 3 roinnt leigheasanna sa bhreis ar phríomhleigheasanna na Treorach maidir leis an ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach a thabhairt chun comhréireachta, laghdú praghais agus foirceannadh an chonartha a d'fhéadfadh a bheith ar fáil don tomhaltóir. Áirítear leis na leigheasanna seo íocaíocht a choinneáil siar go hiomlán nó go páirteach ag an tomhaltóir go dtí go gcomhlíonfaidh an trádálaí a oibleagáidí faoin gCuid. Mar a leagtar amach i mír 2.23 thuas, foráiltear le hAirteagal 13(6) den Treoir Díolacháin go mbeidh beidh sé de

cheart ag an tomhaltóir íocaíocht aon chuid den phraghas nó cuid den phraghas gan íoc a choinneáil siar go dtí go gcomhlíonfaidh an trádálaí oibleagáidí an trádálaí faoin Treoir. Tugtar éifeacht don cheart seo, agus do na coinníollacha a bhaineann lena fheidhmiú, i gceannteidil 12(8)(b) agus (10) go (11) de Chuid 2. Toisc gur inmhianaithe an chomhsheasmhacht is mó agus is féidir a bheith ann idir na cearta agus na leigheasanna i gCodanna 2 agus 3, tá ceart an tomhaltóra íocaíocht a choinneáil siar go dtí go gcomhlíonfaidh an trádálaí a oibleagáidí san áireamh freisin i gceannteidil 41(9)(b), (11) agus (12) de Chuid 3 mar aon le coinníollacha chun an ceart a fheidhmiú. De réir an chur chuige a glacadh sna forálacha comhfhreagracha ag gceannteidil 12(7) agus (8) de Chuid 2, déantar foráil freisin i gceannteidil 41 (7) agus (8) do theidlíocht an tomhaltóra ar na leigheasanna seo a leanas i dteannta na leigheasanna príomhúla a shonraítear i gceannteideal 53 ar choinníoll nach bhfuil an tomhaltóir ag iarraidh an cailteanas céanna a aisghabháil faoi dhó:

(a) damáistí a éileamh;

(c) ag brath ar easpa comhréireachta leis an gconradh i gcoinne éilimh faoin gconradh ag an trádálaí ar an bpraghas a íoc;

(d) ag iarraidh airgead a íocadh leis an trádálaí as ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach nach gcomhlíonann ceanglais Chuid 3 a aisghabháil;

(e) easpa comhréireachta an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití leis an gconradh a leigheasadh in áit eile agus na costais réasúnacha go léir a thabhaítear as an easpa comhréireachta a leigheas a fháil ar ais ón trádálaí.

3. Foirceannadh conarthaí cruachta agus coimhdeacha

3.13 Foráiltear le hAirteagal 3(6) den Treoir um Ábhar Digiteach, i gcás go gcuimsíonn conradh aonair idir an trádálaí céanna agus an tomhaltóir céanna i gcruach, eilimintí de sholáthar ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach agus eilimintí de sholáthar seirbhísí nó earraí eile, nach mbeidh feidhm ag an Treoir ach maidir le heilimintí an chonartha a bhaineann leis an ábhar digiteach nó leis an tseirbhís dhigiteach. Foráiltear leis freisin, gan dochar d'Airteagal 107 (2) de Threoir 2018/1972 lena mbunaítear Cód Eorpach um Chumarsáid Leictreonach,²⁴ go mbeidh na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag foirceannadh gné amháin de chonradh cruachta ar eilimintí eile an bheartáin faoi rialú ag an dlí náisiúnta. Luaitear in Aithris (34) den Treoir nár cheart go ndéanfaidh an Treoir difear do dhlíthe náisiúnta a rialaíonn na coinníollacha faoinar féidir a mheas go bhfuil conradh chun ábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha a sholáthar nasctha nó coimhdeach le conradh eile a chuir an tomhaltóir i gcrích leis an trádálaí céanna nó trádálaí eile, na

²⁴ Foráiltear le hAirteagal 107 (2) de Threoir 2018/1972, i measc rudaí eile, go bhfuil feidhm ag an gceart chun conarthaí le haghaidh seirbhísí cumarsáide leictreonaí a fhoirceannadh faoi Airteagal 105 den Treoir freisin maidir le conarthaí le haghaidh cruachta de sheirbhísí den sórt sin nó cruachta de sheirbhísí den sórt sin le trealamh críochfoirt má tá an cruach comhdhéanta de sheirbhís rochtana idirlín ar a laghad nó seirbhís cumarsáide idirphearsanta bunaithe ar uimhir atá ar fáil go poiblí.

leigheasanna atá le feidhmiú faoi gach conradh nó an éifeacht a bheadh ag foirceannadh conartha amháin ar an gconradh eile.

3.14 De réir mar a thairgeann trádálaithe, agus mar a dhéanann tomhaltóirí conarthaí, cruachta nó measctha, measadh go raibh sé inmholta éifeachtaí fhoirceannadh ghné an ábhair dhigitigh de chonradh den sórt sin a rialáil ar ghnéithe eile an chonartha. Foráiltear le Ceannteideal 53(9) dá réir sin, i gcás ina soláthraítear ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach do thomhaltóir faoi chonradh a dhéanann foráil freisin maidir le hearraí a dhíol nó seirbhís a sholáthar, beidh sé de cheart ag an tomhaltóir an conradh sin a fhoirceannadh más rud é -

- (a) go mbeadh an tomhaltóir i dteideal an chonradh faoi Chuid 3 a fhoirceannadh dá mba chonradh é chun ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar amháin, agus
- (b) go laghdófaí go hábhartha luach na n-earraí nó na seirbhíse don tomhaltóir mura mbeadh an t-ábhar digiteach nó an tseirbhís dhigiteach ann.

3.15. Measadh go raibh sé inmholta mar an gcéanna éifeacht fhoirceannadh conartha ábhair dhigitigh nó seirbhíse digití ar aon chonradh coimhdeach a rialáil.²⁵ Foráiltear le hAirteagal 16 den Treoir um Chearta Tomhaltóirí a dtugtar éifeacht dó le ceannteideal 96 de Chuid 5, i gcás ina bhfeidhmíonn tomhaltóir an ceart cianchonradh nó conradh seacháitribh a chealú de réir na Treorach go ndéanfar aon chonarthaí coimhdeacha a fhoirceannadh go huathoibríoch.²⁶ Foráiltear leis freisin go leagfaidh na Ballstáit rialacha síos maidir le foirceannadh conarthaí den sórt sin. Foráiltear le Ceannteideal 53(11), de réir na forála i gceannteideal 96, nuair a chuireann tomhaltóir deireadh le conradh chun ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar de réir cheannteidil 53 agus 55, go ndéanfar aon chonarthaí coimhdeacha a fhoirceannadh go huathoibríoch gan aon chostas don tomhaltóir. I gCeannteidil 53(12) agus (13) leagtar amach na rialacha a bhaineann le foirceannadh conarthaí den sórt sin.

3.16 Áiríodh forálacha comhchosúla maidir le conarthaí bundle agus coimhdeacha a fhoirceannadh ag ceannteidil 23(10) go (15) de Chuid 2 agus ag ceannteidil 68 (13) go (18) de Chuid 4.

Iarrtar tuairimí ar na forálacha roghnacha atá curtha san áireamh i gCuid 3 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

²⁵ Sainmhíneann Ceannteideal 40(1) 'conradh coimhdeach' mar chonradh faoina bhfaigheann (a) an tomhaltóir ábhar digiteach, seirbhísí digiteacha, earraí nó seirbhísí a bhaineann le conradh chun ábhar digiteach nó seirbhís dhigiteach a sholáthar agus (b) an digiteach soláthraíonn an trádálaí nó tríú páirtí ábhar, seirbhís dhigiteach, earraí nó seirbhísí ar bhonn socrú idir an tríú páirtí sin agus an trádálaí.

²⁶ Tá foráil den chineál céanna i bhfeidhm faoi Threoir 2008/48 / CE maidir le comhaontuithe creidmheasa do thomhaltóirí.

5. Forálacha roghnacha sa Treoir um Ábhar Digiteach nach gcuirtear chun feidhme i gCuid 3

larmhairtí maidir le Conradh aistarraingt toilithe le próiseáil sonraí pearsanta

3.17 Mar a dúradh thuas, is ionstraim nua í an Treoir um Ábhar Digiteach i gcur i bhfeidhm a forálacha maidir le conarthaí ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí chomh maith le conarthaí ina n-íocann an tomhaltóir praghas an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití. Luaitear in Aithris (39) den Treoir gur cheart go mbeadh ceart an tomhaltóra an conradh a fhoirceannadh de réir fhorálacha na Treorach gan dochar do cheart an tomhaltóra faoin Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS) aon toiliú a thugtar don sonraí pearsanta an tomhaltóra a phróiseáil. Luaitear in Aithris (40) nár cheart don Treoir na hiarmhairtí do na conarthaí a chumhdaítear leis an Treoir maidir le toiliú aistarraingt do phróiseáil sonraí pearsanta ag an tomhaltóir a rialáil agus gur cheart go bhfanfadh na hiarmhairtí sin mar ábhar dlí.

3.18 Cé gur cuireadh san áireamh i gCuid 3 foráil a dhéileálann le hiarmhairtí conarthacha aistarraingt toilithe ag an tomhaltóir maidir le próiseáil sonraí pearsanta, chinn an Roinn gan é sin a dhéanamh tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún um Chosaint Sonraí. Ba é dearcadh an Choimisiúin um Chosaint Sonraí, dá gcuirfí foráil den sórt sin san áireamh, cruthaíodh riail fhorordaitheach a chuaigh níos faide ná mar a bhíodhas ag súil leis sa RGCS. D'fhéadfadh sé seo a bheith ina chúis le staid ina bhféadfadh rialacha nua cosanta sonraí a d'fhéadfadh a bheith difriúil agus a tugadh isteach sna Ballstáit an bonn a bhaint de chur chuige comhchuibhithe i leith rialacha den sórt sin.

Cur i bhfeidhm na Treorach maidir le meiteashonraí a bhailíonn trádálaí agus le cásanna ina mbíonn nochtadh ar fhógraí i gceist rochtain ar ábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha

3.19 Luaitear in Aithris 25 den Treoir nár cheart go mbeadh feidhm aici maidir le cásanna nach mbailíonn an trádálaí ach meiteashonraí, mar shampla faisnéis maidir le feiste an tomhaltóra nó stair brabhsála, ach amháin i gcás ina meastar gur conradh faoin dlí náisiúnta an cás seo. Luaitear freisin nár cheart go mbeadh feidhm ag an Treoir maidir le cásanna ina mbíonn an tomhaltóir, gan conradh a bheith críochnaithe leis an trádálaí, nochtaithe do fhógraí go heisiach d'fhonn rochtain a fháil ar ábhar digiteach nó ar sheirbhís dhigiteach. Cuireann an aithris leis, áfach, gur cheart go bhfanfadh na Ballstáit saor chun cur i bhfeidhm na Treorach a leathnú chuig cásanna den sórt sin nó chun iad a rialáil ar bhealaí eile.

3.20 Cé go bhfuil saorchead ag na Ballstáit forálacha na Treorach um Ábhar Digiteach a chur i bhfeidhm i gcás ina mbailíonn an trádálaí meiteashonraí tomhaltóra nó i gcás ina mbíonn tomhaltóir nochtaithe d'fhógraí d'fhonn rochtain a fháil ar ábhar digiteach nó ar sheirbhís dhigiteach, ní fhoráiltear le Cuid 3 den Scéim lena chur i bhfeidhm i gcásanna den sórt sin. Dhéanfaidh foráil den chineál seo raon feidhme Chuid 3 a shíneadh go suntasach. Cé go bhféadfadh roinnt feasachta a bheith ag

tomhaltóirí go bhfuil siad ag dul isteach i gcaidrimh chonartha uair a osclaíonn siad cuntas meán sóisialta nó nuair a thugann siad a dtoilíú le sonraí pearsanta a phróiseáil chun críocha margaíochta, ní dócha go mbeidh feasacht chomhchosúil acu maidir le bailiú a meiteashonraí nó a nochtadh do fhógraí. Ceanglaítear le clásal athbhreithnithe na Treorach um Ábhar Digiteach ar an gCoimisiún Eorpach scrúdú a dhéanamh ar an gcás maidir le comhchuibhiú rialacha is infheidhme maidir le conarthaí chun ábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha a sholáthar seachas na rialacha a chumhdaítear leis an Treoir, lena n-áirítear rialacha maidir le hábhar digiteach nó seirbhísí digiteacha a sholáthraítear i gcoinne fógraí. Ní mór an tuarascáil athbhreithnithe a bheith críochnaithe faoi Mheitheamh 2024 agus ba cheart go mbeadh aon shíneadh ar raon feidhme na Treorach ag fanacht lena torthaí.

Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na bhforálacha roghnacha thuas i gCuid 3 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

IV Cuid 4 Conarthaí maidir le soláthar seirbhíse

1. Bunús de Chuid 4

4.1 Tá forálacha Chuid 4 den Scéim maidir le conarthaí chun seirbhísí a sholáthar difriúil ó fhorálacha phríomhchodanna eile na Scéime sa mhéid nach dtugann siad éifeacht d'fhorálacha Threoir AE. Rialaítear na hábhair a bhaineann le conarthaí seirbhíse a ndéileáiltear leo i gCuid 4 faoi láthair le Cuid IV (Soláthar Seirbhísí) den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980.²⁷ Tá ceithre chuid i gCuid IV mar seo a leanas:

- Alt 39 Gnóthais intuigthe maidir le cáilíocht na seirbhíse;
- Alt 40 Téarmaí intuigthe a eisiámh;
- Alt 41 Ráitis a airbheartaíonn srian a chur ar chearta faighteora seirbhíse;
- Alt 42 Coimhlint dlíthe.

In earnálacha amhail seirbhísí airgeadais, cumarsáid leictreonach, fónais agus taisteal paisinéirí, rialaíonn reachtaíocht earnáilsonrach de bhunadh AE agus / nó baile gnéithe éagsúla de na seirbhísí lena mbaineann, lena n-áirítear cearta úsáideoirí na seirbhísí seo.

4.2 Cuireann alt 39 d'Acht 1980 téarmaí áirithe i gconarthaí seirbhíse, go príomha go bhfuil an scil riachtanach ag soláthróir na seirbhíse chun an tseirbhís a sholáthar agus go soláthróidh sé an scil, an cúram agus an dúthracht chuí dó. Foráiltear le halt 40, áfach, go bhféadfar téarma atá intuigthe i gconradh seirbhíse do thomhaltóirí le halt 39 a fhaillí nó a athrú le téarma sainráite den chonradh má tá an téarma sainráite sin cóir agus réasúnach agus má tugadh aird an tomhaltóra air go sonrach. Déileálann alt 41 le ráitis ar dóigh go nglacfar leo mar léiriú a léiríonn go bhfuil ceart nó dlíteanas a eascraíonn faoi alt 39 srianta nó eisiata seachas de réir alt 40.²⁸ Foráiltear le halt 42 nuair a bheidh éifeacht ag téarma i gconradh chun seirbhís a sholáthar i gcúrsa gnó dlí tíre eile a chur in ionad fhorálacha ailt 39 agus 40, beidh feidhm ag na hailt sin maidir leis an gconradh d'ainneoin sin téarma conartha.

²⁷ Is féidir teacht ar théacs athbhreithnithe an Achta um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 a d'ullmhaigh an Coimisiún um Athchóiriú an Dlí a chuimsíonn leasuithe ar an Acht a rinneadh suas go dtí an 28 Bealtaine 2019 ag

<https://revisedacts.lawreform.ie/eli/1980/act/16/front/revised/en/html>.

²⁸ Pléann Ceannteideal 9 de Chuid 1 le huiríll a airbheartaíonn srian a chur ar chearta an tomhaltóra faoi fhorálacha uile an Achta agus tiocfaidh sé in ionad alt 41, agus an fhoráil chomhfhreagrach a bhaineann le conarthaí díolacháin ag alt 11, de Dhíol Earraí agus Soláthar Earraí An tAcht um Sheirbhísí 1980.

4.3 Tá na ceithre alt d'Acht 1980 a tugadh do chonarthaí chun seirbhís a sholáthar i gcodarsnacht leis an níos mó ná 60 alt a dhéileálann le conarthaí díolacháin sna hAchtanna Díola Earraí 1893 agus 1980.²⁹ Mar is léir ón achoimre thuas ar Chuid IV d'Acht 1980, tá na hoibleagáidí a leagann sé ar sholáthraithe seirbhísí i bhfad níos teoranta agus níos mionsonraithe ná na hoibleagáidí reachtúla ar dhíoltóirí earraí. Murab ionann agus an Sale of Goods Act 1893 agus na Rialacháin a thugann éifeacht do Threoir Díolacháin 1999, thairis sin, níl aon fhorálacha leigheasanna in Acht 1980 i gcás nach gcomhlíonann seirbhísí ceanglais an Achta.

4.4 Measann an Roinn gur gá go soiléir cearta na dtomhaltóirí i gconarthaí seirbhíse a neartú agus leigheasanna reachtúla a thabhairt isteach do thomhaltóirí i gcás nach gcomhlíonann an tseirbhís a sholáthraíonn trádálaí na cearta sin. Léiríonn an rialáil reachtach níos fairsinge ar chonarthaí díolacháin tomhaltóirí céim níos luaithe d'fhorbairt eacnamaíoch inarbh é caiteachas ar earraí an chuid ba mhó de chaiteachas tomhaltóirí. Ní hamhlaidh atá a thuilleadh agus is gá na forálacha reachtúla a rialaíonn conarthaí seirbhíse a nuashonrú agus a leathnú dá réir.³⁰ Maidir le conarthaí díolacháin tomhaltóirí, tiocfaidh forálacha Chuid 4 den Scéim in ionad Chuid IV den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980. Leanfaidh Cuid IV den Acht de bheith i bhfeidhm maidir le conarthaí seirbhíse idir trádálaithe. Foráiltear le Cuid 10 agus Sceideal 6 den Scéim do na leasuithe is gá ar an Acht.

4.5 Le forálacha Chuid 4 den Scéim, faoi réir roinnt modhnuithe riachtanacha a bhaineann le carachtar sonracha conarthaí seirbhíse, tabharfar na cearta agus na leigheasanna i gconarthaí seirbhíse do thomhaltóirí chun comhréire níos fearr maidir leis na forálacha do chineálacha eile conarthaí tomhaltóirí. I gCuid 3 den Scéim, tá na forálacha a bhaineann le conarthaí seirbhíse digití, le heisceachtaí teoranta, mar an gcéanna leis na forálacha a bhaineann le conarthaí ábhair dhigitigh. Tá na cearta agus na leigheasanna a bhaineann le hábhar digiteach agus conarthaí seirbhíse digití i gCuid 3 den Scéim mar an gcéanna den chuid is mó leo siúd a bhaineann le conarthaí díolacháin i gCuid 2. Baineann na rialacha maidir le cleachtais thráchtála éagóracha san Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 go cothrom le cleachtais thráchtála a bhaineann le hearraí, ábhar digiteach, seirbhísí agus seirbhísí digiteacha.

²⁹ Is éard atá sna hAchtanna um Dhíol Earraí 1893 agus 1980 ná comhlua den Sale of Goods Act 1893 agus Cuid II den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980.

³⁰ De réir an tSuirbhé ar Bhuiséad Teaghlaigh na hOifige Lárnach Staidrimh is déanaí, bhí caiteachas ar earraí níos lú ná an trú cuid de chaiteachas teaghlaigh in 2015-2016, <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-hbs/hbs20152016/>.

2. Raon Feidhme Chuid 4

4.6 Baineann Cuid 4 le conarthaí seirbhíse seachas conarthaí chun seirbhís dhigiteach a sholáthar. Faoi réir conarthaí seirbhíse digití a eisiamh, beidh feidhm ag forálacha na Coda maidir le gach conradh idir trádálaí agus tomhaltóir chun seirbhís a sholáthar.³¹ Sainmhíníonn Ceannteideal 2(1) de Chuid 1 'seirbhís' mar aon seirbhís nó saoráid seachas seirbhís a sholáthraítear faoi chonradh fostaíochta, lena n-áirítear gan teorainn -

(a) seirbhís nó saoráid do -

- (i) seirbhísí airgeadais nó comhairle,
- (ii) seirbhísí nó comhairle ghairmiúil eile,
- (iii) spraoi, gníomhaíochtaí cultúrtha, siamsaíocht, teagasc, caitheamh aimsire nó sólaistí,
- (iv) cóiríocht,
- (v) cumarsáid, lena n-áirítear cumarsáid leictreonach,
- (vi) iompar, taisteal, páirceáil, nó stóráil,
- (vii) cúram agus cothabháil daoine, ainmhithe nó rudaí, nó
- (viii) foirgnimh a thógáil, a chothabháil nó a dheisiú,

(b) soláthar uisce, gáis nó leictreachais nach soláthraítear i méid teoranta nó i gcainníocht shocraithe agus i dtéamh ceantair;

(c) aon chearta, sochair, pribhléidí, oibleagáidí nó saoráidí atá, nó atá le soláthar, le deonú nó le bronnadh le linn seirbhíse.

³¹ De réir an tsainmhínithe ar 'teagmháil seirbhíse' i gceann 2 (1) de Chuid 1, níl feidhm ag Cuid 4 den Scéim ach maidir le conarthaí seirbhíse i gcás ina n-íocann an tomhaltóir praghas na seirbhíse agus murab ionann agus Cuid 3, nach mbaineann sí le conarthaí i gcás ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí. Foráiltear le Ceannteidil 62(6) agus (7) de Chuid 4 go bhféadfaidh an tAire Fiontair, Trádála agus Fostaíochta, le rialacháin, foráil a dhéanamh go mbeidh feidhm ag an gCuid maidir le conarthaí i gcás ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí má tá an tAire sásta go bhfuil a leithéid ann tá conarthaí á dtabhairt i gcrích ar scála suntasach agus go mbeadh a rialáil ina leas do chosaint tomhaltóirí agus iomaíocht chóir.

4.7 Ní luaitear sa sainmhíniú ar 'seirbhís' in alt 2 (1) den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 ach 'ní fholáíonn sé seirbhísí meitéareolaíochta, nó eitlíochta a sholáthraíonn an tAire Iompair nó aon rud a dhéantar faoi chonradh seirbhíse'. Tá cur i bhfeidhm na bhforálacha maidir le seirbhísí a sholáthar i gCuid IV den Acht eisiata nó srianta mar seo a leanas:

- Foráiltear le halt 40 (5) d'Acht 1980 nach gcuirfidh aon ní in alt 40 téarma comhaontaithe chun paisinéirí nó earraí a iompar go hidirnáisiúnta ar tír, ar muir nó ar aer, lena n-áirítear comhaontú idir páirtithe a bhfuil a n-áiteanna gnó nó cónaithe suite sa Stát.
- Foráiltear le halt 40 (6) d'Acht 1980 nach mbeidh feidhm ag alt 39 (gnóthais intuigthe maidir le cáilíocht seirbhíse) maidir le conradh chun paisinéirí nó earraí a iompar ar talamh, ar muir, ar aer nó ar uiscebhealach intíre ó áit amháin go háit eile laistigh de an Stát go dtí an dáta sin, dá bhforáiltear leis an Aire Poist, Fiontar agus Nuálaíochta, tar éis dul i gcomhairle leis an Aire um Ghníomhaíocht Aeráide, Líonraí Cumarsáide agus Iompair, le hordú cibé acu maidir le conarthaí den sórt sin go ginearálta nó i ndáil le conarthaí d'aicme a shainmhínítear in an t-ordú ar cibé modh agus trí thagairt do cibé nithe is cuí leis an Aire, tar éis an chomhairliúcháin sin. Níl aon ordú den sórt sin déanta go dtí seo.
- Foráiltear le halt 3 (3) den Acht Idirnáisiúnta um Iompar Earraí ar Bhóthar 1990, i measc rudaí eile, nach mbeidh feidhm ag an Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 i ndáil le conarthaí chun earraí a iompar má tá an t-iompar á iompar i lena mbaineann an Coinbhinsiún ar an gConradh um Iompar Idirnáisiúnta Earraí de Bhóthar. Dealraíonn sé go mbeadh an Coinbhinsiún infheidhme den chuid is mó maidir le conarthaí iompair idir gnólachtaí, go háirithe toisc nach gcuireann sé conarthaí um bhaint troscáin as an áireamh.
- Foráiltear le halt 26 (3) den Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist) 2011 nach mbeidh feidhm ag alt 39 d'Acht 1980 maidir le seirbhís uilíoch poist a sholáthar ag soláthraí seirbhíse poist uilíoch go dtí cibé dáta a bheidh an tAire Poist Soláthraíonn Fiontar agus Nuálaíocht, tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún um Rialáil Cumarsáide agus leis an Aire um Ghníomhú ar son na hAeráide, Líonraí Cumarsáide agus Iompair, le hordú amhlaidh. Níl aon ordú den sórt sin déanta go dtí seo. Sular leasaíodh reachtaíocht a achtaíodh i 1999, ní raibh feidhm ag alt 39 maidir le seirbhísí teileachumarsáide a chuir an Bord Telecom ar fáil ag an am.

4.8 Ina thuarascáil deiridh, luaigh an Grúpa Athbhreithnithe Díolacháin nach raibh aon áit ag na srianta ar raon feidhme Chuid IV den Acht i ngeilleagar iomaíoch ná i gcóras rialála nua-aimseartha agus gur cheart iad a aisghairm. Ní choinnítear na heisiaimh in ailt 2 (1) agus 40 d'Acht 1980 i gceann 62 a shonraíonn cur i bhfeidhm Chuid 4. Cé nach mbeidh feidhm ag na heisiaimh a bhaineann le seirbhísí poist uilíocha agus le hiompar earraí de bhóthar a luadh thuas maidir le conarthaí seirbhíse do thomhaltóirí tar éis alt 39 a shrianadh chuig conarthaí seirbhíse idir trádálaithe, foráiltear le ceann 62 (4) gurb iad forálacha Chuid 4 faoi réir aon achtacháin eile a shainmhíníonn nó a theorannaíonn cearta, oibleagáidí nó dlíteanais i ndáil le seirbhís agus le

forálacha na gcoinbhinsiún idirnáisiúnta ar páirtí in Éirinn nó san Aontas Eorpach iad. Tá feidhm aige seo, ar dtús, maidir le forálacha reachtúla mar alt 26A den Acht Aturnaetha (Leasú) 1994 lena ndéantar foráil maidir le teorainn ar dhliteanas sibhialta aturnaetha agus alt 26 den Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist) 2011 a chuireann teorainn le dliteanas a soláthraí seirbhíse poist uilíoch. Tá feidhm aige, ar an dara dul síos, maidir le coinbhinsiún idirnáisiúnta amhail Coinbhinsiún Vársá a rialaíonn dliteanas as iompar daoine le haer idirnáisiúnta, bagáiste agus earraí. Foráiltear le Ceannteideal 62(5) go bhféadfaidh rialacháin arna ndéanamh ag an Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta a fhoráil nach mbeidh feidhm ag Cuid 4 nó foráil den Chuid maidir le seirbhís a fhorordaítear sna rialacháin nó nach mbeidh feidhm acu ach sna himthosca a shonraítear sna rialacháin .

3. Achoimre ar Chuid 4

Caibidil 1 (Cur i bhFeidhm– ceannteidil 61 go 62)

4.9 I gCaibidil 1 tá sainmhínte ar roinnt téarmaí nach bhfuil le fáil ach i gCuid 4 den Scéim; tugtar breac-chuntas ar na conarthaí lena mbaineann an Chuid, agus nach mbaineann sí leo; agus sonraítear na leigheasanna sa bhreis ar na leigheasanna a cheanglaítear leis an Treoir um Ábhar Digiteach a d'fhéadfadh bheith ar fáil do thomhaltóirí.

Caibidil 2 (Cearta tomhaltóirí i gconarthaí maidir le soláthar seirbhíse - ceannteidil 63 go 63) Soláthar na seirbhíse (ceannteideal 63)

4.10 Ní rialaítear le Cuid IV den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 an t-am ag a gcaithfidh nó faoina gcaithfidh trádálaí seirbhís a sholáthar faoi chonradh le tomhaltóir. Toisc gur féidir le míchaoithiúlacht a bheith ann do thomhaltóirí agus, i gcásanna áirithe, caillteanas nuair a mhainníonn trádálaithe seirbhís a sholáthar ag an am comhaontaithe nó sonraithe, tá sé inmhianaithe a rialacha maidir le ham soláthair conarthaí seirbhíse agus leigheasanna mar gheall ar mhainneachtain an tseirbhís a sholáthar ag an am ar gá leis.

4.11 Tá forálacha ceannteideal 63 de Chuid 4 maidir le soláthar na seirbhíse cosúil go ginearálta le forálacha ceannteideal 32 de Chuid 2 maidir le seachadadh na n-earraí agus faoi ceannteideal 43 de Chuid 3 maidir le soláthar an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití. Caithfidh an trádálaí an tseirbhís a sholáthar ag an am nó laistigh den am a chomhaontaítear leis an tomhaltóir nó ag an am a shonraítear san fhaisnéis réamhchonarthach a chuirtear ar fáil don tomhaltóir. I gcás nach bhfuil aon tréimhse nó tréimhse ama den sórt sin comhaontaithe nó sonraithe, éilítear ar an trádálaí an tseirbhís a sholáthar laistigh de thréimhse réasúnta ó chríochnú na teagmhála.

4.12 Mura soláthraíonn an trádálaí an tseirbhís ag an am riachtanach nó laistigh den tréimhse ama riachtanach, is é an chéad rogha atá ag an tomhaltóir a iarraidh ar an trádálaí an tseirbhís a sholáthar laistigh de thréimhse bhreise ama a oireann do na cúinsí. Ní cheanglaítear ar an tomhaltóir, áfach, an dara deis den chineál seo

a thabhairt don trádálaí an tseirbhís a sholáthar má dhearbhaíonn an trádálaí, nó más léir ó na cúinsí, nach soláthróidh an trádálaí an tseirbhís; má tá soláthar na seirbhíse laistigh den tréimhse ama aontaithe riachtanach; nó má chuir an tomhaltóir in iúl don trádálaí go bhfuil soláthar na seirbhíse ar dháta sonraithe nó faoi dháta sonraithe riachtanach. Sa chás gur dhiúltaigh an trádálaí an tseirbhís a sholáthar nó gur mhainnigh sé í a sholáthar laistigh den am breise nó riachtanach, tá sé de cheart ag an tomhaltóir an Conradh a fhoirceannadh.

Comhréireacht na seirbhíse leis an gconradh (ceannteidil 64-67)

4. 13 Cosúil leis na forálacha comhfhreagracha ag cinn 16-17 de Chuid 2 agus ag ceannteidil 46-47 de Chuid 3, déanann na forálacha maidir le comhréireacht na seirbhíse leis an gconradh i gCuid 4 idirdhealú idir na ceanglais suibíachtúla agus oibiachtúla maidir le comhréireacht. **Foráiltear leis na ceanglais comhréireachta suibíachtúla ag ceannteideal 65, ar dtús, go gcaithfidh an tseirbhís téarmaí an chonartha seirbhíse a chomhlíonadh, agus le haon ráiteas ó bhéal nó i scríbhinn leis an tomhaltóir ag an trádálaí nó thar a cheann a raibh an tomhaltóir ag brath air agus cinneadh á dhéanamh dul isteach isteach sa chonradh. Tá sé mar aidhm ag an gceanglas deireanach cosaintí a thairiscint do thomhaltóirí nuair a deir nó a scríobhann trádálaí rud éigin faoi cháilíocht nó gnéithe eile seirbhíse nach gcomhlíonann an tseirbhís ina dhiaidh sin. Is cineál é atá contrártha leis an gceanglas ar earraí, ábhar digiteach agus seirbhísí digiteacha a gcur síos a chomhlíonadh.**

4.14 Faoi alt 39 den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980, níl aon dlíteanas ar sholáthraí seirbhíse má mhainníonn an tseirbhís cuspóir nó toradh a léiríonn an tomhaltóir a bhaint amach ar choinníoll go bhfuil an scil, an cúram agus an dúthracht chuí curtha i bhfeidhm ag an soláthraí. Foráiltear le Ceannteideal 65 de Chuid 4 go gcaithfidh seirbhís a bheith oiriúnach go réasúnta chun aon chríche a chuir an tomhaltóir ar an eolas don trádálaí sular tugadh an Conradh i gcrích agus ar ghlac an trádálaí leis. Foráiltear leis freisin go gcaithfidh an tseirbhís a bheith de chineál agus de cháilíocht ar féidir a bheith ag súil le réasún go mbainfidh sí toradh ar bith a chuir an tomhaltóir in iúl don trádálaí mar thoradh ar mhian leis nó léi an tseirbhís a bhaint amach agus ar ghlac an trádálaí leis. Leathnaíonn na forálacha seo cearta na dtomhaltóirí i gconarthaí seirbhíse agus tugann siad níos gaire iad do na ceanglais a bhaineann le conarthaí chun earraí a dhíol agus ábhar digiteach a sholáthar. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara, áfach, nach n-éilíonn an fhoráil a bhaineann le toradh na seirbhíse ar an tseirbhís toradh áirithe a bhaint amach ach gur cheart go mbeadh an tseirbhís sa chaoi is go mbeifí ag súil le réasún go mbainfeadh sí an toradh atá i gceist. Má mheasann soláthraí seirbhíse nach bhfuil sé nó sí in ann seirbhís a sholáthar atá oiriúnach go réasúnta chun na críche, nó seirbhís ar féidir a bheith ag súil le réasún go mbainfidh sí an toradh amach, arna chur in iúl ag an tomhaltóir, féadfaidh sé nó sí diúltú dó glacadh leis an gculpóir nó leis an toradh a mhol an tomhaltóir. De réir cheann 3 (10) de Chuid 1, tá an réasúnacht chuspóir nó ionchas an tomhaltóra le bheith le haimsiú go hoibiachtúil

.

4.15 Foráiltear leis na ceanglais oibiachtúla maidir le comhréireacht seirbhíse leis an gconradh i gceann 66 de Chuid 4 de réir alt 39 den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí go mbeidh an scil riachtanach ag an trádálaí chun an tseirbhís a sholáthar agus

—
—

tabharfaidh sé cúram agus scil réasúnach dó. Cuimsíonn Ceannteideal 66 na ceanglais bhreise seo a leanas freisin:

- ní mór don trádálaí an tseirbhís a sholáthar de réir aon rialacha dlí reachtúla nó dlí ceangailteach eile is infheidhme;
- ní mór do thrádálaí a airbheartaíonn seirbhís a sholáthar ar chaighdeán níos airde cúraim agus scile ná an caighdeán ginearálta a bhaineann le ceannteideal 66 an caighdeán cúraim agus scile sin a fheidhmiú agus an tseirbhís á sholáthar;
- ní mór do thrádálaí atá, nó a airbheartaíonn a bheith, ina bhall de chomhlacht gairmiúil soláthraithe seirbhíse a bhfuil an caighdeán cúraim agus scile sin leagtha síos ag an gcomhlacht sin nó ag údarás poiblí na caighdeáin chúraim agus scile sin a fheidhmiú agus an tseirbhís á sholáthar.
- ní mór do thrádálaí atá, nó a airbheartaíonn, a bheith faoi cheangal ag cód cleachtais i ndáil le soláthar seirbhíse cloí leis an gcód sin agus an tseirbhís á sholáthar.

4.16 Foráiltear le Ceannteideal 67 más rud é nár íoc an tomhaltóir an praghas ar an tseirbhís nó mura bhfuil an praghas socraithe ag an gconradh nó ar bhealach éigin eile, gur praghas réasúnta a bheidh sa phraghas is iníoctha ar an tseirbhís.

Caibidil 3 (Leigheasanna tomhaltóirí i gconarthaí maidir le soláthar seirbhíse - ceannteidil 68 go 72)

4.17 Mar a dúradh thuas, ní phleitear i gCuid IV den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 na leigheasanna atá ar fáil do thomhaltóirí i gcás nach gcomhlíonann na seirbhísí a sholáthraíonn trádálaí forálacha na Coda. Toisc go bhfuil leigheasanna tomhaltóirí chomh riachtanach agus chomh tábhachtach i gconarthaí seirbhíse agus atá i gconarthaí díolacháin nó ábhar digiteach, leagtar amach i gCaibidil 3 de Chuid 4 na leigheasanna a bhfuil tomhaltóirí i dteideal easpa comhréireachta seirbhíse leis an gconradh. Tá na leigheasanna seo ar aon dul leis na leigheasanna atá i bhfeidhm i gCodanna 2 agus 3 agus foráiltear leo -

- i gcás nach bhfuil seirbhís i gcomhréir leis an gconradh, ceart an tomhaltóra an tseirbhís a thabhairt i gcomhréir saor in aisce, laistigh de thréimhse réasúnta agus gan aon mhíchaoithiúlacht suntasach don tomhaltóir seachas i gcás ina mbeadh sé sin dodhéanta nó a chuirfeadh díreireach i bhfeidhm. costais ar an trádálaí;³²

³² Mar is amhlaidh le hábhar digiteach agus conarthaí seirbhíse digití, ní dhéantar foráil i gCuid 4 do cheart gearrthéarmach an tomhaltóra an conradh a bhaineann le conarthaí díolacháin i gCuid 2 a fhoirceannadh.

- ceart an tomhaltóra laghdú comhréireach a dhéanamh ar an bpraghas nó an conradh a fhoirceannadh más rud é³³ -
 - (e) nach bhfuil an scil riachtanach ag an trádálaí chun an tseirbhís a sholáthar,
 - (f) go bhfuil sé dodhéanta an tseirbhís a chur i gcomhréir nó chuirfeadh sé costais diréireacha ar an trádálaí,
 - (g) gur dhearbhaigh an trádálaí, nó is léir ó na cúinsí nach gcuirfean an tseirbhís i gcomhréir laistigh de thréimhse réasúnta nó gan míchaoithiúlacht shuntasach don tomhaltóir
 - (h) gur mhainnigh an trádálaí an tseirbhís a thabhairt chun comhréireachta laistigh de thréimhse réasúnta nó gan aon míchaoithiúlacht suntasach don tomhaltóir,
 - (i) go mbíonn an easpa comhréireachta céanna nó easpa comhréireachta difriúil le feiceáil in ainneoin iarracht an trádálaí an tseirbhís a chur i gcomhréir leis an gconradh;
 - (j) go bhfuil an easpa comhréireachta chomh tromchúiseach agus is údar é le laghdú láithreach praghas nó le fhoirceannadh an chonartha;
 - (k) go bhfuil an tseirbhís, nó aon earraí a tháirgtear nó a eascraíonn as an tseirbhís, neamhshábháilte (ceannteidil 68(8) go (12)).

4.18 Sa chás go gcuireann an tomhaltóir deireadh leis an gconradh, foráiltear le ceannteidil 71 agus 72 go gcaithfidh an trádálaí an tomhaltóir a aisíoc as gach íocaíocht a rinneadh faoin gconradh gan mhoill mhíchuí agus tráth nach déanaí ná 14 lá ón dáta a cuireadh an trádálaí ar an eolas faoi chinneadh an tomhaltóra deireadh a chur leis an conradh. Mura n-aontaíonn an tomhaltóir a mhalairt, caithfean aisíocaíocht a dhéanamh ar an modh íocaíochta céanna a úsáideann an tomhaltóir as a íocaíocht nó a híocaíocht agus ní mór nach mbeidh sé faoi réir aon táille a ghearrfaidh an trádálaí. Sa chás go ndéantar foráil sa chonradh do sholáthar na seirbhíse thar thréimhse ama, ní cheanglaítear ar an trádálaí an tomhaltóir a aisíoc ach as an gcuid den praghas a íocadh as an tréimhse nach raibh an tseirbhís i gcomhréir leis an gconradh. Foráiltear i gceannteidil 68 agus 72 go bhféadfaidh an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí beart forfheidhmiúcháin a dhéanamh i gcoinne trádálaí a mhainníonn nó a dhiúltaíonn leigheas nó aisíocaíocht a sholáthar a bhfuil tomhaltóir i dteideal a fháil faoi Chaibidil 3.

³³ Ní bheidh feidhm ag an gceart chun an conradh a fhoirceannadh i gcás ina bhfuil easpa comhréireachta an ábhair dhigitigh nó na seirbhíse digití beag. Is ar an trádálaí a bheidh an dualgas cruthúnais maidir le cibé an bhfuil easpa comhréireachta beag nó nach bhfuil.

Dlíteanas trádálaí a eisiámh nó a theorannú (ceannteideal 73)

4.19 Mar a tugadh faoi deara thuas, foráiltear le halt 40 den Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980 go bhfuil na téarmaí atá intuigthe i gconarthaí seirbhíse le halt 39 den Acht - lena n-áirítear na téarmaí a éilíonn ar an díoltóir an scil riachtanach a bheith aige chun an tseirbhís a sholáthar agus chun soláthar a dhéanamh é le scil, cúram agus dúthracht chuí - féadtar é a fhailliú nó a athrú le téarma sainráite den chonradh má tá an téarma sainráite sin cóir agus réasúnach agus má tharraingítear aird an tomhaltóra air go sonrach. I gcodarsnacht leis sin, is ar neamhní atá téarmaí conartha a eisiann nó a shrianann na téarmaí atá intuigthe i gconarthaí díolachán tomhaltóirí leis an Sale of Goods Act 1893. Foráiltear leis an Treoir Díolacháin agus leis an Treoir um Ábhar Digiteach nach mbeidh comhaontú ceangailteach ar an tomhaltóir, ar aon chomhaontú conarthach é a dhéanfaidh, chun aimhleasa an tomhaltóra, na bearta náisiúnta a thugann éifeacht don Treoir a eisiámh, a mhaolú nó a athrú .

4.20 Thug an Grúpa Athbhreithnithe Dlí Díolacháin faoi deara go raibh an chóireáil dhifreálach ar chlásail díolúine i gconarthaí díolacháin agus seirbhíse mar oidhreacht tréimhse ina raibh rialáil conarthaí seirbhíse nua agus, mar thoradh air sin, go ndearnadh é ar bhealach trialach agus cáilithe. Mhol an Grúpa Athbhreithnithe gur cheart na forálacha reachtúla a rialaíonn clásail díolúine i gconarthaí seirbhíse a chur ar an mbonn céanna leis na forálacha le haghaidh conarthaí díolacháin agus ba cheart dóibh a fhoráil go mbeadh na téarmaí sin ar neamhní i gconarthaí tomhaltóirí. Foráiltear le Ceannteideal 73 de réir an mholta seo agus leis na forálacha comhfhreagracha maidir le conarthaí díolacháin agus ábhar digiteach i gCodanna 2 agus 3 nach mór do théarma conartha chun seirbhís a sholáthar dlíteanas an trádálaí a eisiámh nó a theorannú faoi na forálacha ábhartha de Chaibidil 2. Déanfaidh trádálaí a sháraíonn téarmaí a chonartha an ceann cion.

Iarrtar tuairimí ar fhorálacha Chuid 4 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

V Cuid 5 Faisnéis do thomhaltóirí agus cearta maidir le cealú

1. Bunús de Chuid 5

5.1 Tugann Cuid 5 den Scéim éifeacht do Chaibidlí I go IV de Threoir 2011/83 / AE ar chearta tomhaltóirí, an Treoir um Chearta Tomhaltóirí.³⁴ Tá éifeacht leis an Treoir faoi láthair ag Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013 (IR Uimh. 484 de 2013).³⁵ Cuireann Cuid 5 i bhfeidhm freisin an níos mó ná daichead leasú a dhéantar ar an Treoir um Chearta Tomhaltóirí le hAirteagal 4 de Threoir (AE) 2019/2161 maidir le forfheidhmiú agus nuachóiriú níos fearr ar chearta tomhaltóirí an AE, an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr.³⁶

5.2. Tá an Treoir um Chearta Tomhaltóirí curtha san áireamh sa Scéim ar dhá phríomhchúis. Ar dtús, tá dlúthbhaint ag a fhorálacha maidir le faisnéis réamhchonarthach do chonarthaí ar áitribh, achair agus lasmuigh d'áitribh agus maidir leis an gceart conarthaí achair agus áitribh a chealú leis na forálacha dlí conartha i gCodanna eile den Scéim.³⁷ Ar an dara dul síos, tá líon na leasuithe a rinne an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr ar an Treoir sa chaoi go mbeadh sé deacair na Rialacháin a leanúint trí leasuithe ar Rialacháin 2013 do thomhaltóirí agus do thrádálaithe. Cuideoidh ionchorprú na Treorach arna leasú i gCuid 5 lena fhorálacha a dhéanamh níos inrochtana agus sothuigte.

5.3. Cosúil leis na Treoracha Díolacháin agus Ábhar Digiteach, is beart comhchuibhithe uasta í an Treoir um Chearta Tomhaltóirí, le heisceachtaí teoranta. Tá fócas an chomhairliúcháin ar Chuid 5 dá réir sin, ar dtús, ar fhorálacha na Treorach maidir le réamhchonarthach a leathnú

³⁴ Is féidir teacht ar théacs na Treorach um Chearta Tomhaltóirí ar <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011L0083&from=EN> .

³⁵ Is féidir teacht ar théacs na Rialachán a thugann éifeacht don Treoir ar <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2013/si/484/made/en/print>. Thug an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta faoi dhá chomhairliúchán ar chur i bhfeidhm na Treorach. Is féidir teacht orthu seo ag <https://enterprise.gov.ie/en/Consultations/Consultation-on-Article-19-and-Article-22-Treoir-2011-83-EU-on-Consumer-Rights.html> agus <https://enterprise.gov.ie/en/Consultations/Consultation-on-the-Implementation-of-Directive-2011-83-EU-on-Consumer-Rights.html> .

³⁶ Is féidir teacht ar théacs na Treorach um Fhorfheidhmiú Níos Fearr ar <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L2161&from=EN> .

³⁷ Is éard atá i gconarthaí ar an áitreabh ná conarthaí a tugadh i gcrích idir an trádálaí agus an tomhaltóir in áitreabh gnó an trádálaí. Is éard atá i gconarthaí ná conarthaí a chuirtear i gcrích trí úsáid eisiach modhanna cumarsáide cianda amhail conarthaí ar líne agus conarthaí a chuirtear i gcrích ar an teileafón. Is éard atá i gconarthaí seacháitribh ná conarthaí a tugadh i gcrích go príomha lasmuigh d'áitreabh gnó an trádálaí, lena n-áirítear i dteach an tomhaltóra. Tá na téarmaí seo sainmhínithe níos iomláine i gceann 74 (1) de Chuid 5.

faisnéis agus an ceart chun conarthaí áirithe a chealú atá eisiata ó raon feidhme na Treorach agus ó Rialacháin 2013. Lorgaítear tuairimí freisin ar roinnt forálacha roghnacha nua a bhaineann le conarthaí lasmuigh d'áitribh a cuireadh isteach sa Treoir leis an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr.

2. Raon Feidhme Chuid 5

5.4 Baineann an Treoir um Chearta Tomhaltóirí agus Cuid 5 den Scéim leis na conarthaí seo a leanas idir trádálaí agus tomhaltóir:

- (f) conarthaí díolacháin;
- (g) conarthaí seirbhíse;
- (h) conarthaí chun ábhar digiteach a sholáthar nach soláthraítear ar mheán inláimhsithe;
- (i) conarthaí chun uisce, gás nó leictreachas a sholáthar nach soláthraítear i méid teoranta nó i gcainníocht shocráithe;
- (j) conarthaí chun téamh ceantair a sholáthar.³⁸

Tá faisnéis níos mionsonraithe faoi na conarthaí a chuimsítear i gCuid 5 le fáil sna forálacha iarratais ag cinn 75, 76 agus 86 den Chuid agus sna fonótaí a ghabhann leis na cinn seo. Tá sainmhínithe ar na príomhthéarmaí a úsáidtear i gCuid 5 le fáil sna forálacha léirmhínithe i gceann 74 den Chuid agus i gceann 2 de Chuid 1.

5.5 Liostáil Airteagal 3 (3) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí mar a glacadh í líon mór conarthaí nach raibh feidhm ag a fhorálacha maidir leo, lena n-áirítear conarthaí le haghaidh seirbhísí sóisialta; Cúram sláinte; cearrbhachas; seirbhísí airgeadais; maoin dhochorraithe; foirgnimh nua a thógáil; tiontú substaintiúil na bhfoirgneamh atá ann cheana; amroinnt; agus taisteal láneagraithe. Cé is moite de thrí fhoráil shonraithe, eisiaíodh conarthaí taistil paisinéirí ó chur i bhfeidhm na Treorach. Foráiltear le leasú ar an Treoir a dhéanann an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr go mbeidh feidhm ag an gceathrú foráil anois maidir le conarthaí taistil paisinéirí. Leasaigh Treoir nua Taistil Pacáiste a glacadh in 2015 an t-eisiamh blaincéad roimhe seo ar chonarthaí taistil pacáiste ó raon feidhme na Treorach um Chearta Tomhaltóirí chun a fhoráil go mbeadh feidhm ag roinnt dá fhorálacha maidir leis na conarthaí seo.

³⁸ Deir Aithris (19) den CRD go ndéantar conarthaí chun ábhar digiteach a sholáthar; conarthaí chun uisce, gás nó leictreachas a sholáthar nach gcuirtear ar díol i méid teoranta nó i gcainníocht shocráithe; agus ba cheart conarthaí chun téamh ceantair a sholáthar a rangú mar chonarthaí díolacháin ná seirbhíse chun críocha na Treorach. Meastar gur conarthaí seirbhíse iad conarthaí chun seirbhísí digiteacha a sholáthar, áfach, chun críocha na Treorach.

5.6 Deir Aithris (13) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí, áfach, go bhfanann na Ballstáit inniúil de réir dhlí an Aontais chun forálacha na Treorach a chur i bhfeidhm ar réimsí nach dtagann faoina raon feidhme. Dá bhrí sin, féadfaidh na Ballstáit reachtaíocht náisiúnta a fhreagraíonn do fhorálacha na Treorach seo, nó cuid dá forálacha, a bhaineann le conarthaí nach dtagann faoi raon feidhme na Treorach seo a chothabháil nó a thabhairt isteach. De réir mar a rinneadh an Treoir a thrasú le Rialacháin a rinneadh faoi Acht na gComhphobal Eorpach 1972, ní raibh feidhm ag an rogha chun a fhorálacha a leathnú ar an mbealach seo maidir lena trasú in 2013 toisc nach féidir Rialacháin a rinneadh faoi Acht 1972 a úsáid ach amháin chun iad a chur i bhfeidhm maidir le bearta atá riachtanach le oibleagáidí bhallraíochta san AE '. Ní féidir bearta náisiúnta a thugann éifeacht d'fhorálacha roghnacha i reachtaíocht an AE, nó a chuireann forálacha reachtaíocht an AE i bhfeidhm maidir le réimsí atá lasmuigh de scóip na reachtaíochta sin, nó a sháraíonn forálacha reachtaíocht an AE de réir na bhforálacha comhchuibhithe íosta, a chur i bhfeidhm ach amháin trí reachtaíocht phríomha.

5.7 Toisc go bhfuil an Treoir um Chearta Tomhaltóirí le cur i bhfeidhm anois i bpríomhreachtaíocht, molann Cuid 5 forálacha faisnéise agus cealaithe na Treorach a leathnú chuig conarthaí seirbhísí sóisialta, agus a riachtanais faisnéise maidir le conarthaí ar áitribh chuig conarthaí cúram sláinte. Foráiltear leis freisin de réir stádas comhchuibhithe íosta na gceanglas faisnéise maidir le conarthaí ar áitribh i gCaibidil II den Treoir go bhféadfaidh an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta Rialacháin a dhéanamh lena bhforordófar ceanglais bhreise faisnéise maidir le conarthaí ar áitribh i gcoitinne nó le haghaidh difriúil aicmí nó cineálacha conartha san áitreabh. Ar deireadh, molann Cuid 5 go sealadach foráil roghnach a chur leis a chuirtear leis an Treoir leis an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr a cheadaíonn do Bhallstáit an tréimhse cealaithe do chonarthaí áirithe lasmuigh d'áitribh a mhéadú ó 14 lá go 30 lá. Tugtar breac-chuntas níos mionsonraithe ar na forálacha seo thíos. Déantar dhá fhoráil roghnacha eile a bhaineann le conarthaí áirithe lasmuigh d'áitribh a chuirtear leis an Treoir leis an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr nach gcuirtear i bhfeidhm i gCuid 5 a mheas thíos.

3. Achoimre ar Chuid 5

5.8 Tugann Caibidil 1 de Chuid 5 éifeacht do Chaibidil I den Treoir um Chearta Tomhaltóirí agus sainmhínítear téarmaí nach bhfuil iontu ach i gCuid 5 agus sonraítear na conarthaí lena mbaineann, agus nach mbaineann, leis an gCuid (cinn 74-75).

Sonraítear i gCaibidil 2 de Chuid 5 a thugann éifeacht do Chaibidil II den Treoir um Chearta Tomhaltóirí na ceanglais faisnéise réamhchonarthacha a bhaineann le conarthaí ar áitribh (cinn 76-77).

I gCaibidil 3 de Chuid 5 tugtar éifeacht do na ceanglais faisnéise réamhchonarthacha maidir le cianchonarthaí agus áitribh in Airteagail 6 go 8 de Chaibidil III den Treoir (ceannteidil 78-85).

Tugann Caibidil 4 de Chuid 5 éifeacht do cheart na dtomhaltóirí conarthaí áitribh agus cianchonarthaí a chealú in Airteagail 9 go 16 de Chaibidil III den Treoir agus

leagtar amach ann na coinníollacha a rialaíonn feidhmiú an chirt seo (cinn 86-97).

Pléann Caibidil IV den Treoir a chuirtear i bhfeidhm i gCuid 6 den Scéim le tacar ilghnéitheach de chearta tomhaltóirí eile.

Leasuithe arna ndéanamh ar an Treoir um Chearta Tomhaltóirí leis an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr

5.9 Mar a léiríodh thuas, tá Treoir (AE) 2019/2161 maidir le forfheidhmiú agus nuachóiriú níos fearr rialacha cosanta tomhaltóirí an AE tar éis líon mór leasuithe a dhéanamh ar an Treoir um Chearta Tomhaltóirí. Cuirtear na leasuithe seo i bhfeidhm mar a leanas i gCuid 5, Cuid 1 agus Sceidil 1 go 3 den Scéim:

- tugtar éifeacht do na leasuithe agus na breiseanna ar na sainmhínithe in Airteagal 2 den Treoir i gceann 2 (1) de Chuid 1 agus i gceann 74 (1) de Chuid 5;
- tugtar éifeacht do na leasuithe ar na forálacha iarratais in Airteagal 3 den Treoir i gceannteidil 75, 76 agus 78 de Chuid 5;
- tugtar éifeacht do na leasuithe ar na ceanglais faisnéise réamhchonarthacha maidir le conarthaí áitribh in Airteagal 5 den Treoir i gceannteideal 77 de Chuid 5 agus i Sceideal 1;
- tugtar éifeacht do na leasuithe ar na ceanglais faisnéise réamhchonarthacha maidir le conarthaí lasmuigh den áitreabh agus cianchonarthaí in Airteagal 6 den Treoir i gceannteideal 79 de Chuid 5 agus i Sceideal 2;
- tugtar éifeacht i gceann 83 do na ceanglais shonracha faisnéise breise maidir le conarthaí arna dtabhairt i gcrích ar mhargaí ar líne a cuireadh isteach in Airteagal 6a den Treoir;
- leasú Airteagal 7 (3) den Treoir maidir le tosú conarthaí lasmuigh d'áitribh chun seirbhís a sholáthar, chun uisce, gás nó leictreachas nach gcuirtear ar díol i teoranta a sholáthar le linn na tréimhse cealaithe tugtar éifeacht do mhéid nó do chainníocht socraithe, agus chun téamh ceantair a sholáthar, i gceann 94;
- tugtar éifeacht i gceann 82 (7) maidir le hAirteagal 8 (4) den Treoir maidir le faisnéis réamhchonarthach a sholáthar i gconarthaí arna dtabhairt i gcrích trí mheán cumarsáide cian a cheadaíonn spás nó am teoranta chun an fhaisnéis a thaispeáint;
- leasú Airteagal 8 (8) den Treoir ar thosach feidhme le linn na tréimhse cealaithe ar chomhlíonadh achairchonarthaí chun seirbhís a sholáthar, chun uisce, gás nó leictreachas a sholáthar nach gcuirtear ar díol i méid teoranta nó tugtar cainníocht shocraithe, agus chun téamh ceantair a sholáthar, a chuireann an tomhaltóir faoi oibleagáid íoc i bhfeidhm i gceann 94;
- an fhoráil roghnach a cuireadh isteach in Airteagal 9 (1a) den Treoir le haghaidh méadú ó 14 go 30 lá sa tréimhse cealaithe do chonarthaí lasmuigh d'áitribh a tugadh i gcrích i gcomhthéacs

tugtar cuairteanna gan iarraidh ó thrádálaí ar theach tomhaltóra nó turais a eagraíonn trádálaí leis an aidhm nó an éifeacht atá aige táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí, agus an leasú iarmhartach ar Airteagal 9 (2), i bhfeidhm i gceannteidil 88 agus 89;

- tugtar éifeacht i gceann 89 den leasú iarmhartach ar Airteagal 10 (2) den Treoir a eascróidh as an bhforáil roghnach a cuireadh isteach in Airteagal 9 (1a);
- tugtar éifeacht i gceannteidil 92 (7) go (11) do na míreanna breise (4) go (8) a chuirtear le hAirteagal 13 den Treoir maidir le hoibleagáidí an trádálaí i gcás cealú an chonartha;
- tugtar éifeacht i gceann 93 (9) don mhír 2 (a) bhreise a cuireadh isteach in Airteagal 14 den Treoir maidir le hoibleagáidí an tomhaltóra i gcás an conradh a chealú agus an leasú ar Airteagal 14 (4) (b) (ii) tugtar éifeacht dó i gceann 95 (1) (a);
- tugtar éifeacht i gceann 86 (2) (b) agus i leasú Airteagal 16 (m) ar an eisceacht ar an gceart chun leasú ar Airteagal 16 (a) den Treoir ar an eisceacht don cheart cealaithe le haghaidh conarthaí seirbhíse sonraithe. tugtar éifeacht i gceann 86 (2) (d) maidir le cealú conarthaí sonraithe chun ábhar digiteach a sholáthar;
- tugtar éifeacht do leasú larscríbhinn I den Treoir i Sceideal 3.

5.10 Chomh maith leis na leasuithe thuas ar fhorálacha sonracha den Treoir um Chearta Tomhaltóirí, déanann an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr athruithe tábhachtacha ar fhorálacha forfheidhmithe na dTreoir um Chearta Tomhaltóirí, Téarmaí Conartha Éagóracha, Cleachtais Tráchtála Éagóracha, agus na Treoracha maidir le Tásca Pragsanna. Leagtar amach sna forálacha nua forfheidhmithe, ar dtús, raon critéar tascach agus neamh-uileghabhálach atá le cur san áireamh ag cúirteanna agus údaráis riaracháin agus iad ag gearradh pionóis as sáruithe ar na bearta náisiúnta a thugann éifeacht do na ceithre Threoir. Tugann Ceann 115 (2) de Chuid 8 éifeacht do na critéir seo maidir le pionóis a ghearrtar mar gheall ar shárú ar Chuid 5, 6 agus 7 den Scéim. Foráiltear le Ceann 130 de Chuid 9 don leasú riachtanach ar alt 79 (Fíneálacha agus pionóis) den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 i leith sáruithe ar an Treoir um Chleachtais Tráchtála Éagóracha, a gcuirtear a fhorálacha i bhfeidhm i gCodanna 3 agus 4 de 2007 Acht.

5.11 Cuimsíonn an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr forálacha freisin chun na Treoracha um Chearta Tomhaltóirí, Téarmaí Conartha Éagóracha agus Cleachtais Tráchtála Éagóracha a leasú chun foráil a dhéanamh maidir le pionóis fheabhsaithe a ghearradh as sáruithe ar na Treoracha seo a fhorchuirtear de réir Airteagal 21 de Rialachán (AE) 2017/2394 maidir le comhoibriú idir údaráis náisiúnta atá freagrach as dlíthe cosanta tomhaltóirí a fhorfheidhmiú.³⁹

³⁹ Is féidir teacht ar an Rialachán ar <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R2394&from=EN> . Tá na bearta is gá chun an Rialachán a chur chun feidhme le fáil san Aontas Eorpach (Comhar Idir

Déileálann Airteagal 21, i measc rudaí eile, le bearta forfheidhmithe agus pionóis i gcoinne trádálaithe atá freagrach as 'sárú forleathan' nó 'sárú forleathan le gné an Aontais' de dhlíthe cosanta tomhaltóirí an AE. Is éard is 'sárú forleathan' ann gníomh nó neamhghníomh contrártha le dlíthe cosanta tomhaltóirí an AE a dhéanann dochar do chomhleasanna tomhaltóirí i 2 Bhallstát ar a laghad seachas an Bhallstát inar tháinig nó gur tharla an gníomh nó an neamhghníomh, nó ina bhfuil an trádálaí atá freagrach as an ngníomh nó as an neamhghníomh bunaithe. Is sárú forleathan é 'sárú forleathan le gné an Aontais' a dhéanann dochar do chomhleasanna tomhaltóirí i dhá thrian ar a laghad de Bhallstáit an AE a chuimsíonn le chéile dhá thrian ar a laghad de dhaonra an AE. Ceanglaítear leis na leasuithe ar fhorálacha forfheidhmithe na dTreoracha um Chearta Tomhaltóirí, Téarmaí Conartha Éagóracha agus Cleachtais Tráchtála Éagóracha a chinntiú go n-áireofar sna pionóis a ghearrfar ar an dá chineál sáraithe an fhéidearthacht fíneálacha a ghearradh trí nósanna imeachta riaracháin nó imeachtaí dlí a thionscnamh chun fíneálacha a ghearradh, nó iad araon, gurb é uasmhéid na bhfíneálacha sin 4% ar a laghad de láimhdeachas bliantúil an trádálaí sa Bhallstát nó sna Ballstáit lena mbaineann '. I gcásanna nach bhfuil faisnéis faoi láimhdeachas bliantúil an trádálaí ar fáil, ní mór do na Ballstáit 'an fhéidearthacht fíneálacha a ghearradh, a mbeidh a n-uasmhéid de EUR 2 milliún ar a laghad'.

5.12 Foráiltear le Ceann 115 (4) de Chuid 8 go mbeidh duine a dhéanann cion faoi Chuid 5, 6 nó 7 den Scéim arb éard é sárú forleathan nó sárú forleathan le gné Aontais d'fhoráil de na Codanna seo faoi dhlíteanas an pionóis dá bhforáiltear i Rialachán 8 den Aontas Eorpach (Comhoibriú idir Údaráis Náisiúnta atá Freagrach as Dlíthe um Chosaint Tomhaltóirí a Fhorfheidhmiú) 2020. Foráiltear le Ceann 130 do leasú comhchosúil ar alt 79 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007. Déanann Ceann 139 foráil maidir le Rialachán 8 den Aontas Eorpach (Comhoibriú idir Údaráis Náisiúnta atá Freagrach as Forfheidhmiú Dlíthe um Chosaint Tomhaltóirí) 2020 a fhoráil chun foráil a dhéanamh maidir le fíneáil suas le 4% den láimhdeachas bliantúil as sárúithe forleathan agus sárúithe forleathan le hAontas gné a éilítear leis na leasuithe ar Chearta Tomhaltóirí, Téarmaí Conartha Éagóracha agus Cleachtais Tráchtála Éagóracha arna ndéanamh ag an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr.

4. Forálacha roghnacha sa Treoir um Chearta Tomhaltóirí arna gcur chun feidhme i gCuid 5

Ceanglais faisnéise agus ceart cealaithe ar chonarthaí sóisialta a leathnú seirbhísí

5.13 Foráiltear le hAirteagal 3 (3) (a) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí nach mbeidh feidhm ag an Treoir maidir le conarthaí le haghaidh seirbhísí sóisialta, lena n-áirítear 'tithíocht shóisialta, cúram leanaí agus tacaíocht do theaghlaigh agus do dhaoine atá i ngá go buan nó go sealadach, lena n-áirítear cúram fadtéarmach' . Aithris

Na hÚdaráis Náisiúnta atá Freagrach as Forfheidhmiú Dlíthe um Chosaint Tomhaltóirí) Rialacháin 2020 (IR Uimh. 14 de 2020). Is féidir teacht ar na Rialacháin ag <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2020/si/14/made/en/print> .

Dúirt (29) den Treoir go raibh seirbhísí sóisialta eisiata ó raon feidhme na Treorach toisc nach raibh forálacha na Treorach oiriúnach do sheirbhísí den chineál seo. D'eascair a n-eisiamh den chuid is mó ón bhfíric go soláthraíonn údarais phoiblí na seirbhísí seo go hiomlán nó go príomha ar bhonn neamh-mhargaidh i go leor Ballstát. Cuireadh éifeacht le heisiamh seirbhísí sóisialta ó raon feidhme na Treorach i Rialachán 3 (2) (a) de Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013 a rinne an Treoir a thrasú. Mar a tugadh faoi deara thuas, chuir trasú na Treorach le Rialacháin a rinneadh faoi Acht na gComhphobal Eorpach 1972 cosc ar a fhorálacha a chur i bhfeidhm maidir le conarthaí atá eisiata ó raon feidhme na Treorach.

5.14 Toisc go bhfuil an Treoir um Chearta Tomhaltóirí le cur i bhfeidhm anois i bpríomhreachtaíocht, molann Cuid 5 ceanglais faisnéise réamhchonarthacha na Treorach maidir le conarthaí ar áitribh, seacháitribh agus cianchonarthaí i gCaibidlí 2 agus 3 den Chuid a leathnú chuig conarthaí sóisialta seirbhísí. Ní dhéantar foráil dá réir sin sna forálacha maidir le Cuid 5 a chur i bhfeidhm ag ceann 75 (5) chun na conarthaí seo a eisiamh ó raon feidhme na Coda. Cuirtear roinnt seirbhísí sóisialta tábhachtacha mar chúram leanaí agus cúram tí altranais ar fáil go pointe níos mó nó níos lú sa tír seo ar bhonn margaidh agus is conarthaí tomhaltóirí iad na conarthaí dá soláthar. In 2019, d'eisigh an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (CITC) leabhrán faisnéise do thomhaltóirí ar chonarthaí cúraim i dtithe altranais.⁴⁰ Luaigh sé, i measc rudaí eile, mar gheall ar thábhacht agus ardchostas cinntí faoi chúram tí altranais, go raibh sé 'riachtanach go dtabharfaí an fhaisnéis uile is gá do chónaitheoirí chun cinneadh eolasach a dhéanamh sula ndéanann siad tiomantas do chonradh'. Thug an CITC dá aire freisin gur cinneadh a dhéantar go práinneach agus in imthosca struis é an cinneadh dul isteach i dteach altranais. Más conradh lasmuigh d'áitribh é conradh tí altranais a tugadh i gcrích in imthosca den sórt sin faoi raon feidhme Chuid 5, bheadh sé tairbheach go mbeadh sé de cheart ag páirtí an tomhaltóra i gconradh den sórt sin an conradh a chealú laistigh de cheithre lá dhéag ón dáta a raibh tugadh an conradh i gcrích. Toisc nach ndéantar cúram tí altranais agus seirbhísí sóisialta eile a eisiamh ó na forálacha maidir le Cuid 5 a chur i bhfeidhm ag ceann 75 (5), beidh feidhm ag an gceart an conradh i gCaibidil 4 den Chuid a chealú maidir le conarthaí lasmuigh d'áitribh do na seirbhísí seo i de réir na gcoinníollacha a bhaineann le feidhmiú an chirt.

Leathnú ar riachtanais faisnéise maidir le conarthaí áitribh chuig cúram sláinte conarthaí

5.15 Foráiltear le hAirteagal 3 (3) (b) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí nach mbeidh feidhm ag an Treoir maidir le conarthaí le haghaidh cúram sláinte 'mar a shainmhínítear i bpointe (a) de Threoir 2011/24 / AE, cibé acu a sholáthraítear iad trí shaoráidí cúram sláinte nó nach ea'. Deirtear sa sainmhíniú sin 'ciallaíonn cúram sláinte seirbhísí sláinte a sholáthraíonn gairmithe sláinte d'othair chun iad a mheas, a chothabháil nó a athshlánú

⁴⁰ Is féidir teacht ar an leabhrán ag https://www.ccpc.ie/consumers/wp-content/uploads/sites/2/2019/05/Consumer-booklet-Nursing-conarthaí_baile-cúraim.pdf.

staid a sláinte, lena n-áirítear oideas, ligean agus soláthar táirgí míochaine agus gairis leighis. ' Cosúil le conarthaí le haghaidh seirbhísí sóisialta, luaigh aithris (29) den Treoir go raibh seirbhísí sóisialta eisiata ó raon feidhme na Treorach toisc nach raibh forálacha na Treorach oiriúnach do sheirbhísí den chineál seo. Mar an gcéanna spreag a n-eisiamh toisc go soláthraíonn údaráis phoiblí i go leor Ballstát na seirbhísí seo go hiomlán nó go príomha ar bhonn neamh-mhargaidh. Cuireadh éifeacht le heisiamh conarthaí cúram sláinte i Rialachán 3 (2) (b) de Rialachán an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013 a rinne an Treoir a thrasú.

5.16 Molann Cuid 5 ceanglais faisnéise réamhchonarthacha na Treorach maidir le conarthaí ar áitribh i gCaibidil 2 den Chuid a leathnú chuig conarthaí le haghaidh cúram sláinte. Ní dhéantar foráil dá réir sin sna forálacha maidir le Cuid 5 a chur i bhfeidhm ag ceann 75 (5) chun na conarthaí seo a eisiamh ó raon feidhme na Coda.

Níl sé beartaithe, áfach, na ceanglais faisnéise maidir le conarthaí lasmuigh den áitreabh nó cianchonarthaí, nó an ceart an conradh a chealú, a leathnú chuig conarthaí cúram sláinte. Foráiltear leis na forálacha iarratais do Chaibidilí 3 agus 4 de Chuid 5 ag cinn 78 agus 86 dá réir sin chun na conarthaí seo a eisiamh ó raon feidhme an dá Chaibidil. Toisc go gcuirtear seirbhísí cúram sláinte in Éirinn ar fáil go forleathan le haghaidh íocaíochta agus i gcásanna áirithe ar bhonn brabúis, bheadh ceanglas faisnéis a sholáthar san áitreabh ar phraghas na seirbhísí seo sula dtabharfaí an conradh chun críche chun leasa úsáideoirí na seirbhísí seo. Fuair suirbhé ar 252 dochtúir agus fioclóir cleachtas ginearálta a rinne an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí ag an am i 2010 nár thaispeáin 68 faoin gcéad d'fhioclóirí agus 50 faoin gcéad de dhochtúirí sceideal praghsanna ar a n-áitribh.⁴¹ Cé go bhfuil an suirbhé seo dátaite anois agus nach ndearnadh suirbhé den chineál céanna ina dhiaidh sin, is díol spéise fós a thorthaí. Dúirt an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí 'gur cheart d'aon soláthraí seirbhíse don phobal praghsanna do ghnáthsheirbhísí a thaispeáint agus níl aon chúis ann nár cheart do dhochtúirí agus d'fhioclóirí an cleachtas seo a leanúint'. Dúirt sé freisin go raibh sé ag obair le comhlachtaí rialála agus ionadaíochta míochaine agus fioclóireachta ó foilsíodh an suirbhé d'fhonn cód cleachtas a chur i bhfeidhm do dhochtúirí agus d'fhioclóirí chun sceideal caighdeánach táillí a thaispeáint in áit fheiceálach ina n-áitribh. In 2011, d'fhoilsigh an Chomhairle Fiaclóireachta Cód Cleachtas a Bhaineann le Táillí a Thaispeáint i gCleachtas Fiaclóireachta.⁴² Éilíonn an Cód ar fhioclóirí i gcleachtadh ginearálta na táillí ar raon de chóireálacha sonraithe a thaispeáint. Níl aon chód coibhéiseach ann do lia-chleachtóirí. Deirtear i dTreoir Chomhairle na nDochtúirí Leighis ar lompair Gairmiúil agus Eitic do Lia-Chleachtóirí Cláraithe gur chóir go mbeadh na táillí a ghearrann tú oiriúnach do

⁴¹ An Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí, *Tuarascáil Bhliantúil 2010*, lgh 35-37. Is féidir teacht ar an Tuarascáil ag <https://www.ccpcc.ie/consumers/wp-content/uploads/sites/2/2017/03/NCA-2010-Annual-Report.pdf>.

⁴² Is féidir teacht ar an gCód ar [http://www.dentalcouncil.ie/files/Display%20of%20Private%20Fees%20-%20Code%20of%20Practice%20\(Feb%202011\)%20-%2020110330.pdf](http://www.dentalcouncil.ie/files/Display%20of%20Private%20Fees%20-%20Code%20of%20Practice%20(Feb%202011)%20-%2020110330.pdf).

na seirbhísí a chuireann tú ar fáil Ba chóir duit a rá le hothair roimh an gcomhairliúchán agus an chóireáil cad is dóigh go mbeidh na costais. ⁴³

Ceanglais bhreise faisnéise réamhchonarthacha maidir le conarthaí ar áitribh

5.17. Cé gur forálacha comhchuibhithe uasta iad an chuid is mó d'fhorálacha na Treorach um Chearta Tomhaltóirí, is íosbhearta comhchuibhithe iad na ceanglais faisnéise maidir le conarthaí áitribh ag Airteagal 5 den Treoir. Deirtear in Airteagal 5 (4) go bhféadfaidh na Ballstáit ceanglais bhreise faisnéise réamhchonarthacha a ghlacadh nó a chothabháil maidir le conarthaí lena mbaineann an tAirteagal. Cé nach moltar aon cheanglais bhreise faisnéise maidir leis na conarthaí seo i gCaibidil 2 de Chuid 5, foráiltear le ceann 76 (5) go bhféadfaidh an tAire Fiontair, Trádála agus Fostaíochta, le Rialacháin, ceanglais bhreise faisnéise a fhorordú le cur i bhfeidhm ar chonarthaí ar áitribh i gcoitinne nó go difriúil aicmí nó cineálacha conartha san áitreabh.

Tréimhse cealaithe a leathnú do chonarthaí áirithe lasmuigh den áitreabh

5.18 Foráiltear le hAirteagal 4 (8) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr go gcuirfean an mhír seo a leanas (1a) isteach in Airteagal 9 den Treoir um Chearta Tomhaltóirí:

1a. Féadfaidh na Ballstáit rialacha a ghlacadh de réir na Treorach seo lena ndéantar an tréimhse aistarraingthe 14 lá dá dtagraítear i mír 1 a shíneadh go 30 lá le haghaidh conarthaí arna dtabhairt i gcrích i gcomhthéacs cuairteanna gan iarraidh ag trádálaí ar theach tomhaltóra nó turais arna n-eagrú ag trádálaí agus é mar aidhm nó éifeacht aige táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí chun leasanna dlisteanacha tomhaltóirí a chosaint maidir le cleachtais mhargaíochta nó díola ionsaitheach nó míthreorach. Beidh na rialacha sin comhréireach, neamh-idirdhealaitheach agus beidh údar leo ar fhorais chosanta tomhaltóirí.

5.19 Foráiltear le Ceann 88 (5) de réir na rogha rialála do Bhallstáit ar feadh tréimhse cealaithe 30 lá do na conarthaí lasmuigh d'áitribh dá dtagraítear in Airteagal 9 (1a) nua den Treoir um Chearta Tomhaltóirí. Mar a dúradh sa fonóta don cheann, áfach, tá an rogha seo a áireamh sa Scéim sealadach agus níor glacadh cinneadh críochnaitheach maidir lena cur chun feidhme.

Iarrtar tuairimí ar na forálacha roghnacha atá curtha san áireamh i gCuid 5 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

⁴³ Comhairle na nDochtúirí Leighis. *Treoir ar Iompar Gairmiúil agus Eitic do Lia-Chleachtóirí Cláraithe* 8ú Eagrán 2019, mír 44.5. Is féidir teacht ar an Treoir ar <https://medicalcouncil.ie/news-and-publications/reports/guide-to-professional-conduct-and-ethics-for-registered-medical-practitioners-amended-.pdf> .

5. Forálacha roghnacha sa Treoir um Chearta Tomhaltóirí nach bhfuil curtha chun feidhme i gCuid 5.

Maolú ó eisceacht ar an gceart aistarraingthe do chonarthaí seacháitribh áirithe

5.20 Foráiltear le hAirteagal 4(12) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearn go gcuirfear an mhír seo a leanas le hAirteagal 16 den Treoir um Chearta Tomhaltóirí (Eisceachtaí ón gceart aistarraingthe):

Féadfaidh na Ballstáit maolú ar na heisceachtaí ón gceart aistarraingthe atá leagtha amach i bpointí (a), (b), (c) agus (e) den chéad mhír le haghaidh conarthaí arna dtabhairt i gcrích i gcomhthéacs cuairteanna gan iarraidh ó thrádálaí ar thomhaltóir baile nó turais arna n-eagrú ag trádálaí leis an aidhm nó leis an éifeacht táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí chun leasanna dlisteanacha tomhaltóirí a chosaint maidir le cleachtais mhargaíochta nó díola ionsaitheach nó míthreorach. Beidh forálacha den sórt sin comhréireach, neamh-idirdhealaitheach, agus beidh údar leo ar fhorais chosanta tomhaltóirí.

5.21 Is iad seo a leanas na heisceachtaí ón gceart aistarraingthe in Airteagail 16 (a), (b), (c) agus (e) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí:

(a) conarthaí seirbhíse tar éis an tseirbhís a bheith curtha i gcrích go hiomlán ach, má chuireann an conradh oibleagáid ar an tomhaltóir a íoc, mura dtosaíonn an fheidhmíocht le toiliú sainráite an tomhaltóra roimh ré, agus má admhaítear go gcaillfidh sé a cheart aistarraingthe a luaithe a bheidh an conradh déanta curtha i gcrích go hiomlán ag an trádálaí;

(b) conarthaí chun earraí nó seirbhísí a sholáthar a bhfuil an praghas ag brath orthu ar luaineachtaí sa mhargadh airgeadais nach féidir leis an trádálaí iad a rialú agus a d'fhéadfadh tarlú le linn na tréimhse aistarraingthe;

(c) conarthaí chun earraí a sholáthar a dhéantar de réir shonraíochtaí an tomhaltóra nó go soiléir pearsantaithe;

(e) soláthar earraí séalaithe nach bhfuil oiriúnach le filleadh mar gheall ar chúiseanna cosanta sláinte nó sláinteachais agus a bhí séalaithe tar éis iad a sheachadadh.

Is é éifeacht an bhreis roghnach seo ar Airteagal 16 ná an ceart a thabhairt do thomhaltóirí na conarthaí a liostaítear thuas a chealú dá dtabharfaí an conradh i gcrích i gcomhthéacs cuairteanna gan iarraidh ag trádálaí ar theach tomhaltóra nó turas a d'eagraigh trádálaí leis an aidhm nó éifeacht táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí. Ní dhéanann Cuid 5 aon fhoráil maidir lena chur chun feidhme. Measann an Roinn ar an iomlán go dtugann na forálacha atá ann cosaint leordhóthanach agus comhréireach do thomhaltóirí ach breithneoidh sí aon tuairimí i bhfabhar an fhoráil roghnach seo a chur i bhfeidhm atá sna

freagraí ar an gcomhairliúchán.

Coinníollacha a bhaineann le heisceacht maidir le ceart aistarraingthe as áitribh shonraithe conarthaí

5.22 Foráiltear le hAirteagal 4 (12) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearn go gcuirfear an mhír seo a leanas le hAirteagal 16 den Treoir um Chearta Tomhaltóirí:

I gcás conarthaí seirbhíse a chuireann oibleagáid ar an tomhaltóir íoc i gcás inar iarr an tomhaltóir cuairt go sonrach ón trádálaí chun deisiúcháin a dhéanamh, féadfaidh na Ballstáit a fhoráil go gcaillfidh an tomhaltóir an ceart aistarraingthe tar éis don tseirbhís a bheith déanta curtha i gcrích go hiomlán ar choinníoll go bhfuil an fheidhmíocht tosaithe le toiliú sainráite an tomhaltóra roimh ré.

Faoi Airteagal 16 (a) den Treoir, tá neamhfheidhm an chirt chun Conradh seirbhíse a chealú a chuireann oibleagáid ar an tomhaltóir íoc agus a comhlíonadh go hiomlán faoi réir dhá choinníoll. Ar dtús, gur cuireadh tús leis an bhfeidhmíocht le toiliú sainráite an tomhaltóra roimh ré agus, ar an dara dul síos, gur thosaigh sé le admháil an tomhaltóra go gcaillfidh sé nó sí an ceart an Conradh a chealú a luaithe a bheidh an Conradh curtha i gcrích go hiomlán. Chuirfeadh an bhreis atá beartaithe le hAirteagal 16 deireadh leis an dara ceann de na coinníollacha seo i gcás conarthaí seirbhíse chun deisiúcháin a dhéanamh i gcás inar iarr an tomhaltóir cuairt go sonrach ón trádálaí chun na críche seo. Ní dhéanann Cuid 5 aon fhoráil maidir lena chur chun feidhme. Measann an Roinn gur cosaint thábhachtach do thomhaltóirí an coinníoll a bhaineann le admháil go gcailltear an ceart aistarraingthe ach breithneoidh sí aon tuairimí i bhfabhar an fhoráil roghnach seo a chur i bhfeidhm atá sna freagraí ar an gcomhairliúchán.

Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na bhforálacha roghnacha thuas i gCuid 5 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

VI Cuid 6 Cearta tomhaltóirí eile

1. Bunús de Chuid 6

6.1 I gCuid 6 den Scéim tugtar éifeacht d'Airteagail 19, 21 agus 22 de Chaibidil IV (Cearta Tomhaltóirí Eile) agus d'Airteagal 27 de Chaibidil V (Forálacha Ginearálta) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí. Cuirtear na forálacha seo i bhfeidhm faoi láthair i Rialacháin 24 go 27 agus 32 de Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013.

6.2 Cuireann Ceann 99 (Táillí as modhanna íocaíochta a úsáid) Airteagal 19 den Treoir i bhfeidhm agus cuireann sé cosc ar thrádálaithe muirir a ghearradh ar thomhaltóirí maidir le modh íocaíochta áirithe a úsáid, táillí a sháraíonn an costas a íocann an trádálaí as a leithéid a úsáid acmhainn.⁴⁴

Cuireann Ceann 100 (Íocaíochtaí Breise) Airteagal 22 den Treoir i bhfeidhm agus foráiltear go ndéanfaidh an trádálaí toiliú sainráite an tomhaltóra a lorg le haghaidh aon íocaíochta breise sa bhreis ar an luach saothair a comhaontaíodh ar phríomhshuim an trádálaí sula mbeidh an tomhaltóir faoi cheangal ag Conradh nó tairiscint. oibleagáid chonarthat. Mura bhfuair an trádálaí toiliú sainráite an tomhaltóra ach go ndearna sé é a tháil trí roghanna réamhshocráithe a úsáid a cheanglaítear ar an tomhaltóir a dhiúltú d'fhonn an íocaíocht bhreise a sheachaint, beidh an tomhaltóir i dteideal aisíocaíocht na híocaíochta.⁴⁵

Cuireann Ceann 101 (Muirir as cumarsáid ar an teileafón) Airteagal 21 den Treoir i bhfeidhm agus foráiltear, i gcás ina n-oibríonn trádálaí líne teileafóin chun teagmháil a dhéanamh leis an trádálaí ar an teileafón i ndáil le Conradh a tugadh i gcrích leis an trádálaí, níl an tomhaltóir faoi cheangal íoc níos mó ná an bunráta agus tú i dteagmháil leis an trádálaí.

Cuireann Ceann 102 (Díol Inertia) Airteagal 27 den Treoir i bhfeidhm agus foráiltear, i gcás ina soláthraíonn trádálaí táirge gan iarraidh do thomhaltóir, go bhfuil an tomhaltóir díolmhaithe ó aon cheanglas breithniú a dhéanamh ar an táirge.

⁴⁴ Laghdaíodh raon feidhme éifeachtach Airteagal 19 go mór leis an toirmeasc i dTreoir um Sheirbhísí Íocaíochta 2015 a tugadh i bhfeidhm i Rialachán 86 de Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Seirbhísí Íocaíochta) 2018 ar tháillí íocaíochta ar a dtugtar idirbhearta cárta íocaíochta ceithre pháirtí, i.e. iad siúd ina mbaineann an t-idirbheart íocaíochta leis an mbanc a d'eisigh an cárta íocaíochta don íocóir agus don bhanc faighteora a bhainistíonn idirbhearta cárta thar ceann an íocaí. Is iad seo an cineál idirbhearta cárta íocaíochta is coitianta agus áirítear leo na Scéimeanna Vísáí agus MasterCard. Mar thoradh ar achtachán Rialacháin 2018, níl feidhm éifeachtach ag Airteagal 19 den Treoir agus Rialachán 25 de Rialacháin 2013 ach maidir leis an rud ar a dtugtar idirbhearta cárta íocaíochta trí pháirtí, i.e. iad siúd a bhaineann le scéimeanna cártaí mar American Express agus Diners 'Club ina bhfeidhmíonn úinéir na scéime mar eisitheoir agus faighteoir an chárta.

⁴⁵ Is iad an fhoirm is coitianta de roghanna réamhshocráithe den sórt sin boscaí réamh-tic ar láithreáin ghréasáin.

2. Raon Feidhme Chuid 6

6.2 Cosúil le Caibidlí IV agus V den Treoir um Chearta Tomhaltóirí a gcuireann sí a forálacha i bhfeidhm, tá feidhm ag Cuid 6 den Scéim maidir leis na conarthaí seo a leanas idir trádálaí agus tomhaltóir:

- (f) conarthaí díolacháin;
- (g) conarthaí seirbhíse;
- (h) conarthaí chun ábhar digiteach a sholáthar nach soláthraítear ar mheán inláimhsithe;
- (i) conarthaí chun uisce, gás nó leictreachas a sholáthar nach soláthraítear i méid teoranta nó i gcainníocht shocraithe;
- (j) conarthaí chun téamh ceantair a sholáthar.

Tá faisnéis níos mionsonraithe faoi na conarthaí a chuimsítear i gCuid 6 le fáil sa fhoráil iarratais ag ceann 98 den Chuid agus sna fonótaí don cheann.

3. Feidhm Chuid 6 den Scéim maidir le conarthaí atá eisiata ó raon feidhme na Treorach um Chearta Tomhaltóirí

6.3 Mar a leagtar amach i mír 5.5 thuas, liostaítear in Airteagal 3 (3) den Treoir um Chearta Tomhaltóirí líon mór conarthaí nach bhfuil feidhm ag forálacha na Treorach maidir leo, lena n-áirítear conarthaí le haghaidh seirbhísí sóisialta; Cúram sláinte; cearrbhachas; seirbhísí airgeadais; maoin dhochorraithe; foirgnimh nua a thógáil; tiontú substaintiúil na bhfoirgneamh atá ann cheana; agus sciar ama.⁴⁶ Tá feidhm ag na heisiaimh seo dá réir sin maidir le hAirteagail 19, 21 agus 22 den Treoir, cé nach mbaineann siad le hAirteagal 27. Cé go bhforáiltear leis an Treoir go bhféadfaidh na Ballstáit forálacha na Treorach a chur i bhfeidhm maidir le conarthaí atá lasmuigh dá raon feidhme, níorbh fhéidir aon fhorálacha de na hAirteagail seo a leathnú chuig conarthaí eisiata i Rialacháin arna ndéanamh faoi Acht na gComhphobal Eorpach 1972.

6.4 Toisc go bhfuil Airteagail 19, 21, 22 den Treoir á gcur i bhfeidhm anois i bpríomhreachtaíocht, molann Cuid 6 a bhforálacha a leathnú chuig na conarthaí go léir atá eisiata ó raon feidhme na Treorach seachas conarthaí le haghaidh seirbhísí airgeadais. Bhí na heisiaimh eárnálacha in Airteagal 3 (3) den Treoir frámaithe le forálacha na Treorach maidir le faisnéis réamhchonarthach agus cealú conarthaí cian agus áitribh i gcuimhne agus níl aon chúis beartais ná praiticiúil ann cén fáth

⁴⁶ Tá feidhm ag Airteagail 19 agus 22 cheana maidir le conarthaí taistil paisinéirí agus foráiltear le leasú sa Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr go gcuirfear Airteagal 21 i bhfeidhm ar na conarthaí seo freisin. Ó 2018, tá feidhm ag Airteagail 19, 21 agus 22 maidir le conarthaí taistil pacáiste.

nár cheart go mbeadh feidhm ag forálacha Airteagail 19, 21 agus 22, seachas seirbhísí airgeadais, maidir le conarthaí tomhaltóirí i gcoitinne. Toisc go bhfuil conarthaí agus idirbhearta seirbhísí airgeadais faoi réir rialála mionsonraithe earnála, tá údar le heisceacht ó na conarthaí seo.

Iarrtar tuairimí ar raon feidhme Chuid 6 den Scéim a leathnú agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

VII Cuid 7 Téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí

1. Bunús de Chuid 7

7.1. I gCuid 7 den Scéim tugtar éifeacht do Threoir 93/13/CEE ar théarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí, beart a aithnítear go ginearálta mar cheann de na gnéithe is tábhachtaí d'fhaisnéis tomhaltóra an Aontais Eorpaigh. In Aithris (9) den Treoir luaitear go bhféachann sí le tomhaltóirí a fhaigheann earraí agus seirbhísí a chosaint 'ar mhí-úsáid cumhachta ag an díoltóir nó ag an soláthróir, go háirithe i gcoinne conarthaí caighdeánacha aon-thaobhach agus eisiámh éagórach cearta riachtanacha i gconarthaí.'

7.2. Murab ionann agus na Treoracha Díolacháin, Ábhar Digiteach agus Cearta Tomhaltóirí a chuirtear chun feidhme i gCodanna 2, 3, 5 agus 6 den Scéim, is beart comhchuibhithe íosta í an Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha. Deirtear in Airteagal 3(7) den Treoir go bhféadfaidh na Ballstáit 'na forálacha is déine atá comhoiriúnach leis an gConradh sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo a ghlacadh nó a choinneáil, chun an leibhéal is mó cosanta a chinntiú don tomhaltóir.' Rinne Caibidil V de thogra an Choimisiúin Eorpaigh 2008 maidir le Treoir um Chearta Tomhaltóirí iarracht na forálacha lena rialaítear téarmaí conartha éagóracha a chur ar bhonn uasta comhchuibhithe.⁴⁷ Níor éirigh leis an iarracht an tacaíocht riachtanach a fháil ó na Ballstáit agus fágadh na forálacha maidir le téarmaí conartha éagóracha ar lár ón Treoir a glacadh in 2011. Cé go bhfuil carachtar comhchuibhithe uasta anois ag beagnach gach reachtaíocht um chosaint tomhaltóirí san AE, thug an Coimisiún Eorpach le fios nach bhfuil aon phleananna ann an stádas comhchuibhithe íosta den Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha a athrú.

7.3. Ní dhéileálann na leasuithe a dhéantar leis an Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha le hAirteagal 1 den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr ach le forfheidhmiú na Treorach agus ní dhéantar aon ní lena forálacha substainteacha. Mar a leagtar amach i míreanna 5.11 agus 5.12 thuas, leagtar amach i gceannteideal 115 de Chuid 8 na critéir atá le cur san áireamh agus pionóis á bhforchur i leith sáruithe ar Théarmaí an Chonartha Éagórach, ar Chleachtais Tráchtála Éagóracha agus ar Threoracha um Chearta Tomhaltóirí. Foráiltear leis freisin go mbeidh duine a dhéanann cion faoi Codanna 5, 6 nó 7 den Scéim arb sárú forleathan é, nó sárú forleathan le gné Aontais, ar fhoráil de na Codanna seo faoi dhliteanas na bpionós feabhsaithe atá i bhfeidhm maidir le sáruithe ar na forálacha seo faoi Rialacháin 2020 an Aontais Eorpaigh (Comhoibriú idir Údaráis Náisiúnta atá Freagrach as Forfheidhmiú Dílíthe um Chosaint Tomhaltóirí) 2020.

7.4. Is í Rialacháin an Chomhphobail Eorpaigh (Téarmaí Éagóracha i gConarthaí Tomhaltóirí) 1995 (IR Uimh. 27 de

⁴⁷ Is féidir teacht ar an togra ar

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008PC0614&from=EN> .

1995).⁴⁸ Leasaíodh na Rialacháin seo trí huair. Le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Éagóracha i gConarthaí Tomhaltóirí) (Leasú) 2000 (IR Uimh. 307 de 2000) cuireadh an ceanglas ar Bhallstáit in Airteagal 7(2) den Treoir chun feidhme chun a chinntiú go bhféadfadh eagraíochtaí a bhfuil leas dlisteanach acu tomhaltóirí a chosaint caingean a dhéanamh os comhair na gcúirteanna le haghaidh cinnidh i dtaobh an raibh téarmaí conartha éagórach nó nach raib.⁴⁹ Foráladh i Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Éagóracha i gConarthaí Tomhaltóirí) (Leasú) 2013 (IR Uimh. 160 de 2013) go bhféadfadh comhlacht údaraithe iarratas a dhéanamh chun na Cúirte Cuarda chomh maith leis an Ard-Chúirt ar dhearbhu go bhfuil téarma conartha arna dhréachtú le húsáid ghinearálta éagórach agus i gcás urghaire, lena n-áirítear urghaire eatramhach, i gcoinne trádálaí a úsáideann téarma éagórach.⁵⁰ Le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Conartha Éagóracha) (Leasú) 2014 (IR Uimh. 336 de 2014) tugadh ról forfheidhmithe don Choimisiún um Rialacháin Cumarsáide maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí idir tomhaltóirí agus soláthraithe líonraí agus seirbhísí cumarsáide leictreonaí agus ráta préimhe seirbhísí.⁵¹ Le halt 94 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 tugadh feidhm fhorfheidhmithe don Bhanc Ceannais roimhe seo faoi na Rialacháin um Théarmaí Conartha Éagóracha maidir le conarthaí tomhaltóirí le soláthraithe seirbhíse airgeadais rialáilte.

7.5 Cé gur bhain formhór na mBallstát eile leas as íos-stádas comhchuibhithe na Treorach chun a fhorálacha sa reachtaíocht náisiúnta a fhorlíonadh, ní dhearna na Rialacháin lena dtugtar éifeacht don Treoir sa tír seo aon bhreiseán substaintiúil le forálacha na Treorach nó síneadh leo. Is é an t-aon bhreisiú den sórt sin a rinneadh go dtí seo ná an fhoráil ag alt 21(6) den Acht Eadrána 2010 lena bhforáiltear go mbeidh téarma i gcomhaontú eadrána ar tomhaltóir é ceann de na páirtithe agus lena bhforáiltear go gcaithfidh gach páirtí a chostais féin a sheasamh, meastar gur téarma éagórach é chun críocha Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Éagóracha i gConarthaí Tomhaltóirí) 1995.

7.6 Measann an Roinn, tar éis beagnach trí scór bliain ó glacadh na Treorach, go bhfuil sé in am anois na forálacha reachtúla lena rialaítear téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí a neartú. De bharr forbairtí mar fhás leanúnach idirbhearta ar líne tá gá le cosaintí níos fairsinge agus níos éifeachtaí do thomhaltóirí ó théarmaí conartha éagóracha agus aon-thaobhach. Is iondúil go mbaineann na gnóthaí a úsáideann conarthaí caighdeánacha tomhaltóirí leas as sainchomhairle dlí chun na conarthaí seo a fhorbairt agus a imscaradh. De ghnáth ní bhíonn aon bhuntáiste den sórt sin ag na tomhaltóirí a chláraíonn leis na conarthaí seo agus bíonn forálacha tacaíochta reachtacha de dhíth orthu lena chinntiú go gcosnaítear a leasanna. Foráiltear le Cuid 7 den Scéim dá réir sin do roinnt athruithe suntasacha ar fhorálacha na Treorach um Théarmaí Conartha Éagóracha mar a thugtar éifeacht dóibh faoi láthair sna Rialacháin 1995. Tugtar achoimre ina dhiaidh seo ar na príomh-athruithe den sórt sin. Toisc nach mór do reachtaíocht náisiúnta maidir le téarmaí conartha éagóracha

⁴⁸ Is féidir teacht ar na Rialacháin ar

<http://www.irishstatutebook.ie/eli/1995/si/27/made/en/print> .

⁴⁹ <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2000/si/307/made/en/print> .

⁵⁰ <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2013/si/160/made/en/print> .

⁵¹ <http://www.legislation.ie/eli/2014/si/336/made/en/pdf> .

éifeacht iomlán a thabhairt d'fhorálacha na Treorach, tá fócas na hachóimre ar na forálacha lena síntear agus lena neartaítear na cosaintí atá sa Treoir. Tá cúlra agus réasúnaíocht na bhforálacha lena mbaineann leagtha amach níos mionsonraithe sna fonótaí do na ceannteidil éagsúla.

2. Athruithe ar fhorálacha reatha ar théarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí

1. Raon feidhme na bhforálacha (ceannteideal 105)

7.7 Luaitear in Aithris (10) de Théarmaí an Chonartha Éagórach gur cheart go mbeadh feidhm ag a rialacha 'maidir le gach Conradh a chuirtear i gcrích idir díoltóirí nó soláthraithe agus tomhaltóirí'. Dheimhnigh Cúirt Bhreithiúnais na hEorpa go bhfuil sé i gceist go mbainfidh an Treoir le gach earnáil gníomhaíochta eacnamaíochta.⁵² Mar sin tá feidhm ag Cuid 7 den Scéim maidir le gach Conradh idir trádálaí agus tomhaltóir, lena n-áirítear na conarthaí díolacháin, ábhar digiteach, seirbhísí digiteacha agus seirbhísí a chumhdaítear le Codanna 2 go 4.

7.8 Foráiltear le hAirteagal 2(a) den Treoir a léitear i dteannta Airteagal 3(1) nach bhfuil ach téarmaí conartha nár caibidlíodh ina n-aonar faoi réir rialacha na Treorach. Dá bhrí sin, tá feidhm ag an Treoir go bunúsach maidir leis na téarmaí dá dtagraítear in Airteagal 3 (2) mar 'conradh /conarthaí caighdeánach réamhfhóirmithe.' Foráiltear le Ceannteideal 105(2)(a) go mbeidh feidhm ag Cuid 7 maidir le téarmaí conartha idirbheartaithe agus neamh-idirbheartaithe. B'fhéidir go gceapfaí go bhfuil téarmaí conartha a comhaontaíodh idir trádálaí agus tomhaltóir níos dóchála a bheith cóir ná téarmaí 'tóg leat é nó fág i do dhiaidh é' i gconradh foirme caighdeánach, ach níl aon ráthaíocht ann go dtabharfar neamhshiméadracht den tréith chumhachta faisnéise agus margála de chonarthaí tomhaltóirí dóibh amhlaidh. Trí fhorálacha Chuid 7 a chur i bhfeidhm ar théarmaí ar caibidlíodh agus nár caibidlíodh, beidh cur i bhfeidhm na bhforálacha seo ar chonarthaí atá ar caibidlíodh go páirteach agus nár caibidlíodh go páirteach níos simplí agus cuideofar le díospóidí a chosc maidir le cibé an ndearnadh téarmaí a chaibidliú nó nach ndearnadh.

7.9 Tá an Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha roimh theacht chun cinn an gheilleagair dhigitigh agus na gconarthaí ina soláthraíonn an tomhaltóir sonraí pearsanta don trádálaí. Ní thugtar sa Treoir sainmhíniú ar 'chonradh' agus ní luaitear in áit ar bith nach dtagann ach conarthaí ina n-íocann an tomhaltóir praghas faoina raon feidhme. Chinn Cúirt Bhreithiúnais na hEorpa gur tháinig Conradh ráthaíochta faoina chuir duine príobháideach ráthaíocht ar iasacht a thóg daoine eile faoi raon feidhme na Treorach cé nár áiríodh sa chonradh ráthaíochta aon cheanglas maidir le breithniú airgeadaíochta ar an bpáirt den ráthóir.⁵³ Tá treoir an Choimisiúin Eorpaigh maidir leis an Treoir den tuairim 'go gcaithfear a mheas go gcumhdaítear sa TCTE conarthaí idir tomhaltóirí agus soláthraithe seirbhísí meán sóisialta is cuma an gcaithfidh tomhaltóirí méideanna áirithe airgid a íoc nó an cibé bhfuil

⁵² Cás C-537/13, *Air Berlin*, mír 44.

⁵³ Cás C-74/15 *Dumitru Tarcau* agus Cás C-534/15 *DUMITRAȘ*

i mbreithniú na seirbhísí ábhar agus próifiliú a ghineann tomhaltóirí i gceist'.⁵⁴ D'ainneoin an chásdlí agus na teorach seo, is inmhianaithe nach mbeadh aon amhras faoin ábhar. Foráiltear le Ceannteideal 105(2)(b) dá réir sin nach ndéantar Conradh a eisiáimh ó chur i bhfeidhm Chuid 7 mar gheall ar an bhfíric nach n-íocann an tomhaltóir praghas faoin gconradh.

2. Trédhearcacht de théarmaí conartha (ceannteideal 106)

7.10 Luaitear in Airteagal 5 den Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha 'i gcás conarthaí ina bhfuil na téarmaí go léir nó téarmaí áirithe a thairgtear don tomhaltóir i scríbhinn, nach mór na téarmaí seo a dhréachtú i dteanga shimplí intuigthe'. In Aithris 20 den Treoir déantar an coinníoll measartha cúng seo a leathnú agus luaitear 'cé gur cheart conarthaí a dhréachtú i dteanga shimplí, intuigthe, ba cheart go dtabharfaí deis don tomhaltóir na téarmaí go léir a scrúdú.' I roinnt breithiúnas, chinn an Chúirt Bhreithiúnais Eorpach nach féidir an ceanglas maidir le trédhearcacht a laghdú go ceanglas go mbeadh téarmaí conartha 'intuigthe go foirmiúil agus go gramadach' ach 'go gcaithfear iad a thuiscint ar bhealach níos leithne'. Tá an 'ceanglas go gcaithfear téarma conarthach a dhréachtú i dteanga shimplí intuigthe ní mór a thuiscint go gceanglaítear freisin go leagfaí amach go trédhearcach sa chonradh feidhmiú sonrath an tsásra lena mbaineann an téarma ábhartha agus an gaol idir an sásra sin agus an ceann a sholáthraítear le haghaidh téarmaí conarthacha eile, ionas go mbeidh an tomhaltóir in ann na hiarmhairtí eacnamaíocha dó a thagann uaidh a mheas ar bhonn critéar soiléir, sothuigthe.'⁵⁵

7.11 De bhreis ar cheanglas Airteagal 5 den Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha go léireofaí téarmaí conartha i dteanga shimplí intuigthe, foráiltear le ceannteideal 106 go bhfuil téarma conartha tomhaltóra trédhearcach más rud é -

- go gcuirtear ar fáil don tomhaltóir é ar bhealach a thugann fíor-dheis don tomhaltóir dul i dtaithe ar an téarma sula gcuirtear an Conradh i gcrích;
- go dtugtar suntasacht chuí dó más téarma núíosacha nó dochraideach é;
- go mbeadh na costais agus na hiarmhairtí eacnamaíocha a thagann as an téarma intuigthe don ghnáth-thomhaltóir.

Beidh sárú ag trádálaí ar an gceanglas a chinntiú go bhfuil téarmaí conarthaí tomhaltóra trédhearcach ina chleachtas tráchtála toirmiscthe faoin

⁵⁴ An Coimisiún Eorpach, 2019, *Treoir maidir le léirmhíniú agus cur i bhfeidhm Threoir 93/13/CEE ón gComhairle an 5 Aibreán 1993 maidir le téarmaí conartha éagóracha i gconarthaí tomhaltóirí*, lgh 9-10). ⁵⁵ Cás C-26/13 *Kasler*, míreanna 50-51 agus 70-71. Féach freisin Cás C-96/14 *Van Hove*, míreanna 40 agus 50; Cás 143/13 *Matei agus Matei*, mír 74; Cás C-384/14 *Bucura*, mír 66; agus Cás C-186/16 *Andricucic*, míreanna 44-47;.

An tAcht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 chun críocha alt 71 (Faoiseamh sibhialta trí orduithe toirmisc), alt 73 (Gnóthais) agus alt 75 (Fógraí comhlionta) den Acht.

3. Téarmaí conartha díolmhaithe ó mheasúnú éagothroime (ceannteideal 108)

7.12 In Airteagal 4(2) den Treoir maidir le Téarmaí Conartha Éagóracha déantar maolú ó mheasúnú ar théarmaí conartha éagothroime nach mbaineann ‘leis an sainmhíniú ar príomhábhar an chonartha ná le leordhóthanacht an phraghais agus an luach saothair, ar thaobh amháin, i gcoinne na seirbhísí nó na n-earraí a sholáthraítear mar mhalaírt, ar an taobh eile, a mhéid atá na téarmaí seo i dteanga shimplí intuigthe’. De ghnáth tugtar díolúine na dtéarmaí lárnacha air seo. Chinn an Chúirt Bhreithiúnais Eorpach gurb iad ‘príomhábhar an chonartha’ na téarmaí ‘lena leagtar síos oibleagáidí riachtanacha an chonartha agus, dá bharr sin, déantar é a shainiú’.⁵⁶

7.13 Le Ceannteideal 108(1) de Chuid 7 tugtar éifeacht don díolúine ó mheasúnú ó éagothroime in Airteagal 4(2) den Treoir. Féachann Ceannteideal 108(3) lena chinntiú go bhfuil feidhm ag an díolúine seo de réir chásdlí na Cúirte Breithiúnais Eorpaí agus nach ndéantar í a léirmhíniú ró-leathan. Foráiltear le Ceannteideal 108(3)(a) dá réir sin nach n-áirítear íocaíochtaí teagmhasacha nó coimhdeacha sa tagairt don phraghas san fhoráil díolúine. Foráiltear le Ceannteideal 108(3)(b) nach n-áirítear sa díolúine praghais íocaíochtaí teagmhasacha ar tharlú nó neamhtharlú de theagmhas áirithe. Féachann na forálacha seo, i measc rudaí eile, le dul i ngleic leis an léirmhíniú ar cáineadh go forleathan é ar an díolúine ó luach praghais ag Cúirt Uachtarach Shasana in *Office of Fair Trading v Abbey National*.⁵⁷

4. Téarmaí conartha a bhíonn éagórach i gcónaí (ceannteideal 110)

7.14 I bhformhór Bhallstáit an AE, cuimsítear sa reachtaíocht lena dtugtar éifeacht don Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha liosta de théarmaí conartha atá éagórach go huathoibríoch agus i gcónaí. De ghnáth tugtar téarmaí dubhliosta ar théarmaí conartha den chineál seo. Ní gá na téarmaí a chuimsítear ar liostaí den sórt sin a mheas dá bharr maidir le héagothroime trí thagairt a dhéanamh do na critéir maidir le héagothroime in Airteagal 3(1) den Treoir a chuirtear chun feidhme i gceannteideal 107 den Scéim.⁵⁸ I staidéar a rinneadh don Choimisiún Eorpach cinneadh gur thug liostaí téarmaí atá éagórach go huathoibríoch níos mó cinnteachta dlíthiúla agus go raibh sé níos éasca dul i ngleic le téarmaí éagóracha dá bharr.⁵⁹

⁵⁶ Cás C-96/14, *Van Hove*, mír 33; Cás C-26/13 *Kasler*, mír 49.

⁵⁷ [2009] UK SC 6.

⁵⁸ Luaitear in Airteagal 3(1) go measfar téarma teagmhála a bheith éagórach más rud é go bhfuil sé ‘contrártha leis an gceanglas de mheon macánta, go ndéanann sé éagothroime shuntasach i gcearta agus oibleagáidí na bpáirtithe a eascraíonn faoin gconradh, chun aimhleasa an tomhaltóra.’

⁵⁹ An Coimisiún Eorpach. 2017. *Study for the Fitness Check of EU consumer and marketing law: final report, (Staidéar don Seiceáil Aclaíochta ar dhlí tomhaltóirí agus margaíochta an AE: tuarascáil deiridh)* lgh 77-80.

7.15 I gCeannteideal 110 liostaítear naoi dtéarma conartha a bhíonn éagórach i gcónaí. Tagann ceithre cinn de na téarmaí seo ó liosta na dtéarmaí conartha ‘a d’fhéadfaí a mheas go bhfuil siad éagórach’ san larscríbhinn a ghabhann leis an Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha. Tá ceithre cinn bunaithe ar théarmaí a áirítear i dtogra an Choimisiúin Eorpaigh maidir le Rialachán ar Dhlí Coiteann Díolacháin Eorpach agus ionchorpraítear i dtéarma amháin an fhoráil in Airteagal 21(6) den Acht Eadrána a leagtar amach i mír 7.5 thuas. Dar leis an Roinn, tá na téarmaí a shonraítear i gceannteideal 110 sách tromchúiseach agus soiléir chun stádas ar an liosta dubh a thabhairt dóibh.

7.16 Ceanglaítear le hAirteagal 8b nua a cuireadh isteach sa Treoir maidir le Téarmaí Conartha Éagóracha le hAirteagal 1 den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearn pionóis a chur i bhfeidhm ar shárúithe ar na forálacha náisiúnta a thugann éifeacht don Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha i gcásanna ina sainmhínítear téarmaí an chonartha go sainráite mar éagórach i ngach cás sa dlí náisiúnta nó i gcás ina leanann trádálaí ag úsáid téarmaí conartha a fuarthas a bheith éagórach i gcinneadh críochnaitheach ag cúirt. Foráiltear le Ceannteideal 110 dá réir sin go ndéanann trádálaí a thugann conradh i gcrích ina bhfuil téarma a mheastar a bheith éagórach i gcónaí faoin gceann nó a leanann ar aghaidh ag úsáid téarma a mheasann cúirt a bheith éagórach cion a dhéanamh.

5. Meastar go bhfuil téarmaí conartha éagórach (ceannteideal 111 agus Sceideal 4)

7.17 Luaitear in Airteagal 3(3) den Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha go bhfuil ‘liosta táscach agus neamh-uileghabhálach de na téarmaí a d’fhéadfaí a mheas mar théarma éagórach’ san larscríbhinn a ghabhann leis an Treoir. Tá liosta na dtéarmaí san larscríbhinn, nó an ‘liosta liath’ mar a thugtar air de ghnáth, atáirgthe i Sceideal 3 de Rialachán 1995 lena dtugtar éifeacht don Treoir. Ní gá go measfaí go bhfuil téarma conartha atá liostaithe san larscríbhinn éagórach, cé go bhféadtar a mheas go bhfuil téarma nach bhfuil ar an liosta éagórach. Chinn an Chúirt Eorpach go bhfuil an larscríbhinn ‘mar sin féin ina gné riachtanach ar féidir leis an gcúirt inniúil a measúnú a bhunú ar nádúr éagórach an téarma sin’.⁶⁰ Ag teacht le stádas comhchuibhithe íosta na Treorach, luaitear in aithris (17) go bhféadfadh raon feidhme théarmaí na hlarscríbhinne a bheith faoi réir aimplithe nó eagarthóireachta níos sriantaí ag na Ballstáit ina ndlíthe náisiúnta.’

7.18 Cé go sainítear sa Treoir um Théarmaí Conartha Éagóracha na téarmaí conartha atá liostaithe san larscríbhinn a ghabhann leis an Treoir mar théarmaí ‘a d’fhéadfaí a mheas mar éagórach’, foráiltear le ceannteideal 114 maidir le téarmaí ar an liosta comhfhreagrach i Sceideal 4 den Scéim ‘go dtoimhdeofar go mbeidh siad éagórach’. Bheadh toimhde na héagóra inchúitithe. Foráladh i dtogra an Choimisiúin Eorpaigh 2008 maidir le hathbhreithniú a dhéanamh ar an Treoir freisin go mbeadh téarmaí atá sa liosta táscach de théarmaí éagóracha a mheastar a bheith éagórach. **Airítear liosta na dtéarmaí a mheastar a bheith éagórach i gCuid 1 de Sceideal 4 i míreanna 4, 8, 12,**

⁶⁰ Cás C-472/10 *Nemzeti*, mír 26.

14, 20, 21, 22 agus 23 roinnt breisithe le liosta na dtéarmaí san larscribhinn a ghabhann leis an Treoir. Is cleachtas tráchtála toirmisce faoin Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 chun críocha alt 71 (Faoiseamh sibhialta trí orduithe toirmisc), alt 73 (Gnóthais) i gconradh tomhaltóra téarma a mheastar a bheith éagórach de réir Sceideal 4. agus alt 75 (Fógraí comhlíonta) den Acht í an úsáid leanúnach i gconradh tomhaltóra de théarma a mheastar bheith éagórach i Sceideal 4.

6. Dualgas cúirte breithniú a dhéanamh ar éagothroime téarma (ceanteideal 112)

7.19 Foráiltear le Ceannteideal 112, in imeachtaí os comhair cúirte a bhaineann le téarma conartha tomhaltóra, go gceanglófar ar an gcúirt a mheas an bhfuil an téarma éagórach is cuma ar ardaigh páirtí sna himeachtaí an cheist sin nó ar thug sí le fios go bhfuil sé ar intinn aici í a ardú. Leis an gceanteideal tugtar éifeacht reachtúil don oibleagáid ar chúirteanna náisiúnta i mBallstáit an AE measúnú a dhéanamh *ex officio* an bhfuil clásal i gconradh tomhaltóra éagórach. Tá an oibleagáid seo leagtha síos ag an gCúirt Bhreithiúnais Eorpach i roinnt breithiúnas.⁶¹ D'aithin an Ard-Chúirt í i *Allied Irish Banks v Counihan*,⁶² é seo agus dhearbhaigh an Chúirt Uachtarach é freisin i *Pepper Finance (Ireland) DAC v Cannon*.⁶³ De réir chásdlí na Cúirte Breithiúnais Eorpaí, foráiltear leis an gceanteideal nach bhfuil feidhm ag an oibleagáid ar chúirteanna mura measann an chúirt go bhfuil bunús dlí agus fíorasach leordhóthanach aici chun éagothroime théarmaí conartha a mheas.

Iarrtar tuairimí ar fhorálacha Chuid 7 den Scéim lena síntear na forálacha agus lena neartaítear cosaintí na Treorach um Théarmaí Conartha Éagóreacha agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aquisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

⁶¹ Cás C-168/05 *Mostazo Claro*; Cás C-40/08 *Asturcom Telecomunicaciones SL v Maria Cristina Rodríguez Nogueira*; Cás C-472/10, *Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság v Invitel Távközlési Zrt*; agus Cás C-488/11 *Asbeek Brusse and de Man Garabito v Jahani BV*.

⁶² [2016] IEHC 752.

⁶³ [2020] IESC 2.

VIII Cuid 9 Leasú ar an Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007

1. Achoimre ar na leasuithe ar an Acht

8.1 Foráiltear le hAirteagal 3 den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr do líon mór leasuithe ar Threoir 2005/29/CE ar chleachtais éagóracha tráchtála (TCET). Tugtar éifeacht don Treoir i gCodanna 3 agus 4 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007. Cé nach beart dlí conartha é an TCTE,⁶⁴ Foráiltear le Cuid 9 den Scéim do na leasuithe riachtanacha ar Acht 2007.

8.2 Cuirtear na leasuithe ar fhorálacha substainteacha na Treorach i bhfeidhm mar a leanas i gCuid 9:

- le ceannteideal 116 tugtar éifeacht do na leasuithe ar Airteagal 2 den TCTE arna dhéanamh le hAirteagal 3 (1) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr trí shainmhínte nua ar 'margadh ar líne' agus 'rangú' a chur isteach agus leasaíonn sé an sainmhíniú ar 'táirge' in alt 2(1) d'Acht 2007;
- le ceannteideal 118 cuirtear alt 45A nua isteach in Acht 2007 chun éifeacht a thabhairt don Airteagal 6 (2) den Treoir le hAirteagal 3(3) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr foráil maidir le margaíocht earraí i mBallstát mar chomhionann le hearraí a bhfuil comhdhéanamh nó tréithe difriúla acu a mhargaítear i mBallstáit eile;
- le ceannteideal 119 tugtar éifeacht don leasú ar Airteagal 7(4)(d) den TCTE le hAirteagal 3(4) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr agus le mír 7(4)(f) nua a chur leis lena leagtar síos cibé acu a mheastar nó nach meastar gur trádálaí é tríú páirtí a thairgeann táirgí ar mhargadh ar líne mar fhaisnéis ábhartha i gcás cuireadh chun ceannaigh;
- le ceannteideal 119 tugtar éifeacht freisin don mhír 4(a) nua a cuireadh isteach in Airteagal 7 den TCTE le hAirteagal 3(4) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr go measfar go mbeidh faisnéis a bhaineann leis na príomh-pharaiméadair lena gcinntear rangú táirgí a chuirtear faoi bhráid tomhaltóra de bharr ceist chuardaigh ar líne ina fhaisnéis ábhartha i gcás cuiridh chun ceannaigh;
- le ceannteideal 119 tugtar éifeacht bhreise don mhír 6 nua a cuireadh isteach in Airteagal 7 den TCTE le hAirteagal 3(4) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr ina sonraítear go ndéanfar, i gcás ina soláthraíonn trádálaí rochtain ar athbhreithnithe tomhaltóirí ar tháirgí, faisnéis faoi cé acu agus conas a chinntíonn an trádálaí go dtagann athbhreithnithe den sórt sin ó thomhaltóirí a d'úsáid i ndáiríre nó

⁶⁴ Foráiltear le hAirteagal 3 (3) den Treoir go bhfuil sí 'gan dochar do dhlí conartha'.

ar ceannaíodh na táirgí a mheas mar fhaisnéis ábhartha i gcás cuiridh chun ceannaigh.

- le ceannteideal 121 tugtar éifeacht do na breiseanna seo a leanas ar cuireadh le hAirteagal 3(7) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr le 'liosta dubh' na gcleachtas tráchtála a mheastar a bheith éagórach i ngach cás in Iarscríbhinn 1 den TCTE:
 - (a) 11a. Torthaí cuardaigh a sholáthar mar fhreagairt ar cheist cuardaigh ar líne tomhaltóra gan aon fhógra íoctha nó íocaíocht a nochtadh go soiléir chun rangú níos airde táirgí a bhaint amach laistigh de na torthaí cuardaigh.
 - (b) 23a. Ticéid imeachta a athdhíol do thomhaltóirí má fuair an trádálaí iad trí mhodhanna uathoibríthe a úsáid chun teacht timpeall ar aon teorainn ar líon na dticéad is féidir le duine a cheannach nó aon rialacha eile is infheidhme maidir le ticéid a cheannach;⁶⁵
 - (c) 23b. Ag lua go bhfuil athbhreithnithe ar tháirge á gcur isteach ag tomhaltóirí a d'úsáid nó a cheannaigh an táirge i ndáiríre gan céimeanna réasúnacha comhréireacha a ghlacadh chun a sheiceáil go dtagann na hathbhreithnithe ó thomhaltóirí den sórt sin;
 - (d) 23c. Duine dlíthiúil nó nádúrtha eile a chur isteach nó a choimisiúnú chun athbhreithnithe nó formhuinithe bréagacha ar thomhaltóirí a chur isteach, nó mífhaisnéis a dhéanamh ar athbhreithnithe tomhaltóirí nó ar fhorhuinithe sóisialta, d'fhonn táirgí a chur chun cinn.

8.3. Mar a thugann a teideal le tuiscint, déanann an Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr roinnt leasuithe ar an TCTE d'fhonn éifeachtacht a fhorfheidhmithe agus an sásamh atá ar fáil do thomhaltóirí a fheabhsú. Cuimsíonn na leasuithe seo na forálacha maidir le fíneálacha atá feabhsaithe go mór mar gheall ar sháruithe forleathana, agus sáruithe forleathana le gné Aontais, ar roinnt dlíthe cosanta tomhaltóirí de chuid an AE a leagtar amach i míreanna 5.11 agus 5.12 thuas. Foráiltear le Ceannteideal 130 don leasú riachtanach ar alt 79 (Fíneálacha agus pionóis) den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007.

⁶⁵ Cé go ndéileáiltear le rialáil athdhíol ticéad imeachta sa Bhille Díol Ticéad (Imeachtaí Cultúrtha, Siamsaíochta, Áineasa agus Spóirt) 2021, tugtar éifeacht don fhoráil TCTE maidir le hathdhíol ticéad a fhaightear trí mhodhanna uathoibríthe i leasú ar alt 55 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí ar dhá chúis. Ar dtús, tá raon feidhme an TCTE agus an Achta um Chosaint Tomhaltóirí teoranta d'idirbhearta idir trádálaithe agus tomhaltóirí agus baineann an Bille um Dhíol Ticéid le gach díolachán ticéad beag beann ar stádas an díoltóra. Ar an dara dul síos, tá oibleagáidí sonracha mar thoradh ar reachtaíocht an AE maidir le cosaint tomhaltóirí maidir le comhoibriú idir údaráis forfheidhmithe i mBallstáit éagsúla agus ábhair eile. Tá an fheidhm seo oiriúnach don Choimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí arb é an príomhúdarás inniúil é chun críocha réimeas comhair um chosaint tomhaltóirí an AE, ach nach mbeadh oiriúnach don Gharda Síochána a mbeidh freagracht air an reachtaíocht maidir le ticéid a dhíol a fhorfheidhmiú.

8.4 Foráiltear san Airteagal 11a (Sásamh) nua a cuireadh isteach san TCTE le hAirteagal 3(5) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr:

Go mbeidh rochtain ag tomhaltóirí a ndéanann cleachtais tráchtála éagóracha díobh ar leigheasanna comhréireacha agus éifeachtacha, lena n-áirítear cúiteamh as damáiste a d'fhulaing an tomhaltóir agus, más ábhartha, laghdú praghais nó foirceannadh an chonartha. Féadfaidh na Ballstáit na coinníollacha maidir le cur i bhfeidhm agus éifeachtaí na leigheasanna sin a chinneadh. Féadfaidh na Ballstáit tromchúis agus cineál an chleachtais tráchtála éagóraigh, an damáiste a d'fhulaing an tomhaltóir agus cúinsí ábhartha eile a chur san áireamh, nuair is iomchuí.

Foráiltear cheana féin le halt 74 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí ceart caingne i leith damáistí do thomhaltóirí arb éagóir leo gníomh nó cleachtas atá toirmiscthe faoin Acht. Foráiltear le Ceannteideal 127 go gcuirfear alt 74A nua isteach san Acht chun ceart a thabhairt do thomhaltóirí freisin an praghas a laghdú nó an conradh a fhoirceannadh. Sonrófar na coinníollacha faoina mbeidh sé de cheart ag tomhaltóirí na leigheasanna seo a fháil i rialacháin a dhéanfaidh an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta.

8.5. I gCeannteidil 124, 125 agus 128 déantar roinnt leasuithe agus breisithe ar na bearta forfheidhmithe atá ar fáil don Choimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóra (CICT). Foráiltear le Ceannteideal 130 go mbeidh duine a gheofar ciontach i gcion faoin Acht um Chosaint Tomhaltóirí faoi dhliteanas, ar chiontú achomair, fineáil Aicme A nach mó ná €5,000 a chur in ionad na fineála uasta reatha de €3,000. Faoi láthair socraítear le halt 85 den Acht an méid is iníoctha faoi fhógra íocaíochta seasta arna eisiúint ag oifigeach údaráithe de chuid an CICT ag €300. Foráiltear le Ceannteideal 131 go ndéanfaidh an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta an méid is iníoctha faoi fhógraí den sórt sin a fhorordú i Rialacháin. Is é €1,500 a bheidh an t-uasmhéid agus d'fhéadfadh go mbeadh feidhm ag méideanna difriúla maidir leis na cionta éagsúla atá faoi réir fógraí íocaíochta seasta.

2. Forálacha roghnacha sa Treoir um Chleachtais Tráchtála Éagóracha nach gcuirtear chun feidhme i gCuid 9

8.6 Foráiltear le hAirteagal 3(2) den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr go gcuirfear an mhír(5) seo a leanas le hAirteagal 3 den TCTE:

5. Ní choisctear leis an Treoir seo ar Bhallstáit forálacha a ghlacadh chun leasanna dlisteanacha tomhaltóirí a chosaint maidir le cleachtais mhargaíochta nó díola ionsaitheach nó míthreorach i gcomhthéacs cuairteanna gan iarraidh ar theach an tomhaltóra nó turais a eagraíonn trádálaí leis an aidhm nó an éifeacht táirgí a chur chun cinn nó a dhíol le tomhaltóirí. Beidh forálacha den sórt sin comhréireach, neamh-idirdhealaitheach agus beidh údar leo ar fhorais chosanta tomhaltóirí.

Ní chuimsítear i gCuid 9 den Scéim aon fhoráil den chineál céanna.

Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na forála roghnaíche thuas i gCuid 9 den Scéim agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

IX Leasú ar Threoir 98/6/CE maidir le praghsanna táirgí a léiriú

9.1 Foráiltear le hAirteagal 2 den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr go gcuirfean an tAirteagal 6a nua seo a leanas isteach i dTreoir 98/6/CE maidir le praghas na dtáirgí a thairgtear do thomhaltóirí a léiriú:

1. Léireoidh aon fhógra faoi laghdú praghais an réamhphraghas a chuirfidh an trádálaí i bhfeidhm ar feadh tréimhse áirithe ama sula gcuirfean an laghdú praghais i bhfeidhm.
2. Ciallaíonn an réamhphraghas an praghas is ísle a chuir an trádálaí i bhfeidhm le linn tréimhse ama nach giorra ná 30 lá sula gcuirtear an laghdú praghais i bhfeidhm.
3. Féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le rialacha éagsúla maidir le hearraí a d'fhéadfadh meath teacht orthu nó dul in éag go tapa.
4. I gcás go bhfuil an táirge ar an margadh ar feadh níos lú ná 30 lá, féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh ar feadh tréimhse níos giorra ná an tréimhse a shonraítear i mír 2.
5. Féadfaidh na Ballstáit a fhoráil, nuair a dhéantar an laghdú praghais a mhéadú de réir a chéile, gurb é an réamhphraghas an praghas gan an laghdú praghais roimh an gcéad chur i bhfeidhm den laghdú praghais.

Toisc nach beart dlí conartha é an Treoir um Tháscairí Praghsanna, cuirfean na leasuithe ar an Treoir atá sa Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr i bhfeidhm trí leasuithe ar na Rialacháin a thugann éifeacht don Treoir, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Ceanglais um Praghsanna Táirgí a Léiriú) 2002 (IR Uimh. 639 de 2002).⁶⁶

9.2 Is cleachtas tráchtála seanbhunaithe é an fógra go laghdófar praghas sealadach i bpraghas earraí nó seirbhísí. Is féidir le héilimh gur laghdaíodh na praghsanna faoi chéatadán nó méid sonraithe a bheith ina gcúis le dochar do thomhaltóirí, áfach, i gcás go bhfuil bunús an éilimh, go háirithe an praghas roimhe sin trína ndéantar an laghdú praghais a ríomh, doiléir nó míthreorach. Rinneadh an bealach ar cuireadh laghduithe praghais in iúl a rialáil roimhe seo leis an bhforáil seo a leanas in alt 7(2)(a) den Acht um Fhaisnéis do Thomhaltóirí 1978:

⁶⁶ Is féidir teacht ar an Treoir ar https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b8fd669f-e013-4f8a-a9e1-2ff0dfee7de6.0008.02/DOC_1&format=PDF . Is féidir teacht ar na Rialacháin ar <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2002/si/639/made/en/print> .

(a) déileálfar le táscaire gur tairgeadh earraí, seirbhísí nó cóiríocht roimhe seo ar phraghas nó gur tairgeadh táille difriúil nó ar phraghas nó táille áirithe, mura gcuirtear a mhalairt in iúl, mar léiriú gur tairgeadh go hoscailte iad ag an an áit chéanna laistigh den 3 mhí roimhe sin ar feadh 28 lá as a chéile.

Toisc nach raibh an fhoráil seo ag luí le nádúr comhchuibhithe uasta na Treorach um Chleachtas Tráchtála Éagóracha, aisghaireadh í leis an Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 lena ndearnadh an Treoir a thrasú. Leasaítear alt 43(6)(a) den Acht mar seo a leanas:

(a) má tá uirioll i gceist leis an gcleachtas tráchtála nó má chruthaíonn sé tuiscint (cibé acu i bhfógraíocht, margaíocht nó eile) gur tairgeadh tairge roimhe seo ar phraghas difriúil nó ar phraghas áirithe, breithneofar cibé ar tairgeadh an tairge roimhe seo go hoscailte agus de mheon macánta ar an bpraghas sin agus ag an áit chéanna ar feadh tréimhse réasúnta sula ndearnadh an t-uiríoll.

9.3 Mar is féidir a fheiceáil, tá an tAirteagal 6a nua a cuireadh isteach sa Treoir um Tháscairí Praghsanna faoi lánrogha na Ballstáit na gnéithe seo a leanas dá chur chun feidhme a rialáil:

- ar cheart nó nár cheart go mbeadh feidhm ag rialacha difriúla maidir le hearraí a d'fhéadfadh meath teacht orthu nó dul in olcas go tapa agus, más ceart, cad ba cheart a bheith sna rialacha sin;
- i gcás tairge a bhí ar an margadh ar feadh tréimhse níos lú ná 30 lá, cibé acu ar chóir nó nár chóir go mbeadh an tréimhse ar réamhphraghas an tairge a cuireadh i bhfeidhm níos lú ná 30 lá agus, más ea, cá fhad ba chóir dó a bheith;
- i gcás ina ndéantar laghdú praghais a mhéadú de réir a chéile, cibé ar cheart nó nár cheart gurb é an praghas roimh ré an praghas gan an laghdú praghais roimh an gcéad chur i bhfeidhm den laghdú praghais.

9.4 Foráiltear le hAirteagal 2 den Treoir um Fhorfheidhmiú Níos Fearr freisin go mbeidh feidhm ag na critéir chun pionóis a ghearradh as sárúithe ar dhlíthe cosanta tomhaltóirí an AE dá dtagraítear i mír 5.10 thuas freisin maidir le sárúithe ar na bearta náisiúnta lena dtugtar éifeacht don Treoir um Tháscairí Praghsanna. Leasófar na Rialacháin a chuireann an Treoir i bhfeidhm chun foráil a dhéanamh go n-áireofar na critéir seo. Ní dhéantar foráil in Airteagal 2, áfach, maidir le fineálacha feabhsaithe a chur i bhfeidhm mar gheall ar shárúithe forleathan agus sárúithe forleathana le toisí an Aontais ar shárúithe ar an Treoir um Tháscairí Praghsanna.

Iarrtar tuairimí ar chur i bhfeidhm na ngnéithe roghnacha den leasú ar an Treoir um Léiriú Praghsanna a leagtar amach thuas agus is féidir iad a chur isteach sna foirmeacha freagartha san Aguisín a ghabhann leis an bpáipéar comhairliúcháin.

Aguisín - Foirmeacha Freagartha

- Iarrtar tuairimí ar na forálacha roghnacha ar chonarthaí díola atá i gCuid 2 den Scéim.
Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

2 Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na bhforálacha roghnacha thuas i gCuid 2 den Scéim. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim.

3 Iarrtar tuairimí ar na forálacha roghnacha atá san áireamh i gCuid 3 den Scéim. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim.

- 4 Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na bhforálacha roghnacha thuas i gCuid 3 den Scéim. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:**

5 Iarrtar tuairimí ar fhorálacha Chuid 4 den Scéim. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

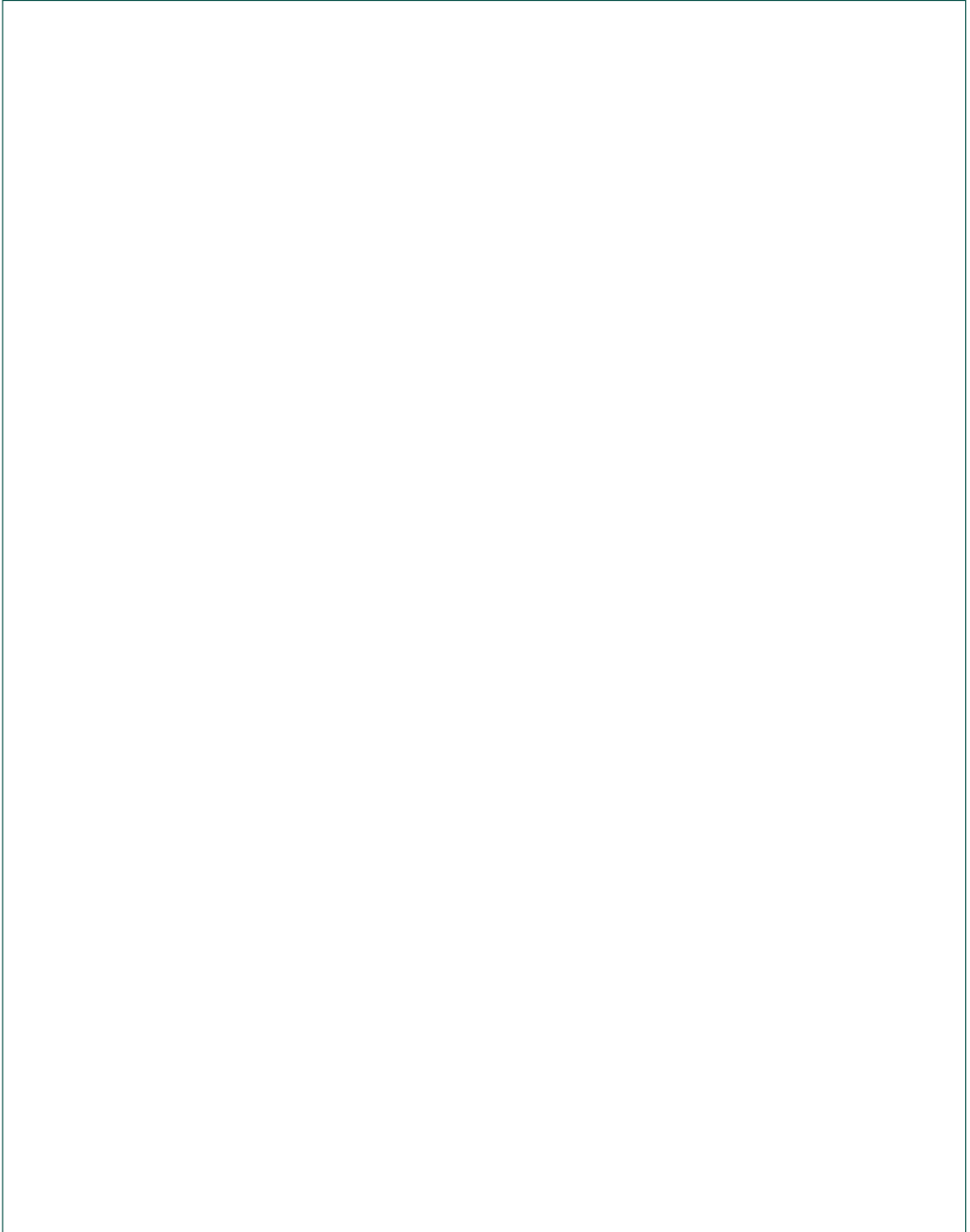

6 Iarrtar tuairimí ar na forálacha roghnacha atá san áireamh i gCuid 5 den Scéim. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

7 Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na bhforálacha roghnacha thuas i gCuid 5 den Scéim. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

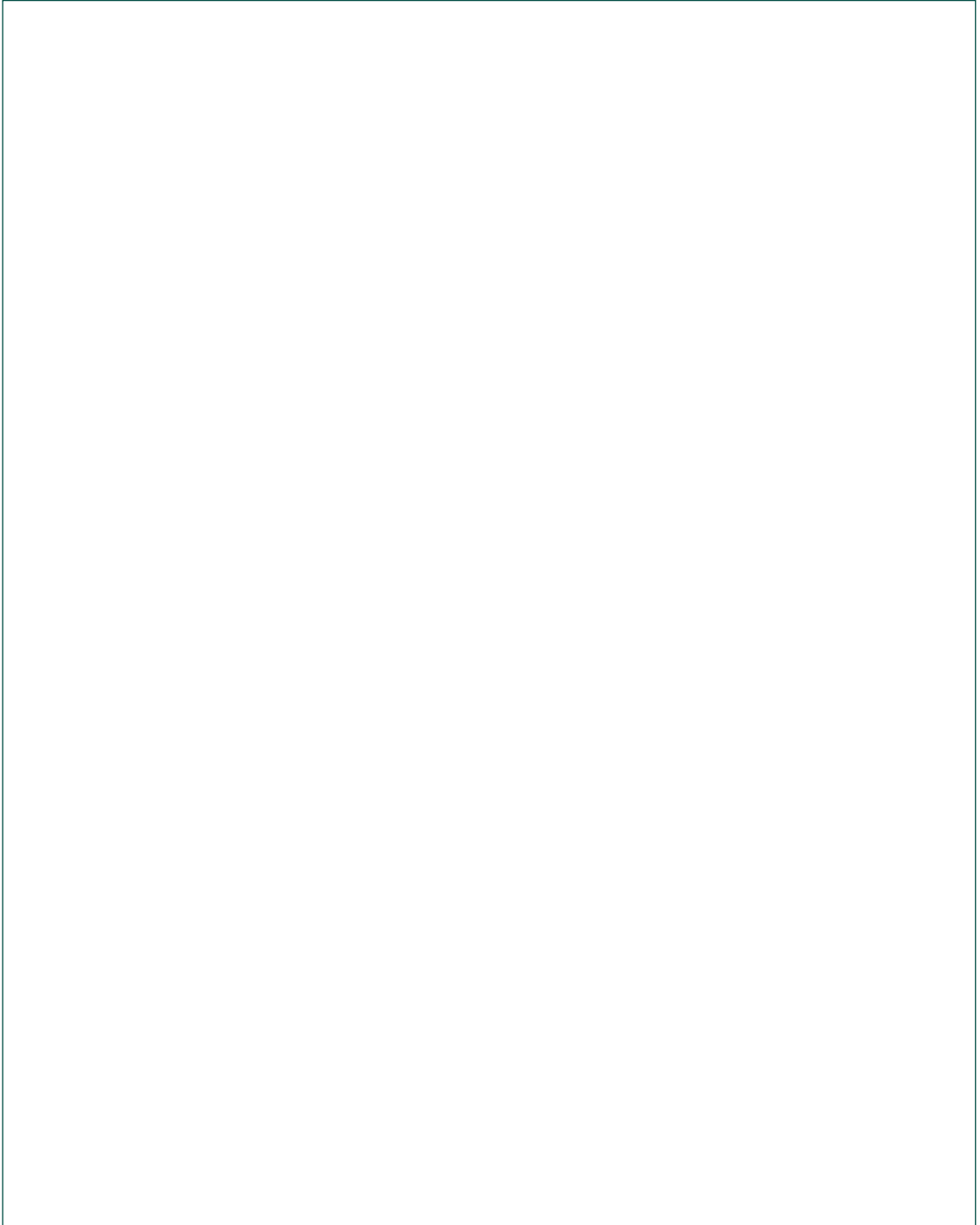

8 Iarrtar tuairimí maidir le raon feidhme Chuid 6 den Scéim a shíneadh. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

- 9 Iarrtar tuairimí ar fhorálacha Chuid 7 den Scéim lena sínítear na forálacha agus lena neartaítear cosaintí na Treorach um Théarmaí Conartha Éagóracha. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

10 Iarrtar tuairimí ar neamhchur chun feidhme na forála roghnaíche thuas i gCuid 9 den Scéim. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

11 Iarrtar tuairimí ar chur i bhfeidhm na ngnéithe roghnacha den leasú ar an Treoir um Léiriú Praghsanna a leagtar amach thuas. Ná scríobh níos mó ná 500 focal i do thuairim:

